ΕΒΔΟΜΑΔΑ #583 //////16/05/21 ////// www.freesunday.gr ////////////////////// freesundaygr freesundaygr @freesundaygr

So… we meat in Soho!
Soho Burgers και Muchos Mexicanos από τους Σάκη Νταντούλα και Δημήτρη Σκαρμούτσο
σελ. 20-21

Υγεία
Τι πιστεύουν σήμερα οι επιστήμονες για τη μετάδοση του κορονοϊού
σελ. 26

Τα μάτια της πόλης
Ένα βιβλίο για τη street art και την Αθήνα
σελ. 26

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ //ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

FREE SUNDAY

ΚΟΥΡΣΑ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗΣ ΒΛΕΠΕΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
- ΣΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΤΑΙ Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ
- ΕΥΡΩΒΑΡΟΜΕΤΡΟ: ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ Νο1 ΠΡΟΒΛΗΜΑ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

σελ. 4-7, 12-15, 25

Δ. Βαρτζόπουλος
«Η ευρωπαϊκή κεντροδεξιά θα κάνει λαϊκή συντηρητική στροφή»
σελ. 10-11

Delphi Economic Forum VI
Ι. Τσέτη: «Η πανδημία μάς αφύπνισε και μας έμαθε να λειτουργούμε με σοφία»
σελ. 27

Γ. Κύρτσος
Δύσκολη η αποστολή της «Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης»
σελ. 22-24

ΘΕΜΑΤΑ

4-7 // ΑΝΑΛΥΣΗ Γ. ΚΥΡΤΣΟΣ Κούρσα ταχύτητας για την οικονομία
8 // ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΧΡ. ΜΑΤΗΣ Ο ΣΥΡΙΖΑ παίζει κρυφτούλι με τα μέτρα στήριξης
9 // ΒΙΒΛΙΟ Διακυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ: Μία κριτική αποτίμηση
10-11 // ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Δ. ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ «Η ευρωπαϊκή κεντροδεξιά θα κάνει λαϊκή συντηρητική στροφή»
12-15 // ΑΝΑΛΥΣΗ Γ. ΚΥΡΤΣΟΣ Ευρωβαρόμετρο: Οι Έλληνες «στριμωγμένοι» προβληματίζονται για το μέλλον
16 // ΑΠΟΨΗ ΑΝΔ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Η τριπλή αδράνεια αυξάνει εγκληματικότητα και φονικά
17 // ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Λ. ΜΑΡΙΝΟΣ «Σε τρεις μήνες θα μπορούσαμε να παράγουμε εμβόλιο στην Ελλάδα»
18 // ΑΠΟΨΗ Δ. ΓΑΛΛΗΣ Η Δικαιοσύνη είναι ο καθρέφτης μας
19 // ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Οι δικλείδες ασφαλείας για το… ελαστικό οκτάωρο
20-21 // FOOD So… we meat in Soho!
22-24 // ΑΝΑΛΥΣΗ Γ. ΚΥΡΤΣΟΣ Ε.Ε.: Αναζητώντας ένα καλύτερο μέλλον
25 // ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Η Κομισιόν πιο αισιόδοξη από την κυβέρνηση
26 // ΥΓΕΙΑ Τι πιστεύουν σήμερα οι επιστήμονες για τη μετάδοση του κορονοϊού
27 // Ι. ΤΣΕΤΗ Η πανδημία μάς αφύπνισε και μας έμαθε να λειτουργούμε με σοφία

SPORTS

28-29 // ΣΤΟΙΧΗΜΑ Έγκυρες προτάσεις από το Betarades.gr

FREE TIME

31 // ΑΤΖΕΝΤΑ Τα πολιτιστικά δρώμενα της εβδομάδας
32 // ΖΩΗ Μια Αγκαλιά για τη Λέσβο: Μια ταινία-έκκληση στήριξης
33 // TV Το ERTFLIX στην κουζίνα
34 // ΒΙΒΛΙΑ Νέες κυκλοφορίες από τις εκδόσεις Ψυχογιός
35 // ΠΟΛΗ Τα μάτια της πόλης: Ένα βιβλίο για τη street art και την Αθήνα
36 // COOK FILES Κέικ φράουλα
37 // ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Δίκαιη τιμολόγηση των ζωικών και των φυτικών προϊόντων
38 // ΟΜΟΡΦΙΑ Μελισσόχορτο, ένα βότανο με ευεργετικές ιδιότητες

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 583η
16//05//21

FREE SUNDAY

FREE SUNDAY
ΕΚΔΟΤΗΣ:
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΥΡΤΣΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΥΡΤΣΟΣ
marketing@freesunday.gr
210-6754430

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ
Eurokinissi

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
dianomi@freesunday.gr,
210-7230545

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 6, ΑΘΗΝΑ
Τ.Κ. 10559
ΤΗΛ: 210-6754430,
FAX: 210-6729238

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΚΟΥΤΟΥΡΙΝΗΣ Ο.Ε.,
NEWS PRESS HOLD
Διανέμεται Δωρεάν
www.freesunday.gr

*ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή κατά παράφραση, ή διασκευή απόδοσης του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογραφήσεως ή άλλον, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμοι 238/ 1970, 4301/1979, Ν. 100/1975, ΝΔ 3565/1956 και 4254, 1962 και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου.

ΟΠΑΠ
Ζήσε το παιχνίδι

30 χρόνια... στα ΠΟΎΠΟΥΛΑ!

Σε μια στιγμή, μπορεί να κερδίσεις 1.500€ το μήνα για 30 χρόνια.

ΣΚΡΑΤΣ
Τύχη στη στιγμή

ΤΟ ΣΚΡΑΤΣ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. – ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΟΠΑΠ.

ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΡΥΘΜΙΣΤΗΣ: ΕΕΕΠ – Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΜΟΝΟ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΑΝΩ ΤΩΝ 18 ΕΤΩΝ.
Η ΣΥΧΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΝΕΧΕΙ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΕΘΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ – ΓΡΑΜΜΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ: 1114

ΠΑΙΞΕ ΥΠΕΥΘΥΝΑ

ΜΕ ΕΝΑ ΚΛΙΚ ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ
www.kyrtsos.gr George Kyrtsos - Γιώργος Κύρτσος @GiorgosKyrtsos

ΚΟΥΡΣΑ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Μεταξύ επιδείνωσης βασικών μεγεθών και Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης.

ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΗΣ ΝΔ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

Η ελληνική οικονομία βρίσκεται για μία ακόμη φορά σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. Από τη μια, η παράταση της κρίσης που συνδέεται με την πανδημία έχει προκαλέσει σοβαρή επιδείνωση σε βασικά οικονομικά μεγέθη, οι συνέπειες της οποίας θα είναι μαζί μας για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα. Από την άλλη, βελτιώνεται η προοπτική της. Χαρακτηριστικές από αυτή την άποψη οι εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην εαρινή της έκθεση για την οικονομία της Ε.Ε., της Ευρωζώνης και της Ελλάδας.

Όλα αυτά σε ένα ασταθές διεθνές οικονομικό περιβάλλον, όπου τα αναπτυξιακά ρεκόρ της Κίνας, η δυναμική ανάκαμψη στις ΗΠΑ, τα χρηματιστηριακά ρεκόρ και τα ρεκόρ στους ναύλους των πλοίων που συνδέονται με τη δυναμική αύξηση του διεθνούς εμπορίου κρύβουν διαρθρωτικές αδυναμίες, διεθνοπολιτικές αναταράξεις και κερδοσκοπικά παιχνίδια που μπορεί να κοστίσουν ακριβά σε οικονομίες όπως η ελληνική.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ο επίτροπος Οικονομικών, Πάολο Τζεντιλόνι, παρουσίασε τις τελευταίες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πορεία της οικονομίας το 2021 και το 2022.

Οι εκτιμήσεις για την ανάκαμψη και στη συνέχεια την ανάπτυξη έχουν βελτιωθεί αισθητά. Προβλέπεται ότι το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) θα αυξηθεί στην Ε.Ε. με ρυθμό 4,2% το 2021 και ρυθμό 4,4% το 2022. Η προηγούμενη έκθεση της Επιτροπής έκανε λόγο για αύξηση του ΑΕΠ κατά 3,7% το 2021 και 3,9% το 2022.

Για την Ευρωζώνη, η νέα πρόβλεψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι για ανάπτυξη 4,3% το 2021 και 4,4% το 2022, από 3,8% και για τα δύο χρόνια, που προέβλεπε η προηγούμενη έκθεση.

Η βελτίωση της προοπτικής αποδίδεται στην πρόοδο του εμβολιασμού –ύστερα από μια σχετική καθυστέρηση– και στην προοπτική έναρξης εκταμίευσης των κονδυλίων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης το γ΄ τετράμηνο του 2021.

Εκτιμάται ότι μόνο το 2021 και το 2022 τα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης θα οδηγήσουν σε αύξηση του ΑΕΠ των «27» κατά 1,2%.

Ο Τζεντιλόνι υπογράμμισε ότι η ανεργία θα κινηθεί στην Ευρωζώνη στο 8,4% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού το 2021, για να υποχωρήσει στο 7,8% το 2022. Οι αντίστοιχοι αριθμοί για την Ε.Ε. στο σύνολό της είναι 7,6% και 7%.

Τόνισε ότι το δημόσιο χρέος στην Ευρωζώνη ξεπέρασε το 100% και προέβλεψε σημαντικό δημοσιονομικό έλλειμμα 7,5%-8% και για το 2021, το οποίο θα υποχωρήσει προς το 4% του ΑΕΠ το 2022.

Διαβεβαίωσε ότι θα παραμείνει σε ισχύ και το 2022 η ρήτρα γενικής διαφυγής που προστατεύει τις εκτεθειμένες οικονομίες από μια ισοπεδωτική δημοσιονομική αυστηρότητα.

Τα καλά νέα για την Ελλάδα είναι ότι προβλέπεται να αναπτυχθούμε με ρυθμό 4,1% το 2021 και 6% το 2022.

Το 2020 το ελληνικό ΑΕΠ έπεσε λόγω της κρίσης της πανδημίας κατά 8,2%, ενώ η πρόγνωση για ανάκαμψη από το α΄ τρίμηνο του 2021 δεν πραγματοποιήθηκε, εξαιτίας της επιδείνωσης της επιδημιολογικής κατάστασης της χώρας.

Στην αρχή της πανδημίας είχε εκτιμηθεί ότι η πτώση της οικονομίας μας θα ήταν μικρή, της τάξης του 2%, και η ανάκαμψη γρήγορη και δυναμική, σχήματος V. Όλες αυτές οι αισιόδοξες προγνώσεις διαψεύστηκαν στην πράξη, αλλά εκτός συγκλονιστικού απροόπτου οι εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι πολύ πιθανό να επιβεβαιωθούν.

Αυτό σημαίνει πως προς το φθινόπωρο του 2022 θα επανέλθουμε στο επίπεδο όπου βρισκόταν η οικονομία στα τέλη του 2019, προ πανδημίας. Θα έχουμε χάσει κάτι παραπάνω από δυόμισι χρόνια στον μαραθώνιο της οικονομίας, αλλά η πρόγνωση μέχρι πριν από λίγο καιρό ήταν για απώλεια τουλάχιστον τριών χρόνων.

Με βάση τις προγνώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η ανεργία στην Ελλάδα θα είναι 16,3% το 2021, περίπου διπλάσια από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Προβλέπεται επίσης, λόγω της έλλειψης δυναμισμού της οικονομίας, αρνητικός πληθωρισμός για το 2021, ενώ η πρόγνωση για την Ευρωζώνη είναι πληθωρισμός 1,7% και για το σύνολο της Ε.Ε. πληθωρισμός 1,9%.

Επιδείνωση μεγεθών

Εξαιτίας της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία επιδεινώθηκαν όλα τα βασικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας. Εκτιμάται ότι η επιδείνωση θα είναι προσωρινή, εφόσον αναμένεται να περάσει η οικονομία σε φάση ανάκαμψης και ανάπτυξης. Οι συνέπειες όμως από αυτή την επιδείνωση θα είναι μαζί

συνέχεια στην σελίδα 06

> *Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπει δυναμικότερη ανάκαμψη για την οικονομία μας το 2021 και το 2022.*

Τα χρήματα κινούν τον κόσμο αν γίνουν σύγχρονες επενδύσεις που σέβονται το περιβάλλον

Financing Sustainable Growth

Χρηματοδοτούμε
με 200 εκατ. ευρώ την ηλεκτρική
διασύνδεση Κρήτης-Αττικής

Γιατί τα χρήματα κινούν τον κόσμο μόνο όταν μας πηγαίνουν όλους μπροστά

προτεραιότητα σε εσένα

eurobank.gr

Eurobank

μας για ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα.

Το 2020 καταγράφηκε μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα, της τάξης του 9,7% του ΑΕΠ. Τα μέτρα στήριξης –που υπολογίζονται σε 6,3% του ΑΕΠ– αλλά και η απώλεια φορολογικών εσόδων εξαιτίας της ύφεσης εξηγούν τη μεγάλη δημοσιονομική επιδείνωση.

Το κακό είναι ότι και για το 2022 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπει δημοσιονομικό έλλειμμα 10% του ΑΕΠ. Έχει ενσωματώσει στους υπολογισμούς της την προγραμματισμένη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, την προσωρινή κατάργηση του φόρου κοινωνικής αλληλεγγύης στον ιδιωτικό τομέα και κρατικές εγγυήσεις που εκδόθηκαν το 2020 και είναι πιθανό να καταπέσουν.

Το επίμονο δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να κρατήσει το δημόσιο χρέος στο επίπεδο-ρεκόρ του 209% του ΑΕΠ το 2021.

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του ΔΝΤ (Fiscal Monitor), θα έχουμε πρωτογενές δημοσιονομικό έλλειμμα 6% το 2021 και στη συνέχεια θα περάσουμε σε μικρά έως οριακά πρωτογενή πλεονάσματα: 0,3% του ΑΕΠ το 2022, 1% του ΑΕΠ το 2023, 1,2% το 2024 και 1,3% το 2025.

Οι υπολογισμοί δεν έχουν μεγάλη σημασία, γιατί ανατρέπονται συνεχώς. Είναι χαρακτηριστικό ότι τον Οκτώβριο του 2020 το ΔΝΤ προέβλεπε μηδενικό πρωτογενές έλλειμμα για το 2021 και η κυβέρνηση μόλις 1% του ΑΕΠ.

Σημασία όμως έχει ότι, με την αρνητική δημοσιονομική δυναμική που έχει αναπτυχθεί, η υποχρέωση για πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% είναι εντελώς ξεπερασμένη από τις εξελίξεις και πρέπει να προσαρμοστεί στη δημοσιονομική πραγματικότητα.

Η επιστροφή στα μεγάλα δημοσιονομικά ελλείμματα αλλάζει και τη δυναμική του χρέους. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του οίκου Fitch, θα χρειαστεί να φτάσουμε στο 2031 για να εξομαλυνθεί κάπως η κατάσταση και να επιστρέψει το χρέος στο 156,5% του ΑΕΠ. Θα είναι 30% υψηλότερο από αυτό που υπολογιζόταν ότι θα ήταν προ πανδημίας.

Ευτυχώς, η αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους δεν δημιουργεί άμεσο κίνδυνο αποσταθεροποίησης, όπως το 2010. Το χρέος είναι ευνοϊκά ρυθμισμένο σε βάθος χρόνου και σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις τα ταμειακά διαθέσιμα των 33 δισ. εξασφαλίζουν την εξυπηρέτησή του για τουλάχιστον τρία χρόνια, ακόμη και στην απίθανη περίπτωση που

> *Το φθινόπωρο του 2022 η οικονομία θα έχει επιστρέψει στο επίπεδο του 2019.*

το Δημόσιο δεν θα δανειστεί ούτε ένα ευρώ.

Την κατάσταση σε ό,τι αφορά τη δημοσιονομική μας προοπτική περιπλέκει το ασφαλιστικό έλλειμμα, το οποίο έχει σπάσει κάθε προηγούμενο ρεκόρ. Οι δαπάνες για το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό σύστημα μπορεί να φτάνουν και το 18%-20% του ΑΕΠ, εξαιτίας ενός εκρηκτικού συνδυασμού ύφεσης, μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών, αύξησης ορισμένων συντάξεων, καταβολής αναδρομικών βάσει δικαστικών αποφάσεων και δημιουργίας ατελείωτης ουράς δικαιούχων που περιμένουν σύνταξη ή εφάπαξ.

Το ασφαλιστικό είναι πλέον τόσο σύνθετο, ώστε όλα τα πολιτικά κόμματα αποφεύγουν να αναφέρονται σε αυτό.

Ανατροπή στο ισοζύγιο

Η πανδημία μάς δημιούργησε ξανά σοβαρό πρόβλημα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, το 2020 εμφανίσαμε έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ύψους 11,2 δισ. ευρώ. Κατά τη μνημονιακή περίοδο μπορέσαμε να μειώσουμε δραστικά το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, εφαρμόζοντας σε αρκετές περιπτώσεις σκληρά μέτρα, για να ενισχύσουμε τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας. Το 2019 το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών είχε περιοριστεί στα 2,8 δισ. ευρώ. Εξαιτίας της πανδημίας, όμως, αυξήθηκε μέσα σε έναν χρόνο κατά 8,4 δισ. και συνεχίζει την αρνητική του πορεία στη διάρκεια του α΄ εξαμήνου του 2021.

Η βασική αιτία για την επανεμφάνιση υψηλού ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών είναι η κατάρρευση των τουριστικών εσόδων.

Υπήρξε μια βελτίωση στο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου, το οποίο περιορίστηκε από 22,8 δισ. το 2019 σε 18,5 δισ. το 2020. Αυτή όμως δεν ήταν αρκετή για να αποτρέψει τη σοβαρή επιδείνωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Το κρίσιμο ερώτημα είναι τι ακριβώς θα γίνει τώρα που ανοίγει σιγά σιγά η οικονομία και ωσότου επιστρέψει ο τουρισμός στα επίπεδα-ρεκόρ του 2019.

Τα στοιχεία του Μαρτίου 2021, που συγκρίνονται με την περίοδο του σκληρού lockdown του Μαρτίου 2020, δεν είναι ενθαρρυντικά. Οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 34,6%, εξαιτίας όμως της σημαντικής αύξησης των εισαγωγών παρατηρήθηκε αύξηση του εμπορικού ελλείμματος τον συγκεκριμένο μήνα κατά 27,1%. Θα πρέπει να περιμένουμε για να δούμε πώς ακριβώς θα εξελιχθεί στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Προς το παρόν, βρισκόμαστε αντιμέτωποι με τα δίδυμα ελλείμματα, μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα και σημαντικό έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, τα οποία τόσο μας ταλαιπώρησαν στο παρελθόν.

Ασταθές περιβάλλον

Πίσω από τη βιτρίνα των εντυπωσιακών αναπτυξιακών και ιδιαίτερα χρηματιστηριακών επιδόσεων κρύβονται αρκετές δυσκολίες για τη διεθνή οικονομία, που μπορεί να μετατραπούν σε παγίδες για την ελληνική.

Κατ' αρχάς, έχουμε μια λογική αύξηση του πληθωρισμού σε Ε.Ε. και ΗΠΑ, η οποία έχει αρχίσει να αυξάνει διεθνώς τα επιτόκια.

Το τελευταίο διάστημα το επιτόκιο στο δεκαετές ομόλογο του ελληνικού Δημοσίου ανέβηκε, ύστερα από αρκετό καιρό, πάνω από το 1%, ακολουθούμενο από το επιτόκιο του δεκαετούς ομολόγου του ιταλικού Δημοσίου.

Η ανοδική τάση των διεθνών επιτοκίων δεν είναι προς το παρόν ανησυχητική. Στέλνει όμως το μήνυμα ότι οι περίπου ιδανικές χρηματοπιστωτικές συνθήκες δεν θα ισχύουν για πάντα. Προβληματισμό προκαλεί και η άνοδος των διεθνών τιμών του πετρελαίου και του φυσικού αερίου. Στα μέσα Μαΐου 2021 η τιμή του βαρελιού πετρελαίου Μπρεντ ήταν γύρω στα 67 δολάρια, ενώ στα μέσα Μαΐου του 2020 ήταν γύρω στα 30 δολάρια, εξαιτίας του σοκ της πανδημίας. Οι αυξήσεις στις διεθνείς τιμές του πετρελαίου και του φυσικού αερίου επιβαρύνουν το ισοζύγιο των τρεχουσών συναλλαγών σε μια λεπτή για την οικονομία μας περίοδο.

Δημιουργούνται επίσης πρόσθετα προβλήματα στην πράσινη μετάβαση και στο ενεργειακό κόστος.

Σύμφωνα με το ρεπορτάζ της «Καθημερινής» (Χρύσα Λιάγγου, 13/05/2021), η ΔΕΗ πρόκειται να αυξήσει τα τιμολόγιά της κατά 7% μετά τον Μάιο, παρά τον αρχικό σχεδιασμό να μείνουν σταθερά για το 2021.

Το αυξανόμενο κόστος των δικαιωμάτων ρύπων, στα πλαίσια της στρατηγικής της Ε.Ε., και η υψηλή διακύμανση της τιμής του φυσικού αερίου φαίνεται να οδηγούν σε δυσάρεστες εξελίξεις: αυξήσεις στη χονδρεμπορική τιμή του ρεύματος και αυξήσεις στα τιμολόγια της ΔΕΗ, αλλά και των ιδιωτών προμηθευ-

τών, που καλύπτουν πάνω από το 35% της αγοράς.

Η ελληνική οικονομία βρίσκεται αντιμέτωπη με νέα αύξηση του ενεργειακού κόστους, ενώ η ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς της επιβάλλει τη μείωσή του. Παράλληλα, το ελληνικό σχέδιο πράσινης μετάβασης –το οποίο στηρίζεται για ένα διάστημα στο εισαγόμενο φυσικό αέριο, που είναι ρυπογόνο καύσιμο– μπορεί να αποδειχθεί εξαιρετικά ακριβή, αντιοικονομική επιλογή.

Μεγαλύτερη αυτονομία

Παρά την επιδείνωση γνωστών προβλημάτων και την εμφάνιση νέων, η προοπτική της ελληνικής οικονομίας μέχρι το 2026 είναι καλή, εξαιτίας της μεγάλης διαπραγματευτικής επιτυχίας που οδήγησε στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης.

Οι διεθνείς οργανισμοί και οι περισσότεροι ειδικοί καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η ελληνική οικονομία θα αναπτυχθεί ιδιαίτερα δυναμικά μέχρι το 2026, για να πέσει στη συνέχεια σε ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 1%-1,5%, εξαιτίας των γνωστών οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων. Για παράδειγμα, η αρνητική εξέλιξη του δημογραφικού βαραίνει αποφασιστικά στις οικονομικές εξελίξεις.

Κατά την άποψή μου, πρέπει να κινηθούμε γρήγορα και αποφασιστικά για να επιταχύνουμε τη διαφαινόμενη ανάκαμψη και να αξιοποιήσουμε την αναπτυξιακή εξαετία ώστε να αντιμετωπίσουμε πολλά από τα διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας μας.

Πάντα υποστήριζα ότι τα κονδύλια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης –της τάξης των 31 δισ. ευρώ για την Ελλάδα– δεν αρκούν για την αντιμετώπιση του τεράστιου επενδυτικού ελλείμματος, που ορισμένοι υπολογισμοί τοποθετούν σε πάνω από 15 δισ. τον χρόνο.

Τα κονδύλια που έχουμε εξασφαλίσει από την Ε.Ε. πρέπει να αυξηθούν με συμπληρωματικές κινήσεις, όπως, για παράδειγμα, η έκδοση πράσινου ομόλογου του ελληνικού Δημοσίου κατά το πρότυπο της Ιταλίας και η προσφυγή στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM) για δανεισμό ύψους 2% του ΑΕΠ, ώστε να καλυφθούν επενδυτικές ανάγκες στον χώρο της υγείας και της εκπαίδευσης.

Χρειαζόμαστε περισσότερη ρευστότητα, για να κινούμαστε γρήγορα και να περιορίσουμε την εξάρτησή μας από τις Βρυξέλλες. Κατά το παρελθόν

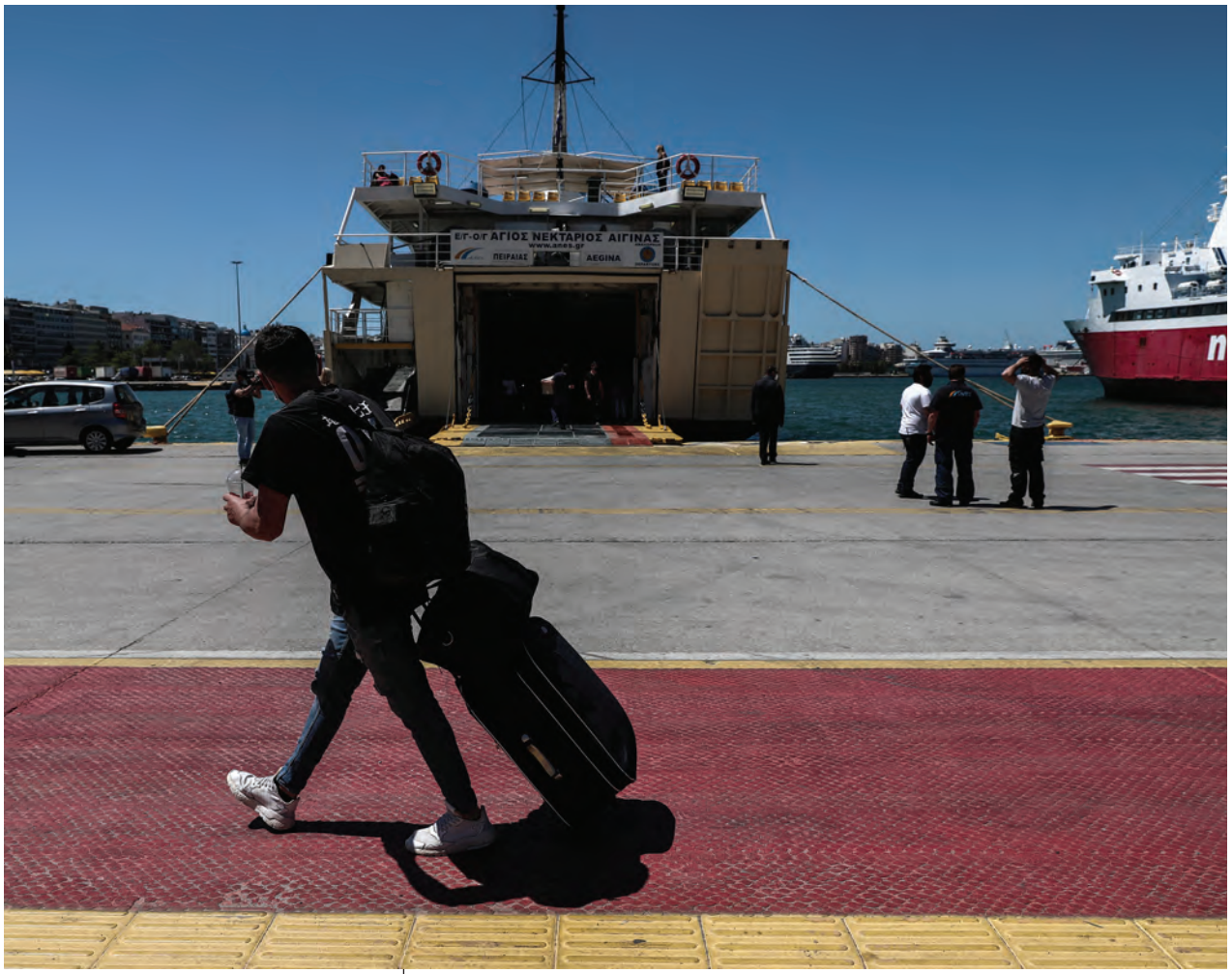

Η κατάρρευση των τουριστικών εσόδων οδήγησε σε μεγάλη αύξηση το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.

χάσαμε μεγάλες οικονομικές, επενδυτικές ευκαιρίες λόγω έλλειψης κονδυλίων. Επιπλέον, όσο πιο σφιχτά είναι τα περιθώρια χρηματοδότησης, τόσο εξασθενεί η διαπραγματευτική μας θέση έναντι της γραφειοκρατίας των Βρυξελλών.

Η λάθος βιασύνη

Στην προσπάθειά μας να επιταχύνουμε την ανάκαμψη της οικονομίας, δείχνουμε, κατά την άποψή μου, τη λάθος βιασύνη.

Βιαστήκαμε να χαλαρώσουμε τα περιοριστικά μέτρα για να διευκολύνουμε την οικονομία και τον τουρισμό, ενώ είναι φανερό ότι έπρεπε να δώσουμε προτεραιότητα στην ουσιαστική βελτίωση της επιδημιολογικής μας εικόνας. Όπως δεν κουράζομαι να επαναλαμβάνω: αν δεν αφήσουμε οριστικά πίσω μας την πανδημία, δεν θα λειτουργήσει αποτελεσματικά ο τουρισμός, ούτε θα επιταχυνθεί η ανάκαμψη της οικονομίας.

Βιαστικό θεωρώ και το άνοιγμα στον τουρισμό. Αρκεί να συγκρίνουμε τα στοιχεία του 2020 με τα στοιχεία του 2021 για να βγάλουμε τα αναγκαία συμπεράσματα. Στα μέσα Ιουνίου του 2020, οπότε ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός, κ. Μητσοτάκης, το άνοιγμα της τουριστικής περιόδου από τη Σαντορίνη, είχαμε μηδέν θανάτους από Covid-19 το τελευταίο 24ωρο και το τελευταίο επταήμερο. Μια εντελώς διαφορετική εικόνα από αυτήν που ισχύει το 2021 στο δοκιμαστικό, κατά τα φαινόμενα, άνοιγμα του τουρισμού.

Δεν νομίζω ότι το οικονομικό μας μέλλον κρίνεται από το αν θα έρθουν οι τουρίστες τον Ιούλιο, ή τον Αύγουστο. Μεγαλύτερη σημασία έχει να έχουμε αφήσει οριστικά πίσω μας την πανδημία, για να μην έχουμε μπροστά μας μια περίοδο μεγάλης δοκιμασίας. Μπαίνουμε στα σχετικά ήρεμα νερά της περιόδου 2021-2026, με την ανάκαμψη και την ανάπτυξη περίπου εξασφαλισμένες. Χρειαζόμαστε όμως πρόσθετες πρωτοβουλίες για να μετατρέψουμε τα πλεονεκτήματα που εξασφαλίσαμε σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή στρατηγική που θα φέρει δυναμική οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη και θα βάλει τέλος στην υποχώρηση της συγκριτικής μας θέσης στην Ε.Ε. των «27».

Ο ΣΥΡΙΖΑ ΠΑΙΖΕΙ ΚΡΥΦΤΟΥΛΙ ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΤΗΣ

Αμηχανία έδειξε να προκαλεί στον ΣΥΡΙΖΑ, την Πέμπτη 13 Μαΐου, η ανακοίνωση των μέτρων για την επαναλειτουργία διαφόρων κοινωνικών και οικονομικών δραστηριοτήτων από την επομένη, στις 14 του μηνός.

Την ημέρα της ανακοίνωσης το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης απέφυγε να σχολιάσει το περιεχόμενο των ανακοινώσεων και περιορίστηκε σε μια δήλωση του Γραφείου Τύπου, η οποία έγινε πριν από την ανακοίνωση και αφορούσε μόνο τον τουρισμό, για τον οποίο υποστήριζε ότι «πρόκειται για τον απόλυτο εμπαιγμό του κλάδου, αφήνοντας στον αέρα χιλιάδες επιχειρηματίες και εργαζόμενους για δεύτερη συνεχή τουριστική σεζόν».

Όλη την υπόλοιπη μέρα, αλλά και την επομένη, η μόνη αναφορά στο θέμα του τουρισμού ήταν μια δήλωση του αναπληρωτή τομεάρχη Τουρισμού και βουλευτή Κέρκυρας, Αλέξανδρου Αυλωνίτη, ο οποίος κατηγόρησε τον υπουργό Τουρισμού ότι με τα λεγόμενά του στη συνέντευξη στο BBC «τα συμπεράσματα της διεθνούς κοινότητας και των ξένων αγορών βαίνουν αρνητικά για τα επίπεδα ασφάλειας που μπορεί να παρέχει το ελληνικό τουριστικό προϊόν».

Το πνεύμα, δηλαδή, του κ. Αυλωνίτη ήταν κοντά στις διατυπώσεις του ευρωβουλευτή του κόμματος Πέτρου Κόκκαλη, ότι η Ελλάδα δεν είναι ασφαλής χώρα για την προσέλκυση τουριστών.

Αντίστοιχη ήταν και η κάλυψη του ανοίγματος από τα φιλικά στον ΣΥΡΙΖΑ μέσα ενημέρωσης, με την «Αυγή» να κατηγορεί τα στελέχη της κυβέρνησης ότι «υπονομεύουν τον τουρισμό», υποστηρίζοντας ότι καθυστέρησε το άνοιγμα, καθώς, όπως έλεγε, «χάθηκε πολύτιμος χρόνος, με αποτέλεσμα να ευνοηθούν οι ανταγωνιστές μας», τους οποίους όμως δεν κατονόμαζε.

Την ίδια ώρα η «Εφημερίδα των Συντακτών» περιοριζόταν σε μια μικρή αναφορά τριών σειρών στο πρωτοσέλιδο, σύμφωνα με την οποία το άνοιγμα του τουρισμού γίνεται χωρίς υγειονομικά πρωτόκολλα και σχέδιο.

Ουσιαστικά, δηλαδή, ο ΣΥΡΙΖΑ αντιμετώπισε ένα θέμα το οποίο αφορά ένα μεγάλο μέρος των κοινωνικών και οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ελλάδα, αλλά και του ΑΕΠ, χωρίς να μπαίνει στην ουσία των ρυθμίσεων και χωρίς να κάνει προτάσεις, αλλά παραμένοντας στη διαδικασία.

«Είναι η λογική Αχτσιόγλου» έλεγε παλαιό στέλεχος της Αριστεράς, το οποίο διευκρίνιζε ότι στην Κουμουνδούρου περιμένουν να δουν ποιοι θα θιγούν από το άνοιγμα του τουρισμού, για να προσπαθήσουν να τους εντάξουν στον κομματικό στρατό.

Από την άλλη πλευρά, όμως, η κυβέρνηση δείχνει να έχει πάρει υπόψη της αυτό το ενδεχόμενο, όπως προκύπτει από την προαναγγελία του αναπληρωτή υπουργού Ανάπτυξης, Νίκου Παπαθανάση, ότι «ετοιμάζεται πρόγραμμα 425 εκατ. ευρώ για την ενίσχυση του τουρισμού».

Παρόμοιο θέμα είχε προκύψει και για την ενίσχυση της εστίασης, η οποία επαναλειτούργησε σε εξωτερικούς χώρους στις 3 Μαΐου, με την «Εφημερίδα των Συντακτών» να αφιερώνει σε αυτήν το πρωτοσέλιδό της («Τραπεζάκια έξω, αγωνία μέσα») και τη βουλευτή Χαλκιδικής Κυριακή Μάλαμα να σχολιάζει ότι «οι επαγγελματίες της εστίασης έμειναν μόνοι».

Όταν, στις 11 Μαΐου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την ελληνική πρόταση για ενίσχυση από κρατικά κονδύλια των επιχειρήσεων εστίασης με 500 εκατ. ευρώ, δεν υπήρξε κανενός είδους σχόλιο από πλευράς ΣΥΡΙΖΑ, όπως δεν υπήρξε ούτε όταν έγινε η προαναγγελία ότι στις 14 Μαΐου θα ανοίξει η πλατφόρμα για την ενίσχυση των αγορών των επιχειρήσεων εστίασης.

«Ο ΣΥΡΙΖΑ παίζει κρυφτούλι» έλεγε αυτοδιοικητικός παράγοντας της κεντροδεξιάς, ο οποίος διαπίστωνε ότι από πλευράς της αξιωματικής αντιπολίτευσης υπάρχει μια αδυναμία να αξιολογεί τις κυβερνητικές πρωτοβουλίες και να αναδεικνύει τα ελαττωματικά τους στοιχεία.

«Προφανώς η κυβέρνηση Μητσοτάκη δεν τα κάνει όλα καλά, αλλά είναι βέβαιο ότι δεν τα κάνει όλα λάθος, όπως διαπιστώνει ο ΣΥΡΙΖΑ», προσέθετε, για να αξιολογήσει ως βασικό πρόβλημα της αντιπολιτευτικής τακτικής του ΣΥΡΙΖΑ την έλλειψη οργάνωσης και αξιοπιστίας.

Είναι γνωστό ότι ο ΣΥΡΙΖΑ υστερεί σοβαρά σε οργανωτικές δομές οι οποίες να έχουν απολήξεις στην κοινωνία. Δεν έχει επιρροή στα εργατικά συνδικάτα, όπως φάνηκε και από την αναζήτηση συμμάχων για τη μητέρα όλων των μαχών εναντίον του ασφαλιστικού, αλλά ούτε στις επαγγελματικές οργανώσεις. Δεν υπάρχει, για παράδειγμα, μία οργανωμένη κομματική δομή, όχι επιχειρήσεων εστίασης αλλά ούτε καν μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η οποία να αξιολογεί τις κυβερνητικές κινήσεις.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι συνομιλητές του κόμματος είτε να είναι κοινωνικές γνωριμίες πολιτικών του στελεχών είτε να προέρχονται από απομεινάρια κομματικών δομών του ΠΑΣΟΚ τα οποία αναζητούν πρόσβαση στην πολιτική εξουσία με αντάλλαγμα τη μεταφορά των αμφισβητούμενων πλέον πελατειακών εξαρτήσεων.

Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα η κυβέρνηση να παίζει μόνη της σε κρίσιμους κλάδους, η δυσαρέσκεια των οποίων θα μπορούσε να αποβεί κρίσιμη, αλλά η διαχείρισή τους αποκτά δεύτερες και τρίτες ευκαιρίες εξαιτίας της αδυναμίας του ΣΥΡΙΖΑ να κάνει προτάσεις που έστω να χαϊδεύουν τους ενδιαφερόμενους.

Από την άλλη, σε ό,τι αφορά την προσδοκία του ΣΥΡΙΖΑ ότι η διαχείριση της πανδημίας θα αποτελέσει ανεξίτηλο πολιτικό στίγμα για την κυβέρνηση, έχει ενδιαφέρον ο τρόπος με τον οποίο ανέλυσε τη νίκη των Συντηρητικών του Μπόρις Τζόνσον στις επαναληπτικές εκλογές του Χάρτλπουλ –όπου τελευταία φορά οι Συντηρητικοί είχαν εκλέξει βουλευτή το 1964– ο αναπληρωτής καθηγητής Πολιτικής Συμπεριφοράς του Πανεπιστημίου Μακεδονίας Γιάννης Κωνσταντινίδης: «Η διαχείριση της πανδημίας από τον Τζόνσον και τους Συντηρητικούς δεν φαίνεται να λειτούργησε σε βάρος τους εκλογικά, παρά τον θάνατο 127.000 ανθρώπων τον τελευταίο χρόνο. Με τους θανάτους να έχουν πλέον πρακτικά μηδενιστεί και το ποσοστό εμβολιασθέντων στη χώρα να έχει ξεπεράσει το 50% του συνολικού πληθυσμού, η διαχείριση της πανδημίας, σε αυτήν τουλάχιστον την εκλογική στιγμή, μάλλον ευνόησε το κυβερνητικό κόμμα».

Πολύ δε περισσότερο όταν η διαχείριση της πανδημίας από τον Μητσοτάκη έχει καλύτερη ανταπόκριση στην ελληνική κοινή γνώμη, η οποία στις δημοσκοπικές μετρήσεις εκφράζει τη βεβαιότητά της ότι αν τα πράγματα τα διαχειριζόταν ο ΣΥΡΙΖΑ, θα ήταν χειρότερα.

> *Η κυβέρνηση παίζει μόνη της σε κρίσιμους κλάδους, η δυσαρέσκεια των οποίων θα μπορούσε να αποβεί κρίσιμη, αλλά η διαχείρισή τους αποκτά δεύτερες και τρίτες ευκαιρίες εξαιτίας της αδυναμίας του ΣΥΡΙΖΑ να κάνει προτάσεις που έστω να χαϊδεύουν τους ενδιαφερόμενους.*

Η ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ (2015-2019)

Μία κριτική αποτίμηση της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ σε έναν συλλογικό τόμο από τις εκδόσεις Σιδέρη σε επιστημονική επιμέλεια των καθηγητών Συγκριτικής Κοινωνιολογίας του Πολιτισμού του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου του Αιγαίου Μανούσου Μαραγκουδάκη και Εφαρμοσμένης Στατιστικής Θόδωρου Χατζηπαντελή, ο οποίος είναι διευθυντής του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένης Πολιτικής Έρευνας της Σχολής Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΡΗΣΤΟ ΜΑΤΗ

Η διακυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ (2015-2019) δεν αποτελεί μια συνηθισμένη αλλαγή κυβέρνησης στα πλαίσια της Τρίτης Ελληνικής Δημοκρατίας. Αντίθετα, είναι ένα έκτακτο γεγονός, καθώς αποτελεί μια ρήξη με την κανονικότητα της μέχρι τότε εναλλαγής των κυβερνητικών κομμάτων του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ με την εγκαθίδρυση της αυτοαποκαλούμενης «αντισυστημικής», ριζοσπαστικής Αριστεράς αλλά και του υπερουντηρητικού κόμματος των ΑΝΕΛ στα θεσμικά και συμβολικά κέντρα εξουσίας της χώρας.

Τα ερωτήματα που θέτει ο συλλογικός τόμος είναι τα εξής: Είναι αρκετή μια προγραμματική θέση που μοιράζονται τα δύο αυτά κόμματα έναντι ενός μείζονος θέματος, όπως τα «μνημόνια», να καταστήσει μια κυβερνητική συμμαχία «δεξιάς» και «αριστεράς» λειτουργική ή οι ουσιώδεις διαφορές πολιτικού προσανατολισμού καθιστούν αυτή τη συμμαχία προβληματική, περιορίζοντας τη συνολικά ορθολογική χάραξη πολιτικής; Με άλλα λόγια, αποτέλεσε η διακυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ προσπάθεια χάραξης και υλοποίησης θεσμικών ορθολογικών πολιτικών ή απλώς μια προσπάθεια νομής των κρατικών διαθεσίμων με τον μανδύα «αντισυστημικών», «ριζοσπαστικών» πολιτικών;

Ο τόμος επιχειρεί να δώσει απαντήσεις σε όλα τα παραπάνω ερωτήματα και να εξιχνιάσει την εσωτερική λογική των επιμέρους προσανατολισμών και πολιτικών που αναπτύχθηκαν αυτή την περίοδο χωρίς προκαταλήψεις και προειλημμένα συμπεράσματα. Η επαγωγική μέθοδος που υιοθετεί, δηλαδή μία «εκ των κάτω» ανάλυση του συνολικού φαινόμενου, μας επιτρέπει να εξαγάγουμε στοιχεία που μια απαγωγική μέθοδος πιθανώς θα παρέβλεπε ή θα αποσιωπούσε.

Ο τόμος αποτελείται από 13 κεφάλαια, το καθένα τους αφιερωμένο σε μια ιδιαίτερη πτυχή της εν λόγω διακυβέρνησης.

Ο Μανούσος Μαραγκουδάκης εξετάζει τον ιδεολογικό και πολιτικό προσανατολισμό του κόμματος του ΣΥΡΙΖΑ.

Ο Γιάννης Κάλλας, αναλύοντας την εκπαιδευτική πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ στην τριτοβάθμια, πανεπιστημιακή εκπαίδευση, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι αυτή διακρίνεται από έντονη εκπαιδευτική αποδιαφοροποίηση και κρατικιστικό πατερναλισμό, σε συμφωνία με τον ιδεολογικό προσανατολισμό του κόμματος.

Ο Βασίλης Βαμβακάς περιγράφει την αποτύπωση των χαρακτηριστικών στοιχείων της ιδεολογίας του ΣΥΡΙΖΑ στο ίδιο το πρόσωπο του Αλέξη Τσίπρα, ότι ο Αλέξης Τσίπρας αποτέλεσε την επιτελεστική ενσάρκωση του ΣΥΡΙΖΑ.

Ο Γιώργος Κτιστάκης υποστηρίζει ότι ο θεσμικός εναγκαλισμός της Δικαιοσύνης από την εκάστοτε κυβέρνηση μετατράπηκε επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ σε χειραγώγηση με σκοπό τον πλήρη έλεγχό της και παραβίασης του κράτους δικαίου.

Ο Ανδρέας Πανταζόπουλος διερευνά τα μοτίβα και τις αναπαραστάσεις του εθνικολαϊκισμού στην Ελλάδα –του φαντασιακού υποστρώματος πάνω στο οποίο απλώθηκε το αφήγημα ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ– και ανιχνεύει τις γενεαλογικές ρίζες του.

Ο Άκης Καρατράντος υποστηρίζει ότι η πολιτική ασφάλειας του ΣΥΡΙΖΑ ακολούθησε πιστά τις προγραμματικές του θέσεις, βαθιά επηρεασμένες από την κριτική θεωρία, σύμφωνα με τις οποίες η ασφάλεια των πολιτών δεν αποτελεί ένα αντικειμενικά υπάρχον θέμα αλλά, αντίθετα, καθορίζεται πολιτικά και ως εκ τούτου συνδέεται άμεσα με τον πολιτικό προσανατολισμό του κόμματος που κατέχει την εξουσία – αυτό που για ένα «συστημικό» κόμμα αποτελεί κίνδυνο, για ένα άλλο μπορεί να αποτελεί μια ευπρόσδεκτη κανονικότητα.

Ο Νίκος Ναγόπουλος αξιολογεί τη μεταναστευτική πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ έναντι των διαχρονικά σταθερών ιδεολογικών θέσεων του κόμματος ότι η μετανάστευση αποτελεί αποτέλεσμα της παγκοσμιοποίησης και του νεοφιλελευθερισμού και ότι οι μετανάστες αποτελούν καλοδεχούμενα θύματα αυτής της απάνθρωπης διαδικασίας.

Ο Θεόδωρος Χατζηπαντελής εξετάζει και αντιπαραβάλλει τις προγραμματικές δηλώσεις και θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ έναντι του προγράμματος που εφάρμοσε κατά την περίοδο της διακυβέρνησής του στους διοικητικούς θεσμούς, στα εκλογικά συστήματα και στην αυτοδιοίκηση και υποστηρίζει ότι η επιθυμία για μεταρρυθμίσεις δεν υλοποιήθηκε ποτέ ικανοποιητικά.

Ο Παναγιώτης Καρκατσούλης και η Έφη Στεφοπούλου διερευνούν τα θέματα της δημόσιας διοίκησης και υποστηρίζουν ότι η περίοδος διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ χαρακτηρίζεται από έντονο συντηρητισμό και καθήλωση στο πελατοκεντρικό μοντέλο διοίκησης.

Ο Κώστας Ρόντος, εξετάζοντας τα δημογραφικά στοιχεία των τελευταίων 45 ετών, συμπεραίνει ότι ουδέποτε υπήρξε κάποια ουσιαστική και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος που αντιμετωπίζει η χώρα – γεγονός που επιβαρύνει πολύ περισσότερο το ΠΑΣΟΚ και τη ΝΔ απ' ό,τι τον ΣΥΡΙΖΑ.

Οι Γιώργος Μπούστρας και Γιάννης Ανυφάντης εξετάζουν δύο επιμέρους πτυχές των πολιτικών ασφάλειας που τυπικά παρέχει το κράτος στους πολίτες του κατά την περίοδο της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ: την εργασιακή ασφάλεια και υγεία και τις φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές, με έμφαση στις δασικές πυρκαγιές.

Ο Γιώργος Ανδρέου υποστηρίζει ότι ο πενιχρός απολογισμός που έχει να επιδείξει η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ στο πεδίο της κοινωνικής προστασίας εξηγείται μόνο εν μέρει από τον καταναγκασμό του τρίτου μνημονίου.

Ο Μάνος Καραγιάννης εξετάζει τις βασικές συντεταγμένες της εξωτερικής πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ και συμπεραίνει ότι αυτή δεν διαφέρει σημαντικά από εκείνη του ΠΑΣΟΚ ή της ΝΔ.

Τα 13 κεφάλαια παρέχουν επιμέρους απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα, επιτρέποντας στον αναγνώστη να αντλήσει τα δικά του συμπεράσματα αναφορικά με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συνολικής διακυβέρνησης των δύο κομμάτων.

Δημήτρης Βαρτζόπουλος, βουλευτής της ΝΔ

«Η ευρωπαϊκή κεντροδεξιά θα κάνει λαϊκή συντηρητική στροφή»

ΣΤΟΝ ΧΡΗΣΤΟ ΜΑΤΗ

Ο διάλογος με την Τουρκία «δεν είναι επιλογή, είναι αναγκαστικός μονόδρομος, αλλά δεν έχει νόημα να επεκτείνεται στο διηνεκές» επισημαίνει ο βουλευτής Β΄ Θεσσαλονίκης της ΝΔ και πρώην συντονιστής του κυβερνητικού έργου στην κυβέρνηση Σαμαρά, Δημήτρης Βαρτζόπουλος, στη συνέντευξή του στην F.S., όπου προτείνει, κατά το επιτυχημένο πρότυπο της πολιτικής μας με Ιταλία, Αίγυπτο και Αλβανία, «να υπάρξει ένας οδικός χάρτης ενεργειών, τα ορόσημα του οποίου θα ανακοινωθούν σε εύθετο χρόνο».

Σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση της πανδημίας, ο κ. Βαρτζόπουλος εκφράζει την πεποίθησή του ότι «η Ελλάς τα καταφέρνει καλύτερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο» και ότι «η βασική προσέγγιση παραμένει ορθή και επιτυχής», αν και παραδέχεται ότι «μπορεί να προκύπτουν κατά καιρούς διαχειριστικές αστοχίες».

Παράλληλα χαρακτηρίζει «ευτύχημα» το ότι «δεν υφίσταται ισχυρός αντίπαλος από δεξιά», αλλά προειδοποιεί ότι «ελλοχεύει ο κίνδυνος του καναπέ» και ζητά να διατηρεί η παράταξη «επαγρύπνηση και ετοιμότητα».

Τις τελευταίες μέρες ένα τμήμα της αντιπολίτευσης εξέφρασε την ικανοποίησή του, γιατί ερμήνευσε ως υπαναχώρηση την απόφαση της κυβέρνησης να παρατείνει τη διαβούλευση για το νέο καθεστώς του ΚΕΘΕΑ. Υπάρχουν δεύτερες σκέψεις;

Εκείνο που γνωρίζω είναι ότι για ένα «προσχέδιο εσωτερικής διαβούλευσης», που προβλέπει τη ριζική αναδιάρθρωση του ΚΕΘΕΑ, αποφασίστηκε να ζητηθεί από τον Σύλλογο Εργαζομένων να καταθέσει, με ορίζοντα περίπου δύο μηνών, τις δικές του προτάσεις για τη λειτουργία του φορέα. Εκείνο που διαπιστώνω είναι η ετοιμότητα και διάθεση του υπουργείου για ουσιαστικό διάλογο.

Γιατί δεν συμμερίζεστε την άποψη ότι οι φορείς για τη διαχείριση των εθισμών πρέπει να έχουν ευρεία αυτονομία από το κράτος;

Δεν έχω καμία αντίρρηση να αυτοδιοικούνται αυτοί που διαχειρίζονται τα χρήματά τους. Ευρεία αυ-

Θα ήταν ατόπημα εάν θα λέγαμε σήμερα στους εταίρους και συμμάχους μας πως δεν σεβόμαστε τη Συμφωνία των Πρεσπών.

τονομία από το κράτος προϋποθέτει ευρεία αυτονομία χρηματοδοτήσεως. Εκείνοι που χρηματοδοτούνται από τα χρήματα του λαού θα πρέπει και να ελέγχονται από τους εκπροσώπους του λαού.

Συμφωνείτε με τις εκτιμήσεις ότι η πανδημία οδήγησε σε αύξηση της χρήσης ουσιών; Πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί;
Η αύξηση της χρήσης ψυχιατρικών φαρμάκων και παρανόμων ψυχοδραστικών ουσιών αποδεικνύεται από τα ευρήματα στα αστικά λύματα. Έχει τις εξής αιτιολογίες: α) Ασθενείς με δεδομένες ψυχικές νόσους, λόγω της αυξήσεως του περιβαλλοντικού στρες αλλά και της μειώσεως των παρεχόμενων θεραπευτικών υπηρεσιών, οδηγούνται σε χρήση υψηλότερων δόσεων. β) Άνθρωποι με προσωπικότητες του αγχώδους φάσματος, δεδομένων των κατακλυσμιαίων μηνυμάτων αρρώστιας και θανάτου, παρουσιάζουν έξαρση αγχωδών και καταθλιπτικών αντιδράσεων, με συνέπεια την αυξημένη χρήση αντικαταθλιπτικών και ηρεμιστικών. γ) Άνθρωποι του δραματικού και ψυχοπαθητικού φάσματος, λόγω της δυσφορίας εκ του εγκλεισμού και της μονοτονίας, αυξάνουν την όποια γι' αυτούς χρήση ψυχοδραστικών ουσιών.
Η επάνοδος στην κανονικότητα θα επαναφέρει και τις τρεις κατηγορίες στα συνήθη επίπεδα καταναλώσεως.

Η κυβέρνηση δείχνει να επιδοκιμάζεται για τη διαχείριση της πανδημίας, αν και καταγράφονται επιφυλάξεις. Τι πρέπει να γίνει μετά το τέλος, ώστε η διαχείριση να της πιστωθεί πλήρως θετικά;
Οι ασφαλέστεροι μάρτυρες είναι οι αριθμοί. Η επισκόπηση όλων των συνολικών μεγεθών, κρουσμάτων, νοσηλειών, θανάτων, testing, εμβολιασμών κ.ο.κ. δείχνει ότι η Ελλάς τα καταφέρνει καλύτερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Μπορεί να προκύπτουν κατά καιρούς διαχειριστικές αστοχίες, η βασική προσέγγιση, όμως, παραμένει ορθή και επιτυχής. Δεν υπάρχει κανένας λόγος αυτό το αντικειμενικό αποτέλεσμα να μη συνεχίσει να αναπαράγεται και να προκύπτει μέχρις τέλους της πανδημίας.

Μήπως δεν είναι η κυβέρνηση που κρίνεται θετικά, αλλά η αρνητική κριτική που συσσωρεύει η αντιπολίτευση;
Το «σκεφτείτε να διαχειρίζονταν την κρίση οι προηγούμενοι» είναι σίγουρα παράγων της συντριπτικής δημοσκοπικής υπεροχής της ΝΔ. Ευτύχημα επίσης ότι δεν υφίσταται ισχυρός αντίπαλος από δεξιά. Πάντοτε βέβαια ελλοχεύει ο κίνδυνος του καναπέ, η αποχή δηλαδή. Πρέπει, λοιπόν, να διατηρούμε συνεχώς την επαγρύπνηση και ετοιμότητά μας.

Πόσο βάσιμη είναι η ένσταση ότι η αποδοχή των παρακολουθημάτων της Συμφωνίας των Πρεσπών δεν είναι μονόδρομος;
Η τυπική κύρωση των προβλεπόμενων σε μια νόμιμη κατά το διεθνές δίκαιο συμφωνία είναι υποχρεωτική. Θα ήταν ατόπημα εκ μέρους μας εάν θα λέγαμε σήμερα στους εταίρους και συμμάχους μας πως δεν σεβόμαστε μια διεθνή συμφωνία της προηγούμενης κυβερνήσεως. Οι δυτικές Δημοκρατίες έχουν συνέχεια. Ο πρωθυπουργός βέβαια σε κάθε ευκαιρία τονίζει ότι πρόκειται περί μιας κακής συμφωνίας. Η προσπάθεια μας είναι τώρα να άρουμε όσο το δυνατόν περισσότερες από τις αρνητικές πτυχές της μέσω της ενταξιακής διαδικασίας των Σκοπίων στην Ε.Ε. Εν προκειμένω, ισχύει απαρεγκλίτως αυτό που είπε ο Κ. Καραμανλής στην ομιλία του στα 80ά γενέθλια της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών (27/10/2019): «Υπογράφοντας μια συμφωνία δεν πρέπει να θεωρεί κανένας ότι παίρνει αυτομάτως εισιτήριο για την Ε.Ε.». Ο κ. Δένδιας είπε στον Σκοπιανό συνάδελφό του τις προάλλες ότι «χρειάζεται μεγάλη πρόοδος για τη συνετή χρήση του ονόματος και την εκρίζωση του προβλήματος της αρχαιοποίησης».
Είναι προφανές, λοιπόν, ότι η συμμόρφωση της γείτονος στα θέματα του Συντάγματος, ονομασίας ιδρυμάτων και υπηρεσιών, διεθνών εγγράφων, εμπορικών σημάτων, βιβλίων κ.ο.κ., η οποία και θα ελέγχεται αυστηρώς και συνεχώς, θα αποτελέσει conditio sine qua non οιασδήποτε ενταξιακής προόδου. Και, εν πάση περιπτώσει, αν τα Σκόπια δεν συμμορφωθούν, το μόνο το οποίο αναγκαστικά θα συμβεί θα είναι να εφαρμοστεί το άρθρο 8 του μνημονίου, δηλαδή η κατάργησή του. Το ευχάριστο και σημαντικό, πάντως, είναι ότι το βουλγαρικό βέτο δικαιώνει ιστορικά τις θέσεις μας.

> *Πάντοτε ελλοχεύει ο κίνδυνος του καναπέ, η αποχή.*

Βλέπετε να αποδίδει η επιλογή του διαλόγου στις ελληνοτουρκικές σχέσεις;
Η διεθνώς επικρατούσα κουλτούρα της Realpolitik επιβάλλει συνομιλίες. Ο διάλογος, λοιπόν, δεν είναι επιλογή, είναι αναγκαστικός μονόδρομος. Τώρα, όμως, που τον ξεκινήσαμε και τον διεξάγουμε με προφανή καλή διάθεση και την επιτρεπόμενη από το διεθνές δίκαιο ευλυγισία, δεν έχει φυσικά νόημα να επεκτείνεται ο διάλογος αυτός στο διηνεκές. Είναι εύλογο, λοιπόν, να υπάρξει ένας οδικός χάρτης ενεργειών, κατά το επιτυχημένο πρότυπο της πολιτικής μας με Ιταλία, Αίγυπτο και Αλβανία, τα ορόσημα του οποίου θα ανακοινωθούν σε εύθετο χρόνο.
Αυτονόητοι στόχοι: η επέκταση στο Αιγαίο της κυριαρχίας μας στα 12 ν.μ., που θα διευθετήσει εν τω άμα όλα τα θέματα οριοθετήσεως στην περιοχή, και η διεθνής δικαιοδοσία στη χάραξη της υπολοίπου ΑΟΖ στη ΝΑ Μεσόγειο.

Πόσο διαφορετική θα είναι η Ευρώπη και η ευρωπαϊκή κεντροδεξιά στη μετά τη Μέρκελ εποχή;
Απόλυτα χαρακτηριστικό της φύσεως των λαϊκών κομμάτων εν γένει και της χριστιανοδημοκρατίας ειδικότερα το βιογραφικό της κ. Μέρκελ. Το λαϊκό κορίτσι, θυγατέρα πάστορα στην κομμουνιστική Ανατολική Γερμανία, που ανήλθε χωρίς καμία προϋπόθεση στην κομματική ιεραρχία κυριολεκτικώς από το υπόγειο στην απόλυτο κορυφή και θα συγκαταλέγεται εσαεί στους ιστορικούς παγκόσμιους ηγέτες. Τα κύρια χαρακτηριστικά της, η συμβιβαστική διαχείριση και ο μέσος δρόμος, αναγκαία στοιχεία της επιβίωσης στην DDR της νιότης της και ασφαλή μέσα κυβερνητικής επιτυχίας σε συνήθεις καιρούς, δεν άντεξαν όμως στις συνθήκες οξείας κρίσεως που προκάλεσε το μεταναστευτικό. Η αντίδραση των πιο ασθενών στρωμάτων της κοινωνίας και η ανάγκη συντηρητικής επιστροφής στις λαϊκές ρίζες της κοινωνικής χριστιανοδημοκρατίας υπερέβαιναν προφανώς τις δυνατότητές της. Για πρώτη φορά εμφανίστηκε κοινοβουλευτικό κόμμα, μονίμως περί το 10%, στα δεξιά της CDU. Η πρώτη της επιλογή κλωνοποιημένου διαδόχου, η επιτυχημένη τοπική πρωθυπουργός Ά. Κραμπ-Καρενμπάουερ, γελοιοποιήθηκε. Ο δεύτερος κλώνος, Ά. Λάσετ –εάν δεν τον αλλάξουν, έστω και επί του πιεστηρίου–, είτε θα ηγηθεί της πλήρους εκλογικής καταστροφής είτε θα επιβιώσει οριακώς, με εκρηκτικές συνέπειες για όλη την Ευρώπη. Σε κάθε περίπτωση, τα αποτελέσματα των γερμανικών και γαλλικών εκλογών θα οδηγήσουν σε επαναπροσδιορισμό της φυσιογνωμίας της ευρωπαϊκής κεντροδεξιάς. Η σημερινή επικρατούσα κεντρώα τεχνοκρατική τάση θα εγκαταλειφθεί στα πλαίσια μιας λαϊκής συντηρητικής στροφής.

ΜΕ ΕΝΑ ΚΛΙΚ ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ
www.kyrtsos.gr George Kyrtsos - Γιώργος Κύρτσος @GiorgosKyrtsos

ΕΥΡΩΒΑΡΟΜΕΤΡΟ: ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ «ΣΤΡΙΜΩΓΜΕΝΟΙ» ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Εντυπωσιακή η κρίση εμπιστοσύνης σε βάρος πολιτικού συστήματος και ΜΜΕ.

ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΗΣ ΝΔ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

Η έρευνα «Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 94» πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από την εταιρεία Kantar, την περίοδο 12 Φεβρουαρίου έως 11 Μαρτίου 2021.

Πρόκειται για διεθνή έρευνα, εφόσον διεξήχθη στα 27 κράτη-μέλη της Ε.Ε., αλλά και στις πέντε υποψήφιες προς ένταξη χώρες (Αλβανία, Μαυροβούνιο, Βόρεια Μακεδονία, Σερβία και Τουρκία), στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ελβετία, στη Νορβηγία, στην Ισλανδία, στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, στο Κοσσυφοπέδιο, ακόμη και στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου.

Αυτό που ενδιαφέρει ιδιαίτερα είναι η κατάσταση, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας, στην Ελλάδα και πώς αυτή συγκρίνεται με την κατάσταση που διαμορφώνεται στα άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Το συγκεκριμένο Ευρωβαρόμετρο έχει ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Ολοκληρώθηκε κατ' εξαίρεση με διαδικτυακές συνεντεύξεις, λόγω της πανδημίας Covid-19. Σε ό,τι αφορά την οικονομία και την πολιτική, πραγματοποιήθηκε σε μια περίοδο κατά την οποία η έξαρση της πανδημίας ματαίωσε τη διαφαινόμενη ανάκαμψη της οικονομίας. Συνέπεσε επίσης με ενδιαφέρουσες πολιτικές ανακατατάξεις σε σημαντικά κράτη-μέλη, όπως είναι το πέρασμα της διακυβέρνησης της Ιταλίας στον Μάριο Ντράγκι, η κλιμάκωση της κρίσης της Καταλονίας στην Ισπανία και η εκδήλωση μεγάλης κοινωνικής δυσαρέσκειας σε βάρος των κομμάτων εξουσίας στη Γαλλία και στη Γερμανία.

Πρόβλημα Νο1 η οικονομία

Με βάση το Ευρωβαρόμετρο, το πρόβλημα που κυριαρχεί στην Ελλάδα είναι η κακή κατάσταση της οικονομίας.

Εννέα στους 10 Έλληνες, δηλαδή το 90%, θεωρούν ότι η ελληνική οικονομία είναι σε κακή κατάσταση. Το ποσοστό στην προηγούμενη έρευνα «Ευρωβαρόμετρο» ήταν 91%, γεγονός που δείχνει ότι οι Έλληνες έχουν συμφιλιωθεί με την ιδέα της διαρκούς οικονομικής κρίσης. Αξίζει να σημειωθεί ότι το υψηλότερο αρνητικό ποσοστό για την εθνική οικονομία το καταγράφει η Ιταλία με 92%.

> *Το οικονομικό είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα για τους Έλληνες, με δεύτερο την πανδημία.*

Στο σύνολο της Ε.Ε. 69% των πολιτών βρίσκουν την εθνική τους οικονομία σε κακή κατάσταση.

Το ποσοστό είναι αυξημένο κατά 5 μονάδες σε σχέση με το προηγούμενο Ευρωβαρόμετρο. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η πανδημία χτύπησε σκληρά την ευρωπαϊκή και τις εθνικές οικονομίες και αυτό έχει περάσει στην αντίληψη των πολιτών.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2019 στο επίπεδο των «27» θετική άποψη είχε το 47% για την εθνική τους οικονομία. Το καλοκαίρι του 2020 το ποσοστό μειώθηκε στο 34%. Στην έρευνα του Φεβρουαρίου-Μαρτίου 2021 έπεσε στο 29%.

Αναπόφευκτα η κακή κατάσταση της οικονομίας επηρεάζει την ποιότητα ζωής των πολιτών. Στην Ελλάδα, 77% των πολιτών δηλώνουν, σύμφωνα με την έρευνα «Ευρωβαρόμετρο», ότι η ποιότητα της ζωής τους έχει χειροτερέψει, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της Ε.Ε. είναι 54%.

Σε εξαιρετικά δύσκολη θέση βρίσκονται, σύμφωνα με την έρευνα, οι οικογένειες και τα νοικοκυριά. Πενήντα τέσσερα τοις εκατό των Ελλήνων αγωνιούν για την οικονομική κατάσταση των οικογενειών τους, ενώ ο μέσος όρος στο σύνολο της Ε.Ε. είναι 26%. Επίσης, 69% των Ελλήνων δηλώνουν ότι δυσκολεύονται να πληρώσουν τις περισσότερες φορές ή κατά καιρούς τους μηνιαίους λογαριασμούς τους, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην Ε.Ε. είναι 32%.

Πρέπει να παρατηρήσουμε, πάντως, ότι η οικονομική κατάσταση πολλών συμπολιτών μας δεν είναι τόσο δύσκολη όσο αφήνουν να εννοηθεί αυτά τα ποσοστά.

Πρώτον, υποχωρούν τα ποσοστά δυσαρέσκειας. Για παράδειγμα, στο προηγούμενο Ευρωβαρόμετρο αυτοί που θεωρούσαν ότι η ζωή τους έχει χειροτερέψει έφταναν το 83%, δηλαδή 6 μονάδες παραπάνω. Στο προηγούμενο Ευρωβαρόμετρο ήταν 14 μονάδες παραπάνω και το ποσοστό εκείνων που δυσκολεύονταν να πληρώσουν τους μηνιαίους λογαριασμούς τους.

Η οικονομική κρίση που συνδέεται με την πανδημία συνεχίζεται, αλλά σιγά σιγά η κοινωνική κατάσταση βελτιώνεται, σε ένα πολύ δύσκολο περιβάλλον.

Το 46% των Ελλήνων αξιολογεί θετικά την οικονομική κατάσταση της οικογένειάς του, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην Ε.Ε. είναι 68%.

Οι δυσκολίες έχουν οδηγήσει σε κρίση εμπιστοσύνης σε βάρος εθνικών και ευρωπαϊκών θεσμών.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι με τις οικονομικές παρεμβάσεις της η κυβέρνηση περιορίζει σταδιακά τις δυσκολίες, παρά την παράταση της οικονομικής κρίσης. Περίπου τα μισά νοικοκυριά (46%) αξιολογούν θετικά την οικονομική τους κατάσταση, γεγονός που μπορεί να αποδοθεί, ως έναν βαθμό, στις κυβερνητικές παρεμβάσεις.

Στην αντίληψη των Ελλήνων το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η χώρα είναι το οικονομικό. Με βάση το Ευρωβαρόμετρο, το σχετικό ποσοστό ανέβηκε 10 μονάδες, στο 59%, ενώ στο σύνολο της Ε.Ε. παρέμεινε σταθερό στο 33%.

Η υγεία είναι το δεύτερο σημαντικότερο πρόβλημα που απασχολεί τους Έλληνες, σε ποσοστό 44%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην Ε.Ε. είναι 42%. Τρίτο σημαντικότερο πρόβλημα είναι η ανεργία, με ποσοστό 37%, έναντι ευρωπαϊκού μέσου όρου 25%, και ακολουθεί το δημόσιο χρέος, με ποσοστό μόλις 13%, το ίδιο που ισχύει και στο σύνολο της Ε.Ε. Σε μεγάλη υποχώρηση βρίσκεται και το μεταναστευτικό, με ποσοστό 11%, από το 33% που ήταν στην προηγούμενη έρευνα. Στο σύνολο της Ε.Ε. το ποσοστό για το μεταναστευτικό υποχώρησε 4 μονάδες, στο 7%.

Η γενική εικόνα, σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, είναι ότι τα οικονομικά ζητήματα κυριαρχούν και συμπληρώνονται με την αγωνία για την προστασία της δημόσιας υγείας από την πανδημία.

Όλοι οι Έλληνες (σε ποσοστό 99%) εκφράζουν την αγωνία τους για τις επιπτώσεις της πανδημίας στην εθνική οικονομία, με το αντίστοιχο ποσοστό στην Ε.Ε. των «27» να βρίσκεται στο εξίσου εντυπωσιακό 93%. Ποσοστό 99% καταγράφεται και στην Κύπρο, ενώ η Πορτογαλία έχει το ρεκόρ, με... 100%.

Οι Έλληνες εκφράζουν αγωνία για τα προσωπικά τους οικονομικά, λόγω της πανδημίας, σε ποσοστό 78%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην Ε.Ε. είναι 43%.

Σχεδόν 7 στους 10 (68%) εκτιμούν ότι θα αργήσει η ανάκαμψη της οικονομίας, με τα πρώτα δείγματα βελτίωσης να εμφανίζονται το 2023. Το σχετικό ποσοστό αυξήθηκε από το ένα Ευρωβαρόμετρο στο άλλο κατά 24 μονάδες. Το εντυπωσιακό είναι ότι 6 στους 10 Ευρωπαίους (61%) θεωρούν κι αυτοί ότι θα αργήσει η ανάκαμψη της οικονομίας –με τη βελτίωση να έρχεται το 2023–, με το ποσοστό να έχει αυξηθεί 19 μονάδες μεταξύ των δύο τελευταίων ερευνών.

Κατά την άποψή μου, πρόκειται για αδικαιολόγητη συλλογική απαισιοδοξία, γιατί είναι σχεδόν βέβαιο ότι η ανάκαμψη της ελληνικής και της ευρωπαϊκής οικονομίας θα ξεκινήσει στο β΄ εξάμηνο του 2021. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βελτίωσε σημαντικά τις προγνώσεις της για το 2021 και το 2022, λαμβάνοντας υπόψη την επιτάχυνση του εμβολιαστικού προγράμματος και τις θετικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης.

Το ζήτημα της πανδημίας

Δεχόμενοι μεγάλη πίεση από την κρίση που προκάλεσε η πανδημία, οι Έλληνες ζητούν, σε ποσοστό 50%, από την Ε.Ε. να εξασφαλιστεί η δυνατότητα στα κράτη-μέλη να στηρίξουν τις επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους που πλήττονται από την πανδημία. Το αντίστοιχο ποσοστό στην Ε.Ε. είναι 23%. Η μεγάλη διαφορά δείχνει την αγωνία των Ελλήνων για ενδεχόμενη παρέμβαση της Ε.Ε. υπέρ της δημοσιονομικής αυστηρότητας, που θα

αφαιρέσει τη δυνατότητα από την ελληνική κυβέρνηση να συνεχίσει τα μέτρα στήριξης.
Επίσης, 43% των Ελλήνων ζητούν από την Ε.Ε. να επενδύσει περισσότερα χρήματα στην οικονομία για μια βιώσιμη και δίκαιη ανάκαμψη σε όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Το αντίστοιχο ποσοστό στην Ε.Ε. των «27» είναι 23%. Αυτό δείχνει μεγαλύτερη εξάρτηση των Ελλήνων από την οικονομική πολιτική που ακολουθεί η Ε.Ε., η οποία πάντως δεν προβλέπεται να αλλάξει γρήγορα προς την κατεύθυνση που επιθυμούμε. Η χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης είναι το όριο πέρα από το οποίο δεν υπάρχει πολιτική βούληση να κινηθούν οι κυβερνήσεις πολλών κρατών-μελών.
Η ελληνική κοινή γνώμη εκφράζεται αρνητικά για τα μέτρα που ελήφθησαν για την καταπολέμηση της πανδημίας. Θεωρούμε, σε ποσοστό 68%, ότι η Ε.Ε. δεν πήρε έγκαιρα τα κατάλληλα μέτρα για το χτύπημα της πανδημίας. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι 49% και η Ελλάδα καταγράφει στο συγκεκριμένο θέμα τα υψηλότερα ποσοστά.
Αρνητικά αξιολογείται η πολιτική της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της πανδημίας από το 61% των Ελλήνων, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της Ε.Ε. είναι στο 56%. Αρνητική είναι η αξιολόγηση και της περιφερειακής, τοπικής αυτοδιοίκησης, με ποσοστό 62%, ενώ το αντίστοιχο στην Ε.Ε. είναι 45%.
Παρά τις αντιρρήσεις τους για την πολιτική που ακολούθησε η κυβέρνηση, το 57% των Ελλήνων θεωρεί δικαιολογημένα τα περιοριστικά μέτρα που εφαρμόστηκαν, με το αντίστοιχο ποσοστό στην Ε.Ε. να φτάνει το 73%.
Σε ό,τι αφορά το μέλλον, οι Έλληνες δεν πιστεύουν, σε ποσοστό 55%, ότι η Ε.Ε. θα πάρει τις σωστές αποφάσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας, με το ποσοστό στο σύνολο της Ε.Ε. να είναι 39%.
Η ενισχυμένη δυσπιστία μας έναντι της Ε.Ε. και των αποφάσεων που παίρνει δεν μας εμποδίζει από το να παραδεχτούμε, σε ποσοστό 82%, ότι η Ε.Ε. παίζει σημαντικό ρόλο για να διασφαλιστεί η πρόσβαση των Ελλήνων στα εμβόλια για τον Covid-19. Το αντίστοιχο ποσοστό στην Ε.Ε. είναι 69%.

Κρίση εμπιστοσύνης

Η δύσκολη οικονομική και κοινωνική κατάσταση και η αγωνία για την πανδημία και το μέλλον ενισχύουν την κρίση εμπιστοσύνης που εκδηλώνεται σε βάρος των θεσμών.
Εξήντα τρία τοις εκατό των Ελλήνων πολιτών δεν εμπιστεύονται την Ε.Ε., με τον μέσο όρο στην Ε.Ε. των «27» να είναι 43%.
Η έλλειψη εμπιστοσύνης των Ελλήνων εκδηλώνεται με δυναμικότερο τρόπο στο εσωτερικό.
Εβδομήντα ένα τοις εκατό –μια αύξηση 9 μονάδων σε σχέση με το προηγούμενο Ευρωβαρόμετρο– δεν εμπιστεύονται την κυβέρνηση, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τις εθνικές κυβερνήσεις στο σύνολο της Ε.Ε. είναι 60%.
Το ποσοστό ανεβαίνει ακόμη περισσότερο, στο 88%, σε ό,τι αφορά την έλλειψη εμπιστοσύνης στα ελληνικά κόμματα, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να είναι στο 75%.
Το εξαιρετικά υψηλό ποσοστό σε ό,τι αφορά την έλλειψη εμπιστοσύνης στα κόμματα απαντά και στον προβληματισμό ορισμένων στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ που θεωρούν ότι το Ευρωβαρόμετρο διαψεύδει τις εθνικές δημοσκοπήσεις που καταγράφουν σημαντικό προβάδισμα της ΝΔ έναντι του ΣΥΡΙΖΑ. Με βάση τα αποτελέσματα του Ευρωβαρόμετρου, το πρόβλημα αξιοπιστίας που έχουν τα κόμματα είναι πολύ μεγαλύτερο από το πρόβλημα αξιοπιστίας που έχει η κυβέρνηση κι αυτό εξηγεί γιατί το κυβερνητικό κόμμα δεν χάνει ψηφοφόρους σε όφελος των άλλων κομμάτων. Οι Έλληνες δεν εμπιστεύονται τη Βουλή σε ποσοστό 73%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της Ε.Ε. για την εθνική Βουλή είναι 60% Δεν εμπιστεύονται τη δημόσια διοίκηση σε ποσοστό 76%, το οποίο αυξήθηκε 10 μονάδες σε σχέση με το προηγούμενο Ευρωβαρόμετρο. Το αντίστοιχο ποσοστό στην Ε.Ε. είναι 46%. Η μεγάλη αύξηση του ποσοστού δυσπιστίας έναντι της δημόσιας διοίκησης μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι, παρά την προώθηση της ψηφιοποίησης της δημόσιας διοίκησης, το γραφειοκρατικό φαινόμενο έχει ενισχυθεί με πολλούς δημοσίους υπάλληλους «εξαφανισμένους» με πρόσχημα την πανδημία.
Οι Έλληνες έχουν το ρεκόρ δυσπιστίας απέναντι στα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. Δεν εμπιστεύονται την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) σε ποσοστό 66%, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε ποσοστό 65% και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε ποσοστό 55%. Τα σχετικά ποσοστά είναι πολύ χαμηλότερα στο σύνολο της Ε.Ε., με 39% για την ΕΚΤ και 38% για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Πάντως, τα ποσοστά δυσπιστίας των Ελλήνων έναντι των ευρωπαϊκών θεσμών βρίσκονται σε υποχώρηση σε σχέση με τα ρεκόρ που είχαν καταγραφεί στη διάρκεια της μνημονιακής περιόδου.
Εμπιστοσύνη εκφράζουν σε ποσοστό 80% στη δημόσια υγεία και στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό. Ίδιο είναι το ποσοστό και στο σύνολο της Ε.Ε.
Ογδόντα τοις εκατό είναι το ποσοστό εμπιστοσύνης που δείχνουμε στο στράτευμα, με τον μέσο όρο στην Ε.Ε. να είναι 74%.
Το ποσοστό εμπιστοσύνης στην ΕΛ.ΑΣ. είναι 56%. Καταγράφει μεγάλη πτώση 14 μονάδων σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση. Ο μέσος όρος για την Ε.Ε. είναι 69%. Τέλος, σε σχέση με τη Δικαιοσύνη, τα ποσοστά είναι 50% στην Ελλάδα και 52% στην Ε.Ε.
Με βάση τα αποτελέσματα του Ευρωβαρόμετρου, έχουμε την εικόνα μιας κοινωνίας που αμφισβητεί ιδιαίτερα έντονα τους εθνικούς και ευρωπα-

Εντυπωσιακή η έλλειψη εμπιστοσύνης των Ελλήνων στην τηλεόραση.

Εξήντα εννέα τοις εκατό των Ελλήνων δυσκολεύονται να πληρώσουν τους μηνιαίους λογαριασμούς τους.

ϊκούς θεσμούς. Αυτή η αμφισβήτηση μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να εξασφαλίσει την πολιτική πρώτη ύλη για τη δυναμική εμφάνιση «αγανακτισμένων» και μια νέα έκρηξη λαϊκισμού, αριστερόστροφου ή δεξιόστροφου.

Γυρίζουν την πλάτη

Στα πλαίσια της κρίσης εμπιστοσύνης που εκδηλώνεται, οι Έλληνες γυρίζουν την πλάτη στα ΜΜΕ. Δεν εμπιστεύονται την τηλεόραση σε ποσοστό 74%, ενώ ο μέσος όρος στην Ε.Ε. είναι 45%.

Καλύτερα τα πηγαίνει ο γραπτός Τύπος, τον οποίο δεν εμπιστεύεται το 54% των Ελλήνων πολιτών, με αντίστοιχο ευρωπαϊκό ποσοστό το 42%. Το ραδιόφωνο δεν το εμπιστεύεται το 49% των Ελλήνων, με αντίστοιχο ποσοστό στην Ε.Ε. το 35%. Αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα «Ευρωβαρόμετρο» το ποσοστό δυσπιστίας για τον γραπτό Τύπο έπεσε 14 μονάδες και για το ραδιόφωνο 13 μονάδες.

Οι πολίτες θεωρούν ότι γραπτός Τύπος και ραδιόφωνο κάνουν πιο αξιόπιστη δουλειά από την τηλεόραση σε συνθήκες κρίσης της πανδημίας.

Εμπιστοσύνη δείχνουν οι Έλληνες στο διαδίκτυο σε ποσοστό 54%, αυξημένο κατά 12 μονάδες σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση. Το ποσοστό στην Ε.Ε. είναι στο 35%. Παρ' όλα αυτά, οι Έλληνες δεν εμπιστεύονται σε ποσοστό 58% τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ενώ το ποσοστό στο σύνολο της Ε.Ε. είναι 68%.

Οι Έλληνες θεωρούν, σε ποσοστό 60%, ότι οι πληροφορίες που παρέχουν τα ελληνικά ΜΜΕ είναι αναξιόπιστες. Το σχετικό ποσοστό στο σύνολο της Ε.Ε. είναι 34%.

Θεωρούν επίσης, σε ποσοστό 83%, ότι οι πληροφορίες είναι αλλοιωμένες λόγω χειραγώγησης από πολιτικά, οικονομικά και εμπορικά συμφέροντα. Ο μέσος όρος στην Ε.Ε. κινείται στο 51%.

Η κρίση εμπιστοσύνης σε βάρος της τηλεόρασης και σε μικρότερο βαθμό σε βάρος του γραπτού Τύπου, του ραδιοφώνου και του διαδικτύου έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις στην Ελλάδα και φαίνεται να συντηρεί την κρίση εμπιστοσύνης προς τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Βιώνουμε, σε συνθήκες πανδημίας, ένα είδος συλλογικής μοναξιάς, εφόσον ο ένας δεν εμπιστεύεται τον άλλον.

Ευρωπαϊκή βουλιμία

Σε αυτό το εξαιρετικά δύσκολο από οικονομική, πολιτική και κοινωνική άποψη περιβάλλον οι Έλληνες εκφράζονται δυναμικά υπέρ των κοινών ευρωπαϊκών πολιτικών.

Υποστηρίζουν σε ποσοστό 93% τις πολιτικές που εξασφαλίζουν την ελεύθερη μετακίνηση των πολιτών στο εσωτερικό της Ε.Ε., ώστε να μπορούν να ζουν, να εργάζονται και να σπουδάζουν σε όποια χώρα της Ε.Ε. επιλέξουν. Το αντίστοιχο ευρωπαϊκό ποσοστό είναι 85%.

Υποστηρίζουν σε ποσοστό 88% μια κοινή πολιτική άμυνας, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στο 78%. Μια κοινή ενεργειακή πολιτική σε ποσοστό 88%, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στο 77%. Μια κοινή ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης επίσης σε ποσοστό 88%, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στο 73%. Μια κοινή εξωτερική πολιτική για την Ε.Ε. των «27» με ποσοστό 85% και τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στο 73%.

Οι Έλληνες εκφράζουν εμπιστοσύνη στην Ευρωπαϊκή Νομισματική Ένωση (ευρώ) σε ποσοστό 81%, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στο 70%.

Με το πέρασμα του χρόνου, αυξάνονται τα 80άρια σε ό,τι αφορά τα ποσοστά με τα οποία υποστηρίζουν οι Έλληνες την ενίσχυση των ευρωπαϊκών πολιτικών. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι η κατάσταση είναι, από το 2010, εξαιρετικά δύσκολη στην πατρίδα μας, με αποτέλεσμα να αναζητούμε ευρωπαϊκές λύσεις και υπερβάσεις για τα προβλήματά μας.

Κατά την άποψή μου, οι ευρωπαϊκές προσδοκίες μας –που σε μεγάλο βαθμό είναι και προσδοκίες των Ευρωπαίων πολιτών συνολικά– δεν είναι ιδιαίτερα ρεαλιστικές, γιατί ο ρυθμός προόδου της ευρωπαϊκής ενοποίησης είναι και δυστυχώς θα παραμείνει αργός.

Η δίψα μας, πάντως, για ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες που θα βελτιώσουν την κατάσταση είναι εντυπωσιακή, ύστερα από μια περίοδο σκληρού ευρωσκεπτικισμού και αντιευρωπαϊσμού που οδήγησε και στο «όχι» στο δημοψήφισμα του 2015.

Η ΤΡΙΠΛΗ ΑΔΡΑΝΕΙΑ ΑΥΞΑΝΕΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΦΟΝΙΚΑ

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ*

Απευθύνομαι στους υπουργούς Προστασίας του Πολίτη, κ. Χρυσοχοΐδη, και Δικαιοσύνης, κ. Τσιάρα, και τους ερωτώ δημόσια: γιατί, ενώ κυβερνάτε δύο ολόκληρα χρόνια, δεν έχετε κάνει τίποτε απολύτως για να διορθώσετε την ατιμωρησία της κατά συρροή εγκληματικότητας και των ειδεχθών εγκλημάτων; Κυβερνάτε; Ή απλώς παρίστασθε;

Πριν από λίγες ημέρες πολίτες συνέλαβαν στη Γλυφάδα 42χρονο ο οποίος με άλλους τρεις είχε μπουκάρει σε διαμέρισμα και έφευγαν με τη λεία. Κυνήγησαν και έπιασαν τον έναν. Διαπιστώθηκε ότι έχει συλληφθεί συνολικά 102 φορές και είναι πάντα έξω, για να κλέβει ανενόχλητος. Αυτή είναι πλέον η δουλειά του.

Στο αεροδρόμιο «Ελ. Βενιζέλος» ένας Βούλγαρος πορτοφολάς έχει συλληφθεί 70 φορές. Αξιωματικοί της ΕΛ.ΑΣ. βεβαιώνουν ότι συλλαμβάνουν τους ίδιους και τους ίδιους έως και 200 φορές και η Δικαιοσύνη τούς αφήνει πάντα ελεύθερους, λες και ό,τι έκαναν το έκαναν πρώτη φορά.

Όπως έχω ξαναγράψει, στις ΗΠΑ φυλακίζεσαι ακόμα και για λίγες εβδομάδες αν π.χ. οδηγείς μεθυσμένος και στη συνέχεια σε επιτηρούν. Αν συνεχίσεις την παραβατική δραστηριότητα, θα σε φυλακίσουν ως υπότροπο. Και αν συνεχίσεις τις παρανομίες, θα μπεις φυλακή για χρόνια, γιατί είσαι αποδεδειγμένα δημόσιος κίνδυνος. Εδώ κάποιοι σε κλέβουν, τους συλλαμβάνουν και η αστυνομία σού εξηγεί ότι δεν έχει νόημα να κάνεις ούτε μήνυση. Θα τους αφήσουν ελεύθερους.

Πάμε τώρα και στο φονικό στα Γλυκά Νερά που συντάραξε τη χώρα. Τους τρεις δράστες θα τους πιάσουν, γιατί σίγουρα άφησαν γενετικό υλικό και DNA. Όταν δικαστούν, αρκεί ένα απλό ελαφρυντικό για να μείνουν φυλακή 4-5 χρόνια. Και όταν λέμε φυλακή, κύριοι υπουργοί, μιλάμε γι' αυτά τα ευαγή ιδρύματα όπου όλοι έχουν κινητό, οργανώνουν πάρτι, παραγγέλνουν φαγητό απέξω και μοιάζει λες και κάνουν τις διακοπές τους με έξοδα των φορολογουμένων.

Πραγματικά, ενώ γνωρίζετε όλα τα παραπάνω, τι περιμένετε ώστε η κατά συρροή εγκληματικότητα να έχει κλιμακούμενες βαριές ποινές, τα ισόβια να μη γίνονται λίγα χρόνια και οι φυλακές να μην είναι θέρετρα ξεκούρασης; Αυτή η τριπλή αδράνεια πληρώνεται από αθώους συνανθρώπους μας, δεν το βλέπετε; Τι άλλο πρέπει να γίνει;

Τέλος, πέραν των πολιτικών που αδρανούν στο όνομα του δήθεν σωφρονισμού που κανέναν δεν σωφρονίζει, αντίθετα εκπαιδεύει στο κακό, αναρωτιέμαι αν οι επαγγελματικοί σύλλογοι των δικαστών, εισαγγελέων, δικηγόρων και λοιπών εμπλεκομένων έχουν υποβάλει ποτέ μια επιστολή με απόψεις για το θέμα. Είμαστε τελικά μια κοινωνία θεατών;

> *Τι περιμένετε ώστε η κατά συρροή εγκληματικότητα να έχει κλιμακούμενες βαριές ποινές, τα ισόβια να μη γίνονται λίγα χρόνια και οι φυλακές να μην είναι θέρετρα ξεκούρασης;*

***Ο Ανδρέας Χριστόπουλος είναι δημοσιογράφος και συγγραφέας.**

Λάκης Μαρίνος, ιδρυτής της φαρμακοβιομηχανίας Medimar

«Σε τρεις μήνες θα μπορούσαμε να παράγουμε εμβόλιο στην Ελλάδα»

ΣΤΟΝ ΧΡΗΣΤΟ ΜΑΤΗ

Την εκτίμηση ότι οι ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες έχουν την τεχνική δυνατότητα, αν λυθούν τα προβλήματα ιδιοκτησίας, να παράγουν συμβατικά εμβόλια για τον κορονοϊό σε λίγους μήνες κάνει μιλώντας στην F.S. ο Λάκης Μαρίνος, ιδρυτής της εταιρείας Medimar, που έχει την έδρα της στη Θεσσαλονίκη.
Ο κ. Μαρίνος υποστηρίζει ότι ο κλάδος της φαρμακοβιομηχανίας δεν μπορεί να απαλλαγεί από τη διαπλοκή με την πολιτική εξουσία, καθώς, όπως λέει, «είναι πολυδαίδαλο, πολυσχιδές και πολυδιαδρομικό το θέμα».

Θα ήθελα κατ' αρχάς να σας ρωτήσω εάν παράγετε φάρμακα τα οποία είναι δική σας πατέντα.
Στην Ελλάδα βγάζουμε φάρμακα που λέγονται γενόσημα, λέξη που έχει παρεξηγηθεί από κάποιους που δεν ήξεραν τι είναι γενόσημα και θεωρούσαν ότι είναι παρακατιανά φάρμακα. Δεν είναι έτσι όμως. Τα φάρμακα που παράγουμε στην Ελλάδα είναι εξίσου αξιόπιστα με όλων των πολυεθνικών.

Απλώς δεν είναι το πρωτότυπο…
Εμείς λέμε πάντα «το θεωρούμενο ως πρωτότυπο». Γιατί το θέμα της πρωτοτυπίας μπάζει λιγάκι…

Τι εννοείτε;
Πριν από δύο-δυόμισι δεκαετίες δημιουργήθηκε το λεγόμενο «πατέντο», το οποίο δημιούργησαν οι πολυεθνικές εταιρείες με έναν τρόπο ο οποίος είναι καθαρά αποικιακός, με την έννοια ότι λέει ότι εγώ κυκλοφορώ ένα φάρμακο και επί πέντε ή έξι χρόνια δεν μπορείς να βγάλεις εσύ φάρμακο που θα είναι ισότιμο ή ισοδύναμο.

Θα θεωρηθεί ότι πρόκειται για αντιγραφή…
Έτσι ακριβώς. Το θέμα είναι ότι εμείς για έξι χρόνια δεν μπορούμε να καταθέσουμε φάκελο για να πάρουμε την άδεια κυκλοφορίας ενός φαρμάκου.

Δηλαδή η Ελλάδα έχει αποδεχτεί αυτή την αρχή, σύμφωνα με την οποία καμία γηγενής εταιρεία δεν μπορεί να αντιγράψει φάρμακο πριν περάσουν έξι χρόνια…
Ακριβώς. Αλλά υπάρχει και μία ακόμη δέσμευση, την οποία θεωρώ καθαρά αποικιακή. Στον χρόνο της διάρκειας του «πατέντο» δεν μπορούμε καν να καταθέσουμε φάκελο εμείς. Θα πρέπει να λήξει και μετά να καταθέσουμε τον φάκελο.

Αυτό πόσο είναι;
Δύο με δυόμισι χρόνια χρειάζεται ο ΕΟΦ για να μας εκδώσει την άδεια και θέλουμε κι άλλους πέντε έως οκτώ μήνες, πολλές φορές και λίγο παραπάνω, για να πάρουμε τιμή.

Άρα, λοιπόν, διασφαλίζεται ότι αυτό το οποίο έχει παραγάγει η πολυεθνική εταιρεία τής έχει αποφέρει επαρκή έσοδα πριν μπορέσει να το ακουμπήσει οποιοσδήποτε άλλος…
Έτσι ακριβώς. Και πέραν αυτού εμείς έχουμε το λιγότερο μείον 20% ως τιμή φαρμάκου από το θεωρούμενο ως πρωτότυπο.

Τα εμβόλια έχουν αυτό το «πατέντο»;
Το θέμα των εμβολίων είναι περίεργο, με την έννοια ότι τα νέα αυτά εμβόλια που έχουν βγει τώρα για τον Covid-19 είναι μιας τελείως διαφορετικής φαρμακοτεχνικής. Αυτό που λέμε mRNA. Ενώ το Sputnik είναι πρωτεϊνικό. Ως αντιγόνα, αυτά που μπαίνουν στον οργανισμό και παράγουν αντισώματα, δεν ξέρουμε αν αύριο θα έχουν κάποιες επιπτώσεις, πέρα από αυτά τα φαινόμενα που υπάρχουν, τα διάσπαρτα. Παλαιότερα η μεγαλύτερη βιομηχανία εμβολίων και ανοσοσφαιρινών –ανοσοσφαίρινες είναι τα έτοιμα αντισώματα– ήταν η Berna, μια εταιρεία ελβετική, η οποία είχε τα εμβόλια που έκαναν όλα τα παιδιά, διπλό, τριπλό, κοκίτη, διφθερίτιδας κ.λπ. Τότε δεν είχαμε θέματα και προβλήματα, ούτε έπρεπε το εμβόλιο να διατηρείται στους -70 βαθμούς.

Αν υποτεθεί ότι ξεπερνιούνται οι τεχνικές δυσκολίες, τα χρόνια ισχύουν για την πατέντα στα εμβόλια;
Βεβαίως ισχύουν, υπάρχουν όμως και χώρες όπως η Ινδία, που κακώς θεωρείται ότι είναι παρακατιανή χώρα. Έχει εκατονταετίες στον χώρο του φαρμάκου και της παραγωγής πρώτων υλών φαρμάκου. Όταν μιλάμε για ινδικές εταιρείες, μιλάμε για κάποιες δεκάδες εταιρείες οι οποίες έχουν προσωπικό 40.000-50.000 ανθρώπους και είναι διάσπαρτες σε όλο τον κόσμο.

> *Η ελληνική φαρμακοβιομηχανία είναι εξοπλισμένη με τον τελειότερο εξοπλισμό δημιουργίας φαρμάκων, ενεσίμων, οποιασδήποτε φαρμακοτεχνικής μορφής.*

Τι σημασία έχει αυτό;
Να σας δώσω ένα παράδειγμα: Όταν μια πολυεθνική γνωστή έβγαλε ένα αντικαρκινικό φάρμακο που το πουλούσε π.χ. 5.000 ρουπίες, μια ινδική εταιρεία το έβγαλε άμεσα με 560 ρουπίες. Προσέφυγε η πολυεθνική στα δικαστήρια της Ινδίας και τα δικαστήρια δικαίωσαν την ινδική εταιρεία.

Εάν γινόταν αυτό που λέει ο Μπάιντεν, τι θα γλιτώναμε; Τα έξι χρόνια;
Σαφώς και δεν θα υπήρχε η μονοπωλιακή πώληση των εμβολίων αυτών των εταιρειών.

Αν το διάστημα των έξι ετών δεν ίσχυε, το άλλο το διάστημα θα ίσχυε; Αν είχατε τώρα τη δυνατότητα να το παραγάγετε, θα μπορούσατε να υποβάλετε αίτηση στον ΕΟΦ;
Βεβαίως. Οι ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες εξάγουν σε 120-130 χώρες στον κόσμο – και στις Ηνωμένες Πολιτείες ακόμη. Τόση είναι η αξιοπιστία!

Άρα η τεχνική δυνατότητα υπάρχει…
Βεβαίως. Η ελληνική φαρμακοβιομηχανία είναι εξοπλισμένη με τον τελειότερο εξοπλισμό δημιουργίας φαρμάκων, ενεσίμων, οποιασδήποτε φαρμακοτεχνικής μορφής.

Αν αυτό που πρότεινε ο Μπάιντεν γινόταν, σε πόσο καιρό θα μπορούσε να παραχθεί προϊόν στην Ελλάδα;
Σε δύο με τρεις μήνες.

Αυτό σημαίνει ότι οι πρώτες ύλες ενός τέτοιου εμβολίου είναι διαθέσιμες στην Ελλάδα;
Φυσικά, είναι διαθέσιμες από τις εταιρείες. Όταν μιλάμε για τα αντιγόνα, για τα δραστικά, αυτά μπορούν να αγοραστούν.

Και να έρθουν σύντομα δηλαδή;
Αν βάλει πεπονόφλουδα μια πολυεθνική, αυτό είναι μια άλλη ιστορία.

Δουλεύει με γενόσημα συνολικά η ελληνική φαρμακοβιομηχανία;
Με γενόσημα κατ' αρχάς. Κατά δεύτερον, όμως, να πω για μια ελληνική φαρμακοβιομηχανία, τη Uni-Pharma, η οποία έβγαλε ένα πρωτότυπο φάρμακο, το Salospir, το οποίο ήταν μια πολύ έξυπνη του Κλέωνα Τσέτη: επειδή η ασπιρίνη πειράζει το στομάχι, την επένδυσε με κάποια ingredients και αντί να πάνε στο στομάχι διαλύονται στο λεπτό έντερο. Το Salospir σήμερα είναι απίστευτο προϊόν.

Τα τελευταία χρόνια ζήσαμε μια αποδόμηση της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας. Πολλή διαπλοκή κ.λπ. Σας ενόχλησαν αυτά;
Αυτοί που έχουν διαπλοκή είναι μόνον οι πολυεθνικές, οι οποίες δουλεύουν με υποκαταστήματα.

Θα μπορούσε να απαλλαγεί από αυτή τη διαπλοκή ο κλάδος;
Δεν μπορεί. Είναι πολυδαίδαλο, πολυσχιδές και πολυδιαδρομικό το θέμα.

Άρα θα πρέπει να περιμένουμε…
Η Ουγγαρία, που δεν είναι και κανένα κράτος όπως η Ελβετία, αλλά από παλιά, και επί Σοβιετικής Ένωσης, είχε αναπτυγμένη φαρμακοβιομηχανία και έρευνα, αδιαφορεί για το τι λένε η κ. Φον ντερ Λάιεν ή η κ. Μέρκελ και προσφέρεται να παράγει το Sputnik.

Τον τελευταίο καιρό γίνεται μια μεγάλη συζήτηση σε σχέση με το οκτάωρο, τις θέσεις εργασίας κ.λπ. Αυτή η συζήτηση σας αγγίζει;
Όχι, δεν μας αγγίζει. Είμαστε μια πολύ δυνατή επιχείρηση, κάνουμε εξαγωγές σε 48 χώρες και με άλλες 22 είμαστε σε διαδικασία registration. Είμαστε έτοιμοι να μπούμε και στην Κίνα ακόμη.

Η Δικαιοσύνη είναι ο καθρέφτης μας

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΑΛΛΗ*

Από τις 13 Μαρτίου του 2020 ο χώρος της Δικαιοσύνης πρακτικά αργεί. Την ημέρα εκείνη επιβλήθηκε η πρώτη αναστολή δραστηριοτήτων της, ταυτόχρονα με το «κλείδωμα» όλης της χώρας. Είχαν προηγηθεί έντονες ανακοινώσεις των δικαστικών ενώσεων, οι οποίες ζητούσαν άμεσο κλείσιμο, για λόγους προστασίας των παραγόντων της Δικαιοσύνης. Το ίδιο είχαν πράξει και οι δικαστικοί υπάλληλοι και, αφελώς, οι δικηγορικοί σύλλογοι. Τότε ήταν η αρχή του πανικού μπροστά στο άγνωστο.

Τα δικαστήρια ξαναμπήκαν σε πλήρη λειτουργία το τρίτο δεκαήμερο του Ιουνίου 2020, ενώ η χώρα «ξεκλείδωσε» την 1η Μαΐου. Οι δικαστικές διακοπές του Ιουλίου και του πρώτου δεκαπενθημέρου του Σεπτεμβρίου κόπηκαν και τα δικαστήρια λειτούργησαν πλήρως ως την πρώτη εβδομάδα του Νοεμβρίου, οπότε ξανάκλεισαν. Ειδικά στη Θεσσαλονίκη και σε ορισμένους νομούς της Βόρειας Ελλάδας, το κλείσιμο ξεκίνησε από τις 30 Οκτωβρίου. Τα δικαστήρια άνοιξαν πάλι στις 10 Μαΐου 2021. Το άνοιγμα είναι μερικό, διότι διεξάγονται μόνο πολιτικές δίκες (οικονομικές και προσωπικές διαφορές) και ελάχιστες ποινικές. Όλο το προηγούμενο διάστημα του κλεισίματος διεξάγονταν ακόμη πιο λίγες ποινικές δίκες και ένα 10% των αστικών.

Στις αρχές Νοεμβρίου, όταν η κυβέρνηση φάνηκε να μη θέλει να κλείσει εντελώς τα δικαστήρια, οι δικαστές και οι δικαστικοί υπάλληλοι κήρυξαν απεργία. Να θυμηθούμε ότι στις αρχές του τρέχοντος έτους οι δικαστικές ενώσεις απαίτησαν κατά προτεραιότητα εμβολιασμό των δικαστών, ως προϋπόθεση του ανοίγματος των δικαστηρίων. Να σημειώσουμε ότι οι δικαστικοί σχηματισμοί (εφετεία, πρωτοδικεία, ειρηνοδικεία και εισαγγελίες) είναι αυτοδιοίκητοι και ότι στους μεγαλύτερους από αυτούς οι διοικήσεις προκύπτουν με εκλογές μεταξύ των δικαστών. Οι δικαστικοί υπάλληλοι, ως δημόσιοι, υπάγονται στο υπουργείο Δικαιοσύνης.

Μετά από σχεδόν 15 μήνες ουσιαστικής απραξίας και ενώ ολόκληρη η χώρα απέκτησε τεράστια εμπειρία για τις επιπτώσεις και τη διαχείριση της πανδημίας, η Δικαιοσύνη επαναλειτούργησε (μερικώς έστω) ως να μη μεσολάβησε τίποτα.

Όλα τα ακροατήρια παρέμειναν προγραμματισμένα να ξεκινήσουν τις ίδιες ώρες, μεταξύ εννέα και δέκα το πρωί κατά περίπτωση, όπως γινόταν και πριν από την πανδημία. Σε πολλά ακροατήρια κλήθηκαν δεκάδες άνθρωποι, δικηγόροι και διάδικοι, να βρίσκονται την ώρα έναρξης στην αίθουσα, χωρίς να προηγηθεί κατανομή των υποθέσεων στον χρόνο, όπως γινόταν και πριν από την πανδημία.

Εκατοντάδες άνθρωποι χρειάστηκε να βρεθούν σε κλειστό κτίριο, όσο μεγάλο κι αν είναι αυτό, και να συνωστιστούν, επειδή σχεδόν κανείς δεν επιθυμεί να ορίσει ραντεβού για δίκες.

Πολλές δικαστικές αίθουσες οριοθετήθηκαν με κατανομή 50% του χώρου για τους δικάζοντες και 50% για τους λοιπούς παράγοντες της δίκης. Παλιότερα η οριοθέτηση γινόταν με κορδέλες της τροχαίας, οι οποίες αποσύρθηκαν, μετά από κατακραυγή.

Κατανομή των υποθέσεων κατά χρονικά διαστήματα σημαίνει ότι οι δικάζοντες και οι γραμματείς πρέπει να μείνουν στη θέση τους για ολόκληρη την ημέρα. Στρίμωγμα των υποθέσεων (και των διαδίκων) στην έναρξη της ημέρας μπορεί να σημαίνει ότι η δικάσιμος ίσως λήξει πολύ πριν από το μεσημέρι.

Μεταφορά της ώρας συνεδρίασης ορισμένων ακροατηρίων για απογευματινή ώρα, ή επέκταση ωραρίου, δεν συζητήθηκε καν. Δεν προβλέπεται τέτοια κατάσταση στο Δημόσιο. Η κυβέρνηση δεν τόλμησε να τη νομοθετήσει. Ούτε οι δικηγορικοί σύλλογοι τα διεκδίκησαν, μπορείτε να φανταστείτε γιατί. Κατά τα λοιπά, ο συνωστισμός κρίνεται επικίνδυνος.

Στο Δικαστικό Μέγαρο Θεσσαλονίκης (αναφέρω ως παράδειγμα), σε μια γωνία διαδρόμων δευτέρου ορόφου, χωρίς κανέναν απολύτως αερισμό (το πλησιέστερο παράθυρο απέχει δέκα μέτρα), σε απόσταση γραμμική τριών μέτρων υπάρχουν τρεις θυρίδες, στις οποίες κατατίθενται όλα τα δικόγραφα των αστικών υποθέσεων. Αναγκαστικά, διασταυρώνονται οι ουρές και οι αναγκαίες αποστάσεις ασφαλείας είναι απολύτως αδύνατο να τηρηθούν. Η κατάθεση ενός δικογράφου έχει μέσο χρόνο διαδικασίας 5-10 λεπτά. Συνεπώς οι ουρές είναι μόνιμες και πλέον θα είναι μεγάλες. Επί σχεδόν ενάμιση χρόνο, ουδείς σκέφτηκε να μετακινήσει τις θυρίδες αυτές σε άλλα σημεία, ώστε να μην επικρατεί συνωστισμός. Έστω να διαφοροποιήσει τον τρόπο κατάθεσης (π.χ. άμεση παραλαβή χωρίς έλεγχο και παράδοση την επόμενη μέρα), ώστε να τελειώνει νωρίτερα και να μη σχηματίζονται ουρές.

Όλα αυτά, τα απολύτως εξειδικευμένα για τον κλάδο της Δικαιοσύνης, ίσως φαίνονται αδιάφορα. Μαρτυρούν όμως μια παθολογία, η οποία καθρεφτίζει το κράτος και την κοινωνία μας. Όταν η κυβέρνηση νομοθετεί κλείσιμο και πληρώνει, όλοι αισθάνονται ικανοποιημένοι. Όταν οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να αυτενεργήσουν, να ζοριστούν, να προσφέρουν κάτι παραπάνω από το συνηθισμένο, να δείξουν και λίγο φιλότιμο, τότε ανακαλύπτουν την υπηρεσιακή τάξη και αρνούνται να βγουν από τα καλούπια. Ποιος θα τους κουνήσει άλλωστε; Είναι πιο εύκολο να φωνάζει κανείς «τι κάνει η κυβέρνηση;» παρά να αναλάβει πρωτοβουλία που τον ξεβολεύει.

Η κυβέρνηση έκοψε και φέτος τις δικαστικές διακοπές, αλλά μόνο κατά τις 15 ημέρες του Σεπτεμβρίου. Συνάντησε την έντονη αντίδραση των δικαστικών ενώσεων, διότι υποτίθεται ότι η κίνηση αυτή υποκρύπτει την τάση μονιμοποίησης της συρρίκνωσης του χρόνου των δικαστικών διακοπών (οι οποίες κανονικά εκτείνονται από 1/7 έως 15/9 κάθε έτους). Μετά από 15 μήνες υπολειτουργίας και ενώ οι ζωές πολλών ανθρώπων έχουν διαλυθεί, διότι εξαρτώνται από την έκβαση δικών που δεν έγιναν, το ζητούμενο είναι να μη θιγούν κεκτημένα. Οι κακοί κέρδισαν δύο χρόνια ατιμωρησίας, οι καλοί έχασαν δύο χρόνια ώσπου να βρουν το δίκιο τους. Και βλέπουμε.

Οι δικηγορικοί σύλλογοι (ΝΠΔΔ σύμβουλοι της κυβέρνησης εκ του θεσμικού τους ρόλου), τα μέλη των οποίων πρακτικά είναι άνεργοι επί έναν και πλέον χρόνο, ουδέποτε κατάρτισαν οι ίδιοι ή εισηγήθηκαν και διεκδίκησαν ένα ολοκληρωμένο σχέδιο λειτουργίας της Δικαιοσύνης μέσα στην πανδημία, χωρίς διακοπή. Σε μια αίθουσα 100 τετραγωνικών μπορούσαν με αραιωμένα ραντεβού να γίνονται κάθε είδους δίκες, αστικές και ποινικές, με αριθμό παραγόντων έως επτά. Μπορούσε να ζητηθεί και η συνδρομή ειδικών επιστημόνων, που θα εξειδίκευαν τις βασικές οδηγίες του ΕΟΔΥ. Θα έπρεπε όμως να ξεβολευτούν πολλοί και να υπάρξουν δημιουργικές συγκρούσεις. Αυτή περίπου είναι η αντίδραση μιας από τις ελίτ της ελληνικής κοινωνίας στο φαινόμενο της πανδημίας. Αν υποτεθεί ότι οι ελίτ βρίσκονται στην πρωτοπορία και δίνουν το καλό παράδειγμα, τότε πρέπει να ψαχτούμε. Τι θα μπορούσαμε να απαιτήσουμε από τους υπόλοιπους, οι οποίοι γράμματα και νόμους δεν γνωρίζουν και αρμόδιοι, εκ του ρόλου και των σπουδών τους, να ρυθμίσουν συμπεριφορές (ίδιες και αλλότριες) δεν είναι;

Πλήρης λειτουργία της Δικαιοσύνης δεν αναμένεται πριν από τον Ιούνιο, αλλά τον Ιούλιο αρχίζουν οι δικαστικές διακοπές. Η πανδημία ανέδειξε με τρόπο εμφαντικό ένα κοινό μυστικό: ουδείς ενδιαφέρεται ή μπορεί να εξασφαλίσει ένα ελάχιστο παραγόμενο αποτέλεσμα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η μανούλα-αρνήτρια του Ευόσμου, η οποία διώχθηκε μεν, αλλά η δίκη της δεν έγινε... λόγω πανδημίας! Πρέπει, κάποτε, να ανησυχήσουμε και να αναζητήσουμε το αποτέλεσμα που εξυπηρετεί την κοινωνία και όχι τη συντεχνία.

***Ο Δημήτρης Γαλλής είναι δικηγόρος.**

ΟΙ ΔΙΚΛΕΙΔΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ... ΕΛΑΣΤΙΚΟ ΟΚΤΑΩΡΟ

ΧΑΡΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Με δυο δικλείδες ασφαλείας για τον εργαζόμενο πλαισιώνει η κυβέρνηση το... ελαστικό οκτάωρο. Πρώτον, η διευθέτηση του χρόνου εργασίας μπορεί να γίνει έπειτα από αίτημα του εργαζομένου, ενώ απαγορεύεται η απόλυση σε περίπτωση άρνησης σχετικής πρότασης από τον εργοδότη. Το μεγαλύτερο ζήτημα σε αυτή την περίπτωση είναι πώς θα διασφαλιστεί ότι ο εργαζόμενος δεν θα αναγκαστεί να δεχτεί την αλλαγή στο ωράριό του, πόσο μάλλον σε μια περίοδο που η ανεργία απειλεί τους περισσότερους εργαζόμενους, λόγω της οικονομικής κρίσης που προκάλεσε και η πανδημία.

Ακόμα μία αλλαγή που έχει προκαλέσει πλήθος αντιδράσεων τόσο από την πλευρά της αντιπολίτευσης όσο και από την πλευρά των εργαζομένων είναι η μείωση των αμοιβών. Κι αυτό διότι δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για επιπλέον αμοιβή στην περίπτωση της υπερωριακής απασχόλησης. Με δεδομένο ότι ο βασικός μισθός είναι σε επίπεδα όπου δύσκολα μπορεί να συντηρηθεί μια οικογένεια, πολλοί εργαζόμενοι βασίζονταν στις υπερωρίες, ώστε να ενισχύσουν το εισόδημά τους. Μάλιστα, εκτιμάται ότι η ανάγκη θα είναι ακόμα μεγαλύτερη όταν θα παύσουν να ισχύουν τα μέτρα στήριξης της κυβέρνησης, οπότε και θα φανούν οι πραγματικές πληγές που άφησε η πανδημία σε νοικοκυριά και οικονομία γενικότερα.

Την ίδια στιγμή κίνδυνος για τον εργαζόμενο αναμένεται να προκύψει και από την παράκαμψη του σωματείου εργαζομένων σε μια επιχείρηση, κάτι που στρώνει τον δρόμο για την κυριαρχία των ατομικών συμβάσεων.

Η ψηφιακή κάρτα εργασίας

Κατά το υπουργείο Εργασίας, η σημαντικότερη αλλαγή με το νέο εργασιακό είναι η ψηφιακή κάρτα εργασίας. Όπως προβλέπεται, σε όσους εργοδότες δεν εφαρμόσουν το μέτρο θα επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 10.500 ευρώ για κάθε εργαζόμενο ο οποίος δεν δηλώνεται, αλλά και κλείσιμο επιχείρησης για 15 ημέρες, εάν υπάρχει κατ' επανάληψη παράβαση.

Με την ψηφιακή κάρτα θα καταγράφεται σε πραγματικό χρόνο, μεταξύ άλλων, κάθε μεταβολή στον χρόνο εργασίας των εργαζομένων: ώρα έναρξης και λήξης της εργασίας, διάλειμμα, υπέρβαση του νόμιμου ωραρίου εργασίας, άδειες, υπερωρίες.

Αρχικά, το μέτρο θα εφαρμοστεί –μέχρι το τέλος του 2021– σε όλες τις επιχειρήσεις εντάσεως εργασίας, ενώ έναν χρόνο αργότερα (τέλος του 2022) υπολογίζεται να εφαρμοστεί σε όλους τους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα.

Οι σημαντικότερες αλλαγές

Πιο αναλυτικά, οι σημαντικότερες αλλαγές που αναμένονται στην αγορά εργασίας είναι:

1. Διευθέτηση του χρόνου εργασίας: Προβλέπεται ρύθμιση που ορίζει ότι αν δεν υπάρχει συνδικαλιστική οργάνωση ή συλλογική σύμβαση δίνεται η δυνατότητα εφαρμογής μετά από αίτημα του εργαζομένου για συμφιλίωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

Προβλέπει ρητά την κατοχύρωση του οκταώρου, πενθημέρου και σαρανταώρου. Προβλέπεται η δυνατότητα τετραήμερης εργασίας χωρίς μείωση των αποδοχών στο πλαίσιο της διευθέτησης. Ορίζεται ως άκυρη η απόλυση εργαζομένου που αρνήθηκε να συμφωνήσει διευθέτηση

> *Δεν υπάρχει επιπλέον αμοιβή στην περίπτωση της υπερωριακής απασχόλησης.*

του χρόνου εργασίας. Ορίζεται πλαίσιο αντικειμενικών και αυστηρών ελέγχων από την Επιθεώρηση Εργασίας, με την ψηφιακή κάρτα εργασίας, για την αποφυγή εργοδοτικής αυθαιρεσίας και αθέμιτου ανταγωνισμού.

2. Διάλειμμα: Θα χορηγείται μετά από τέσσερις ώρες εργασίας αντί για έξι. Η διάρκεια διαλείμματος θα είναι 15-30 λεπτά. Απαγορεύεται η χορήγηση του διαλείμματος με την έναρξη ή τη λήξη της εργασίας.

3. Υπερωρίες: Αυξάνονται οι επιτρεπόμενες υπερωρίες στις 150 ώρες τον χρόνο. Εξισώνονται μεταξύ βιομηχανίας και λοιπών κλάδων. Για τις υπερωρίες όπου δεν τηρούνται οι προβλεπόμενες διαδικασίες έγκρισης, η αμοιβή προσαυξάνεται κατά 120% αντί 80%. Η ψηφιακή κάρτα εργασίας θα διασφαλίσει στην πράξη την κατοχύρωση του ωραρίου και των αμοιβών.

4. Κυριακές: Επιτρέπεται να λειτουργούν οι εξής κλάδοι: κούριερ, δραστηριότητες παραγωγής υγειονομικών ειδών ή νοσηλευτικών υλικών, παραγωγή, αποθήκευση, μεταφορά και διανομή φαρμάκων και παραϊατρικού υλικού, logistics, κέντρα κοινών υπηρεσιών, επιχειρήσεις ψηφιοποίησης έγχαρτου αρχείου, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών τηλεφωνικού κέντρου εξυπηρέτησης και τεχνικής υποστήριξης πελατών, επιχειρήσεις μεταλλίων και σκυροδέματος, καθώς και data centers.

Μετά από άδεια της Επιθεώρησης Εργασίας, εξετάσεις για την απόκτηση πτυχίων και διπλωμάτων, εξωσχολικές δράσεις ιδιωτικών σχολείων, συντήρηση κτιρίων δημόσιων ή ιδιωτικών σχολείων και προσαρμογή και αναβάθμιση πληροφοριακών συστημάτων.

5. Προστασία από τις απολύσεις: Παραμένουν όλες οι υφιστάμενες περιπτώσεις ακυρότητας της απόλυσης. Διευρύνεται η λίστα των περιπτώσεων: Απαγορεύεται η απόλυση όταν γίνεται επειδή ο εργαζόμενος άσκησε οποιοδήποτε νόμιμο δικαίωμά του (μέχρι σήμερα η επαναπρόσληψη ήταν στην κρίση του δικαστηρίου). Προστίθενται στον κατάλογο άκυρων απολύσεων οι περιπτώσεις: για άσκηση των δικαιωμάτων σε περίπτωση βίας και παρενόχλησης, του πατέρα νεογεννηθέντος τέκνου, εργαζομένων που έλαβαν ή ζήτησαν οποιαδήποτε άδεια, εργαζομένων που αρνήθηκαν να συμφωνήσουν διευθέτηση του χρόνου εργασίας, τηλεργαζομένων που άσκησαν δικαίωμα αποσύνδεσης.

Παράλληλα, προβλέπεται ότι αν απολυθείς εργαζόμενος αποδείξει ενώπιον δικαστηρίου πραγματικά περιστατικά, ικανά να στηρίξουν την πεποίθηση ότι η απόλυσή του είναι άκυρη, εναπόκειται στον εργοδότη να αποδείξει ότι η απόλυση είναι έγκυρη. Αυτό στην πράξη σημαίνει αντιστροφή του βάρους της απόδειξης. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις το δικαστήριο, αντί οποιασδήποτε άλλης συνέπειας, μετά από αίτημα είτε του εργαζομένου είτε του εργοδότη, επιδικάζει υπέρ του εργαζομένου ποσό πρόσθετης αποζημίωσης μεταξύ 3 και 24 μηνών επιπλέον. Εάν δεν υποβληθεί αίτημα από καμία πλευρά, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την επαναπρόσληψη.

So... we meat in Soho!

Soho Burgers και Muchos Mexicanos από τους Σάκη Νταντούλα, Δημήτρη Σκαρμούτσο και James Ravano.

Ο αγαπητός σε όλους μας Σάκης Νταντούλας με μια ανάρτησή του στα social media ανακοίνωσε τη συνεργασία του με τον Δημήτρη Σκαρμούτσο και τον James Ravano, ο οποίος, όπως και η υπόλοιπη ομάδα από το Ηνωμένο Βασίλειο, προέρχεται από τις βρετανικές αλυσίδες εστιατορίων Franco Manca (πιτσαρίες) και The Real Greek.
Στόχος τους, να δημιουργήσουν ένα νέο trend στην Ελλάδα, όσον αφορά τον τομέα της εστίασης και πιο συγκεκριμένα των burgers και του μεξικάνικου φαγητού. Δύο brands, Soho Burgers και Muchos Mexicanos, της Ignite Restaurants με όραμα να εδραιωθούν σε όλη την Αθήνα και όχι μόνο!
Να μην ξεχάσουμε τη Nonna Rosa, της Ignite Restaurants, ένα καινούργιο project που θα είναι σύντομα κοντά μας για να απολαμβάνουμε λαχταριστές ιταλικές πίτσες και μακαρονάδες, με κοινό όραμα να εξαπλωθούν σε όλη την Αθήνα και όχι μόνο!

Η ανάρτηση του Σάκη

Με «αέρα» Λονδίνου και την εμπειρία ετών, η Ignite Restaurants σύστησε στο κοινό τα Soho Burgers! Την επιμέλεια για τον κατάλογο ανέλαβε ο σεφ Δημήτρης Σκαρμούτσος, γνωστός για τις λαχταριστές συνταγές του και την αγάπη και το μεράκι του για το φαγητό.

Ζεστά, ζουμερά, «εκρηκτικά» burgers θα απολαύσεις, λοιπόν, στα Soho Burgers από τα... χέρια του Δημήτρη Σκαρμούτσου, και μάλιστα στην άνεση του σπιτιού σου, αφού προσφέρουν και υπηρεσίες delivery! Όλα τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται είναι φρέσκα, αγνά υλικά ελληνικής παραγωγής, ιδανικά για να πλαισιώσουν όλες τις γευστικές δημιουργίες των Soho Burgers! Το ποιοτικό κρέας που μετουσιώνεται σε τρυφερό κιμά που στη συνέχεια τοποθετείται ανάμεσα στα πιο αφράτα και λαχταριστά ψωμάκια μας αποτελούν τις ιδανικές πινελιές σε έναν τέλειο και πάνω απ' όλα γευστικότατο... καμβά, φτιαγμένο από τον σεφ. Ξεχωριστά και λαχταριστά burgers που ικανοποιούν όλες τις γευστικές επιλογές, όπως το **«Smokey bbq»**, με διπλό τυρί Cheddar, μπέικον, onion rings & καπνιστή «Soho» bbq mayonesa. Γευστικό και αφράτο **«Mushroom and truffle»** burger, με τυρί Fontina, ντομάτα, μαρούλι, Portobello μανιτάρια, καραμελωμένα κρεμμύδια και μαγιονέζα με άρωμα τρούφας που μας έκανε να το λατρέψουμε! Για κλασικούς τύπους, το «Classic», με διπλό τυρί Cheddar, μπέικον, ντομάτα, μαρούλι, κρεμμύδι και Soho sauce, είναι η ιδανική επιλογή! Για τους λάτρεις του τραγανού μπέικον, το **«Bacon Cheese»**, μοσχαρίσιος κιμάς σε μπριός με διπλό τυρί Cheddar, μπέικον, ντομάτα, μαρούλι, κρεμμύδι & Soho sauce. Για τους chicken fans υπάρχουν δύο επιλογές, το **«Chicken Parmezan»**, με αφράτο ψωμάκι μπριός με διπλό τυρί Cheddar, ντομάτα, μα-

ρούλι, κρεμμύδι και Soho sauce, και το **«Chicken Avocado»**, με αφράτο ψωμάκι μπριός με διπλό τυρί Cheddar, μπέικον, ντομάτα, μαρούλι, κρεμμύδι και Soho dips!

Μην ξεχνάμε την ποικιλία των starters! **Chicken wings**, spicy ή με Teriyaki bbq sauce. Και **Chicken tender**, τρυφερό κοτόπουλο με banko breadcrumps, καλαμπόκι και μιξ από spices και herbs. Τραγανά onion rings ψημένα με μπαχαρικά και βότανα και το must των starters, deep fried **Mac n' cheese**, κλασικό mac ψημένο σε παρμεζάνα και panko.

Χορταστικές και λιμπιστικές τραγανές **French τηγανητές πατάτες** με μπέικον και Cheddar, αλλά και **δροσιστικές σαλάτες** πλαισιώνουν ένα χορταστικό Soho meal! Για το **vegan κοινό**, **falafel σε μπριός** με διπλό τυρί Cheddar, ντομάτα, μαρούλι, κρεμμύδι και super «soho».

Πέρα από τα γευστικά burgers, όμως, στα Soho Burgers μπορείς να βρεις και λαχταριστές γεύσεις **παγωτών Kayak, μπίρες από ελληνικές ζυθοποιίες**, αλλά και κοκτέιλ με την υπογραφή της ομάδας του **Clumsies** (#3 World's 50 best bars 2020)!

Ξεκινώντας από τη Νέα Ερυθραία τον Νοέμβριο του 2020, αποτέλεσε πολύ σύντομα πόλο έλξης του κοινού της περιοχής. Σε μικρό χρονικό διάστημα ακολούθησαν τα Soho Burgers στα Μελίσσια, στα Γλυκά Νερά, στη Νέα Φιλαδέλφεια, στο Χαλάνδρι και στου Ζωγράφου, ενώ αναμένονται περισσότερα καταστήματα, όπως στην περιοχή της Δάφνης και της Αργυρούπολης, καθώς και σε υπόλοιπα σημεία της Αθήνας και όχι μόνο!

Τα Soho Burgers, λοιπόν, της Ignite Restaurants και του Δημήτρη Σκαρμούτσου αποτελούν την ιδανική επιλογή για take-away και delivery γευστικών burgers, λαχταριστών παγωτών Kayak και απολαυστικών κοκτέιλ του Clumsies.

ΜΕ ΕΝΑ ΚΛΙΚ ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ
www.kyrtsos.gr George Kyrtsos - Γιώργος Κύρτσος @GiorgosKyrtsos

Το Μέλλον της Ευρώπης

Ε.Ε.: ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΕΝΑ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΜΕΛΛΟΝ

Δύσκολη η αποστολή της «Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης».

ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΗΣ ΝΔ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

Στις 9 Μαΐου 2021 ξεκίνησε στο Στρασβούργο η μεγάλη πορεία προς τη «Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης».

Πρόκειται για μια νέα προσπάθεια να βελτιωθεί η δυναμική της Ε.Ε., να καλυφθούν οργανωτικά και θεσμικά κενά και κυρίως να ενδιαφερθούν περισσότερο γι' αυτήν οι πολίτες, ιδιαίτερα η νεολαία.

Οι εργασίες της Διάσκεψης ξεκίνησαν με έναν χρόνο καθυστέρηση. Αυτή οφείλεται στην πανδημία, αλλά και στις διαφωνίες μεταξύ των ευρωπαϊκών θεσμών για τα θέματα, τη στόχευση και ποιος τελικά θα πάρει τις αποφάσεις, στα πλαίσια της Διάσκεψης.

Τα εμπόδια ξεπεράστηκαν μέσα από έναν συμβιβασμό της τελευταίας στιγμής. Το κρίσιμο ερώτημα είναι αν υπάρχει η πολιτική βούληση για να επιταχυνθεί η ευρωπαϊκή ενοποίηση σε έναν ανταγωνιστικό έως επικίνδυνο κόσμο.

Την απάντηση θα την έχουμε το α΄ εξάμηνο του 2022, όταν θα δοθεί στη γαλλική προεδρία η έκθεση που θα συνοψίζει τα συμπεράσματα της Διάσκεψης.

Η 9η Μαΐου

Το ξεκίνημα της Διάσκεψης στις 9 Μαΐου από το Στρασβούργο ήταν μια κίνηση γεμάτη συμβολισμό. Στις 9 Μαΐου 1950 ο Ρομπέρ Σουμάν, υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας, έκανε την ιστορική δήλωση σύμφωνα με την οποία «η παγκόσμια ειρήνη δεν μπορεί να διατηρηθεί αν δεν αναληφθούν δημιουργικές προσπάθειες, στα μέτρα των κινδύνων που την απειλούν. Η Ευρώπη δεν θα δημιουργηθεί διαμιάς, ούτε σε ένα συνολικό οικοδόμημα. Θα διαμορφωθεί μέσα από συγκεκριμένα επιτεύγματα που θα δημιουργήσουν πρώτα μια πραγματική αλληλεγγύη».

Η πρόταση του Σουμάν ήταν να τεθούν κάτω από κοινή εποπτεία η παραγωγή και διαχείριση του άνθρακα και του χάλυβα, των υλικών που «έτρεφαν» τη βιομηχανία αλλά και την πολεμική μηχανή των ευρωπαϊκών κρατών.

Στην πρώτη προσπάθεια πήραν μέρος η Γαλλία, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Ιταλία, το Βέλγιο, η Ολλανδία και το Λουξεμβούργο. Από τότε γιορτάζουμε στις 9 Μαΐου την Ημέρα της Ευρώπης, ενώ παραμένει ο εξελικτικός χαρακτήρας της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Όλα γίνονται σταδιακά, αντιμετωπίζοντας συγκεκριμένα προβλήματα, και με έναν ρυθμό ο οποίος σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνιέται από τον ρυθμό της εποχής. Η επιλογή του Στρασβούργου για το ξεκίνημα των εργασιών της Διάσκεψης έστειλε το μήνυμα ότι η ευρωπαϊκή οικοδόμηση στηρίζεται πάντα στη γαλλογερμανική συμφιλίωση.

> *Η Ε.Ε. χρειάζεται ένα νέο ξεκίνημα.*

Ο ρόλος του Μακρόν

Πρωταγωνιστικό ρόλο στη «Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης» παίζει ο πρόεδρος της Γαλλίας, Μακρόν. Με τη Μέρκελ να φτάνει στο τέλος της σταδιοδρομίας της και τον Ντράγκι να είναι ακόμη στο ξεκίνημα της διακυβέρνησης της Ιταλίας, ο Μακρόν είναι ο μόνος ηγέτης που έχει το κύρος και την εμπειρία για να κινήσει τη διαδικασία.

Όπως χαρακτηριστικά είπε, η Ευρώπη πρέπει να αποφασίζει πιο γρήγορα και με περισσότερο δυναμισμό για να μπορέσει να αντέξει στον ανταγωνισμό με τις άλλες δυνάμεις, που είναι πιο ευέλικτες και πιο γρήγορες στις αποφάσεις τους.

Αναφέρθηκε συγκεκριμένα στις ΗΠΑ λέγοντας: «Χαίρομαι που οι ΗΠΑ εμπνέονται από την Ευρώπη για να γίνουν περισσότερο αλληλέγγυες στην κοινωνία τους και στο εξωτερικό. Έχω ισχυρή επιθυμία να εμπνευστούμε κι εμείς οι Ευρωπαίοι από τους Αμερικανούς, ώστε να ξαναβρούμε την αίσθηση του μέλλοντος και της ταχύτητας».

Ο Μακρόν περιέγραψε τις πρωτοβουλίες που θα πάρει, στα πλαίσια της Διάσκεψης, στη γαλλική προεδρία το α΄ εξάμηνο του 2022 και στην τελική ευθεία προς τις προεδρικές εκλογές τον Μάιο του 2022. Όπως υπογράμμισε: «Πρέπει να αναλάβουμε μία συλλογική δέσμευση σήμερα. Από τον Μάρτιο του 2022, όταν θα έχουμε τη σύνθεση των συνεισφορών στον διάλογο και των αντιπαραθέσεων, εμείς, οι πολιτικά υπεύθυνοι των κρατών-μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα τα λάβουμε υπόψη μας για να προχωρήσουμε στη μεταρρύθμιση της Ευρώπης. Αναλαμβάνω τη δέσμευση στο όνομα της γαλλικής προεδρίας του

Η «Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης» ξεκίνησε με καθυστέρηση ενός έτους και με παρασκηνιακές συγκρούσεις.

Συμβουλίου της Ε.Ε.».

Ομάδα Σπινέλι

Υπάρχουν διάφορες απόψεις για τον τρόπο που θα οργανωθεί το μέλλον της Ε.Ε. Εγώ υποστηρίζω τα πιο φιλόδοξα σχέδια που υιοθετεί η ομάδα Σπινέλι, της οποίας είμαι μέλος. Την πρωτοβουλία για την ίδρυση αυτής της ομάδας πήρε πριν από μερικά χρόνια ο Φιλελεύθερος πρώην πρωθυπουργός του Βελγίου Γκι Φερχόφστατ. Φέρει το όνομά της προς τιμήν του Ιταλού αντιφασίστα και ενός εκ των πρωτεργατών της ευρωπαϊκής ενοποίησης, του Αλτιέρο Σπινέλι, ο οποίος πρωταγωνίστησε στη σύνταξη, τη δεκαετία του '80, της πρότασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την ευρωπαϊκή ενοποίηση, που έχει μείνει γνωστή ως «σχέδιο Σπινέλι».

Κάθε φορά που μπαίνω στο κεντρικό κτίριο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο φέρει τιμητικά το όνομα του Αλτιέρο Σπινέλι, σκέφτομαι πόσο μακριά είναι η Ε.Ε. από το όραμα της ομοσπονδιοποίησης και πώς οι διαφορές των κρατών-μελών, των ευρωπαϊκών θεσμών και οι προσωπικές στρατηγικές κορυφαίων πολιτικών μπερδεύουν την εικόνα και περιορίζουν το δυναμικό της Ε.Ε.

Η δυναμική που επικρατεί, πάντως, δεν είναι υπέρ της ομοσπονδιοποίησης της Ε.Ε. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι κυβερνήσεις 12 κρατών-μελών, μεταξύ των οποίων των «φειδωλών» Ολλανδίας, Αυστρίας, Δανίας και Σουηδίας, ξεκαθάρισαν ότι δεν πρόκειται να δεχτούν αλλαγή των Συνθηκών στο τέλος της Διάσκεψης.

Επίσης, το ξεκίνημα των εργασιών της Διάσκεψης συνέπεσε με ένα ακόμη φινλανδικό πολιτικό θρίλερ, με το αντιευρωπαϊκό Κόμμα των Φινλανδών να δίνει μάχη για την απόρριψη από τη φινλανδική Βουλή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης. Να θυμίσω ότι η Φινλανδία είχε δεχτεί κατά τη διάρκεια της ελληνικής κρίσης να... υποστηρίξει την Ελλάδα παίρνοντας αμέσως πίσω τα χρήματα με τα οποία συνέβαλε η Ε.Ε. στη σταθεροποίηση της οικονομίας μας.

Η διαδικασία

Το νέο στοιχείο στη διαδικασία που θα ακολουθηθεί είναι η συμμετοχή των πολιτών σε διάφορες εκδηλώσεις και στον διάλογο μέσω μιας ειδικής πλατφόρμας (future.europa.eu).

Η λαϊκή συμμετοχή θεωρείται αναγκαία για να περιοριστεί η επιφυλακτικότητα έναντι της Ε.Ε. και των ευρωπαϊκών θεσμών και να διατυπωθούν ενδιαφέρουσες προτάσεις για το μέλλον, από τη βάση.

Ο συμβιβασμός που επιτεύχθηκε για την προεδρία της Διάσκεψης δείχνει ότι το ενδιαφέρον των ευρωπαϊκών θεσμών κινείται σε διαφορετικά επίπεδα. Το Συμβούλιο προσπάθησε να δώσει την προεδρία σε μια προσωπικότητα επιλογής του, ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διεκδίκησε την προεδρία για λογαριασμό του Γκι Φερχόφστατ. Τελικά δημιουργήθηκε μία «εκτελεστική επιτροπή», η οποία αποτελείται από τον Φερχόφστατ, την υφυπουργό Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Πορτογαλίας, Άνα Πάουλα Ζακαρίας, και την αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δημοκρατία και τη Δημογραφία, Ντουμπράβκα Σούιτσα, από την Κροατία.

Με εξαίρεση τον Φερχόφστατ, οι δύο κυρίες, αν και καθ' όλα αξιοπρεπείς από πολιτική άποψη, δεν μπορούν να θεωρηθούν προσωπικότητες ικανές να σηκώσουν το βάρος ενός τέτοιου εγχειρήματος. Ιδιαίτερα αν σκεφτούμε ότι την προσπάθεια για την επεξεργασία του Ευρωσυντάγματος –το οποίο, δυστυχώς, «ναυάγησε» στα δημοψηφίσματα της Γαλλίας και της Ολλανδίας το 2005– είχε αναλάβει ο πρώην πρόεδρος της Γαλλίας Ζισκάρ ντ' Εστέν.

Δημιουργείται επίσης μια συνέλευση για τη «Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης», στην οποία συμμετέχουν 108 ευρωβουλευτές, 54 εκπρόσωποι των κρατών-μελών, 3 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 108 βουλευτές των εθνικών Κοινοβουλίων και εκπρόσωποι της Επιτροπής των Περιφερειών, της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, συνδικαλιστικών και εργοδοτικών οργανώσεων, ΜΚΟ, όπως και πολίτες που θα έχουν ρόλο στην έκφραση των απόψεων της βάσης.

Μέχρι την τελευταία στιγμή υπήρχαν σοβαρές αντιθέσεις για το αν τελικά η συνέλευση που αναφέραμε θα μπορεί να πάρει τις σχετικές αποφάσεις και ποια θα είναι τα θέματα με τα οποία θα ασχοληθεί.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έδωσε μάχη για την ενίσχυση του ρόλου της, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε επιφυλάξεις για τη διαδικασία και τον ρόλο της συνέλευσης, ενώ σε αυτή την περίπτωση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φάνηκε να είναι πιο κοντά στις θέσεις του Συμβουλίου απ' ό,τι στις θέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Συμφωνήθηκε επίσης να μην υπάρξει δεσμευτική ατζέντα και τα θέματα να αντιμετωπίζονται σε συναινετική βάση.

Το τραύμα του 2005

Οι κινήσεις που γίνονται είναι προσεκτικές και οι φιλοδοξίες ψαλιδισμένες εξαιτίας της κρίσης που προκλήθηκε το 2005 με αφορμή την έγκριση της Συνθήκης που δημιουργούσε Σύνταγμα για την Ευρώπη.

Επρόκειτο για μια σοβαρή προσπάθεια να αντικατασταθούν με ένα κείμενο όλες οι μέχρι τότε Συνθήκες και να ανοίξει ο δρόμος για τη σταδιακή πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης.

Αν είχε εγκριθεί το λεγόμενο Ευρωσύνταγμα, η Ε.Ε. θα ήταν σε πολύ καλύτερη θέση για να αντιμετωπίσει τις κρίσεις της τελευταίας δεκαετίας και θα είχε ενισχυμένο ρόλο στον σύγχρονο κόσμο.

Το Ευρωσύνταγμα υπεγράφη απ' όλες τις κυβερνήσεις των 25 τότε κρατών-μελών, εγκρίθηκε από 18 Κοινοβούλια και με δημοψήφισμα στην Ισπανία και στο Λουξεμβούργο.

Δυστυχώς, όμως, το φιλόδοξο σχέδιο ναυάγησε εξαιτίας του αρνητικού αποτελέσματος στα δημοψηφίσματα που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Μαΐου του 2005 στη Γαλλία και τρεις ημέρες αργότερα στην Ολλανδία.

Οι Γάλλοι είχαν να απαντήσουν στο ερώτημα: «Εγκρίνετε τον νόμο για την κύρωση της Συνθήκης που δημιουργεί Σύνταγμα για την Ευρώπη;».

Η συμμετοχή στο δημοψήφισμα έφτασε στο 69% και το «όχι» επικράτησε άνετα με 55% έναντι 45% του «ναι». Οι βασικοί υποστηρικτές του «όχι» ήταν το γαλλικό Κ.Κ. και η άκρα Αριστερά, όπως και η άκρα Δεξιά του Ζαν-Μαρί Λεπέν. Υπήρχαν όμως εσωτερικές διαφοροποιήσεις στα κόμματα εξουσίας, με χαρακτηριστικότερη εκείνη του Λοράν Φαμπιούς, σοσιαλιστή πρώην πρωθυπουργού, ο οποίος έκανε καμπάνια υπέρ του «όχι», σε μια προσπάθεια να ενισχύσει τη θέση του στις προκριματικές εκλογές του Σοσιαλιστικού Κόμματος, ενόψει των προεδρικών του 2007.

Τελικά επικράτησε η αντισυστημική ψήφος, ενισχυμένη από τον φόβο που καλλιεργήθηκε για ενδεχόμενη μελλοντική ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε.

Ο Φαμπιούς, ο οποίος στήριξε δυναμικά το «όχι» προβάλλοντας ένα ανύπαρκτο σχέδιο Β, δεν τα κατάφερε στις εσωκομματικές εκλογές του Σοσιαλιστικού Κόμματος, εφόσον υποψήφια για την προεδρία επελέγη η Σεγκολέν Ρουαγιάλ με 60,6% των ψήφων των μελών του κόμματος, δεύτερος ήρθε ο Ντομινίκ Στρος-Καν με 20,8% και τρίτος ο Λοράν Φαμπιούς με 18,6%.

Ανάλογη ήταν η εξέλιξη στην Ολλανδία, όπου τα τρία κεντροδεξιά κόμματα του κυβερνητικού συνασπισμού, όπως και το Εργατικό Κόμμα, που ήταν κόμμα αξιωματικής αντιπολίτευσης, υποστήριξαν το «ναι», για να επικρατήσει τελικά το «όχι», υποστηριζόμενο από το αριστερό Σοσιαλιστικό Κόμμα, τις ακροδεξιές δυνάμεις του Πιμ Φόρτουιν και του Βίλντερς και από μικρότερες πολιτικές δυνάμεις.

Εκδηλώθηκε πάλι δυναμικά η αντισυστημική ψήφος εξαιτίας των μέτρων λιτότητας που εφάρμοζε η κεντροδεξιά κυβέρνηση συνασπισμού, των ανατιμήσεων που είχε προκαλέσει το ευρώ, της αντίληψης ότι οι Ολλανδοί σήκωναν υπερβολικά βάρη –εφόσον είχαν τη μεγαλύτερη κατά κεφαλήν καθαρή συνεισφορά στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό– και του φόβου ότι οι αλλαγές θα άνοιγαν τον δρόμο στην ένταξη της Τουρκίας και σε ενδεχόμενη περιθωριοποίηση της Ολλανδίας.

Με συμμετοχή στο δημοψήφισμα 63,3%, το «όχι» θριάμβευσε με 61,5% έναντι 38,5% του «ναι».

Η Συνθήκη της Λισαβόνας

Η απόρριψη του Ευρωσυντάγματος με δημοψήφισμα από τη Γαλλία και την Ολλανδία έδειξε πόσο δύσκολο είναι να εγκριθούν τα φιλόδοξα ευρωπαϊκά σχέδια, ακόμη κι όταν υποστηρίζονται από τα κόμματα που έχουν άνετη πλειοψηφία στο Κοινοβούλιο.

Από τη στιγμή που δεν έχει διαμορφωθεί ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, ευρωπαϊκά ζητήματα τεράστιας σημασίας κρίνονται με εσωτερικά πολιτικά κριτήρια –χαρακτηριστικό και το «όχι» στο ελληνικό δημοψήφισμα–, ενώ δημιουργείται το κατάλληλο περιβάλλον για την ενίσχυση της αντισυστημικής ψήφου.

Πρωταγωνιστικός ο ρόλος του Μακρόν, που παίζει ξανά το ευρωπαϊκό χαρτί σε βάρος της Λεπέν.

Οι ηγέτες της Ε.Ε. ακολούθησαν μια ευέλικτη τακτική. Πήραν πολλά από τα στοιχεία του Ευρωσυντάγματος και τα επανέφεραν με τη μορφή της Συνθήκης της Λισαβόνας, η οποία στηρίχτηκε στην τροποποίηση της Συνθήκης της Ρώμης και της Συνθήκης του Μάαστριχτ, χωρίς να υπάρχει ανάγκη έγκρισής της με τη μορφή φιλόδοξου Ευρωσυντάγματος.

Ορισμένες από τις αλλαγές που υιοθετήθηκαν ήταν η κατάργηση της ομοφωνίας και η λήψη αποφάσεων στη βάση ειδικής πλειοψηφίας σε τουλάχιστον 45 ζητήματα. Δημιουργήθηκε θέση προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για Εξωτερικές Υποθέσεις και την Πολιτική Ασφάλειας.

Ενισχύθηκαν επίσης οι αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ενοποιήθηκε η νομική ταυτότητα της Ε.Ε. και υιοθετήθηκε η Χάρτα των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Τέλος, αναγνωρίστηκε για πρώτη φορά το δικαίωμα ενός κράτους-μέλους να αποχωρήσει από την Ε.Ε. και προβλέφθηκε η σχετική διαδικασία, η οποία ενεργοποιήθηκε μετά το δημοψήφισμα του Ιουνίου 2016 για το Brexit.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας υιοθετήθηκε από τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών τον Δεκέμβριο του 2007 και άρχισε να ισχύει από την 1η Δεκεμβρίου του 2009. Αξίζει να σημειωθεί ότι απορρίφθηκε κι αυτή με δημοψήφισμα από τους Ιρλανδούς το 2008 και χρειάστηκε δεύτερο δημοψήφισμα, τον Οκτώβριο του 2009, για να επικρατήσει το «ναι», αφού πρώτα οι Ιρλανδοί εξασφάλισαν ρυθμίσεις και εξαιρέσεις που τους ενδιέφεραν.

Οι πολιτικές ομάδες

Με τη διαδικασία της Διάσκεψης ξεκίνησε και η εσωτερική διαβούλευση στις πολιτικές ομάδες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για να προσδιοριστεί η θέση τους.

Στη συζήτηση που διεξάγεται στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα (ΕΛΚ) προβάλλω προτάσεις για περισσότερη Ευρώπη, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη δημιουργία ευρωπαϊκού στρατού και την ενίσχυση της ΟΝΕ με τους κατάλληλους μηχανισμούς.

Ακόμη και στο εσωτερικό των πολιτικών ομάδων εκφράζονται συχνά διαμετρικά αντίθετες απόψεις. Ευρωβουλευτές που προέρχονται από «φειδωλές» χώρες δεν θέλουν να δημιουργηθούν πρόσθετες οικονομικές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις.

Ευρωβουλευτές από χώρες με παράδοση ουδετερότητας, ή που δεν αισθάνονται ότι υπάρχει εξωτερική απειλή, απορρίπτουν τη δημιουργία ευρωπαϊκού στρατού. Ευρωβουλευτές από ορισμένες μεσαίες ή μικρές χώρες αρνούνται την επέκταση της κατάργησης του κανόνα της ομοφωνίας, φοβούμενοι κάποιου είδους περιθωριοποίηση σε όφελος των ισχυρών της Ε.Ε.

Οι συμβιβασμοί στο εσωτερικό των πολιτικών ομάδων θα ακολουθηθούν από συμβιβασμούς μεταξύ των διαφορετικών πολιτικών ομάδων, ενώ θα υπάρξει μια παράλληλη διαπραγμάτευση μεταξύ Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μια προσπάθεια να ανοιχτεί η διαδικασία σε εκπροσώπους της κοινωνίας, επαγγελματικών κλάδων και στους ίδιους τους πολίτες.

Δεν είναι δύσκολο να προβλέψουμε ότι η «Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης» θα φέρει ορισμένες σημαντικές αλλαγές, ανάλογες με εκείνες της Συνθήκης της Λισαβόνας, πολύ δύσκολα όμως θα ανοίξει τον δρόμο στην επιτάχυνση της ευρωπαϊκής ενοποίησης με βάση τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε.

Ένα από τα βασικά προβλήματα της Ε.Ε. –το οποίο θεωρώ ότι θα αναδειχθεί και μέσω της Διάσκεψης– είναι ότι παίρνει τις περισσότερες αποφάσεις συγκρίνοντας τον εαυτό της με το παρελθόν της και όχι με τους βασικούς ανταγωνιστές, όπως είναι οι ΗΠΑ και η Κίνα, και σε ζητήματα ασφαλείας η Ρωσία.

Έτσι, έχουμε μια σταδιακή πρόοδο σε ένα ημιτελές οικοδόμημα με βάση τη διαδικασία που περιέγραψε ο Ρομπέρ Σουμάν το 1950, ενώ οι καιροί έχουν αλλάξει και ανταγωνιστές και αντίπαλοι επιβάλλουν τους δικούς τους ρυθμούς στον σύγχρονο κόσμο.

Παρά τις δυσκολίες, αξίζει να πάρουμε μέρος στη διαδικασία της Διάσκεψης και να απευθυνθούμε στην ελληνική κοινή γνώμη με όρους που θα προκαλέσουν το ενδιαφέρον της.

Η Ελλάδα βρίσκεται σε οικονομική και κοινωνική κρίση διαρκείας και καλούμαστε να περάσουμε το μήνυμα στους πολίτες –ιδιαίτερα στους νέους– ότι «το μέλλον τούς ανήκει». Αυτό φυσικά δεν μπορεί να γίνει μόνο με την κατάλληλη επικοινωνία. Πρέπει να κατατεθούν προτάσεις για το μέλλον της Ε.Ε. που θα απαντούν στις αγωνίες και στις προσδοκίες των πολιτών.

Η ΚΟΜΙΣΙΟΝ ΠΙΟ ΑΙΣΙΟΔΟΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΧΑΡΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Σε μία από τις υψηλότερες θέσεις όσον αφορά την ανάκαμψη τοποθετεί την Ελλάδα η Κομισιόν, προβλέποντας ρυθμό ανάπτυξης 4,1% φέτος (έναντι μέσου όρου 4,2% στην Ε.Ε.) και 6% το 2022 (έναντι 4,4% στην Ε.Ε.). Οι προβλέψεις είναι ελαφρώς πιο αισιόδοξες από αυτές της κυβέρνησης (3,6% φέτος και 6,2% το 2022, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας που κατατέθηκε στις 30 Απριλίου) και βελτιωμένες σε σύγκριση με τις προηγούμενες, χειμερινές προβλέψεις της (αύξηση του ΑΕΠ κατά 3,5% και 5% το 2020 και 2021), που δεν συνυπολόγιζαν το Ταμείο Ανάκαμψης.

Κομβικό ρόλο σε αυτή την πορεία αναμένεται να διαδραματίσει το Ταμείο Ανάκαμψης, που, σύμφωνα με την Κομισιόν, είναι η «σπονδυλική στήλη της ανάκαμψης» της Ελλάδας. Στο πλαίσιο αυτό, η χώρα προβλέπεται ότι θα σημειώσει τον υψηλότερο ρυθμό αύξησης επενδύσεων μεταξύ των χωρών της Ε.Ε.: 12,9% φέτος και 15,15% το 2022. Η κυβέρνηση, πάντως, ήταν πολύ πιο αισιόδοξη στο Πρόγραμμα Σταθερότητας, προβλέποντας αύξηση επενδύσεων 7% για φέτος και 30,3% για το 2022.

Προβλέπεται, επίσης, ανάκαμψη του τουρισμού (αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών κατά 9,1% φέτος και 14,8% του χρόνου).

Οι... αστερίσκοι

Ωστόσο, η Κομισιόν δεν ξέχασε και τους αστερίσκους:

1. Το Ταμείο Ανάκαμψης αναμένεται να συμβάλει καθοριστικά στην ανάκαμψη το β΄ εξάμηνο του έτους, ωστόσο δεν μπορούν να προβλεφθούν οι ακριβείς επιπτώσεις του στην οικονομία, καθώς τα κλειδιά είναι η ταχύτητα υλοποίησης των έργων και η εκπλήρωση των προαπαιτούμενων για την εκταμίευση των κονδυλίων. Άλλωστε και ο

> *Κομβικός ο ρόλος του Ταμείου Ανάκαμψης στην πορεία της ελληνικής οικονομίας.*

επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM), Κλάους Ρέγκλινγκ, κατά τη συνάντησή του στο Μέγαρο Μαξίμου με τον Κυριάκο Μητσοτάκη ήταν σαφής, λέγοντας «καλό το ελληνικό σχέδιο ανάκαμψης, αλλά το κλειδί είναι η υλοποίησή του».

2. Υψηλός βαθμός αβεβαιότητας, ιδιαίτερα σε σχέση με τον τουριστικό κλάδο και τη χαλάρωση των περιορισμών στα ταξίδια. Το σταδιακό άνοιγμα του τουριστικού κλάδου αναμένεται να στηρίξει τις καθαρές εξαγωγές, μαζί με την προβλεπόμενη αύξηση του μεριδίου αγοράς για τις ελληνικές εξαγωγές, τάση που διακόπηκε λόγω της πανδημίας.

3. Κίνδυνοι προέρχονται από την επίπτωση της κρίσης στη φερεγγυότητα επιχειρήσεων, που θα μπορούσε να εμφανιστεί μόλις σταματήσουν τα μέτρα στήριξης. Συνολικά για την ευρωπαϊκή οικονομία η Κομισιόν αναφέρει ότι οι επιπτώσεις των δυσχερειών των επιχειρήσεων στην αγορά εργασίας και στον χρηματοπιστωτικό τομέα θα μπορούσαν να αποδειχθούν χειρότερες από τις αναμενόμενες.

4. Μια άλλη πηγή αβεβαιότητας είναι το χρονοδιάγραμμα της απόσυρσης της στήριξης πολιτικών, που, αν συμβεί πρόωρα, θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την ανάκαμψη, ενώ, αν καθυστερήσει, θα μπορούσε να οδηγήσει στη δημιουργία στρεβλώσεων στην αγορά και φραγμών εξόδου μη βιώσιμων επιχειρήσεων.

5. Η δημιουργία θέσεων απασχόλησης προβλέπεται να ανακάμψει με πιο βραδύ ρυθμό και μόνο να στηρίξει μια μείωση της ανεργίας το 2022 στο 16,1%.

6. Καθοριστικό ρόλο στην επανεκκίνηση της οικονομίας αναμένεται να διαδραματίσει η ενίσχυση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Η πρόβλεψη αυτή στηρίζεται στο συνεχιζόμενο πρόγραμμα εμβολιασμού και στη σταδιακή χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων, που θα δώσουν τη δυνατότητα να υλοποιηθούν αγορές που αναβλήθηκαν το περασμένο έτος και θα συμβάλουν στην ανάπτυξη της ιδιωτικής κατανάλωσης, ιδιαίτερα το 2022, όταν τα νοικοκυριά αναμένεται να επωφεληθούν και από τις αποταμιεύσεις που συγκέντρωσαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Ωστόσο, σε άλλο σημείο της έκθεσης για την πορεία της ευρωπαϊκής οικονομίας γίνεται λόγος για ενδεχόμενο υποτίμησης της τάσης των νοικοκυριών να δαπανούν ή υποτίμησης της επιθυμίας των καταναλωτών να διατηρήσουν υψηλά επίπεδα προληπτικής αποταμίευσης.

7. Τα δημοσιονομικά ρίσκα είναι σημαντικά και σχετίζονται με τις κρατικές εγγυήσεις που εκδόθηκαν στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων το 2020 και θα μπορούσαν να ζητηθούν στο μέλλον. Επιπλέον κίνδυνοι μπορεί να προκύψουν από το σχεδιαζόμενο πρόγραμμα «sale and leaseback» για ακίνητα που κατέχουν ευάλωτοι δανειολήπτες, στην περίπτωση που θεωρηθεί πως αποτελεί μέρος της γενικής κυβέρνησης, καθώς από και τις νομικές υποθέσεις κατά της ΕΤΑΔ και τις συνεχιζόμενες νομικές διεκδικήσεις που στρέφονται κατά προηγούμενων μεταρρυθμίσεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Κομισιόν προβλέπει ότι το έλλειμμα στο ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης το 2021 θα παραμείνει υψηλό, στο 10% του ΑΕΠ από το 9,7% το 2020, ενώ το επόμενο έτος με τη συνέχιση της ανάκαμψης της οικονομίας και τη σταδιακή άρση των έκτακτων δημοσιονομικών μέτρων αναμένεται να μειωθεί στο 3,2% του ΑΕΠ.

8. Η Κομισιόν προβλέπει πως έπειτα από μια κατακόρυφη άνοδο, που συνδέεται με την πανδημία, τα δημόσιο χρέος αναμένεται να αυξηθεί ελαφρώς, γύρω στο 209% του ΑΕΠ το 2021, για να μειωθεί γύρω στο 202% το 2022.

Οι συστάσεις Ρέγκλινγκ

Κατά τον κ. Ρέγκλινγκ, η εξασφάλιση μιας υψηλής αναπτυξιακής δυναμικής είναι η κορυφαία πρόκληση για την Ελλάδα. Μάλιστα, ο ίδιος θέτει έξι βασικές προϋποθέσεις για την επίτευξη του στόχου:

1. Η παραγωγική χρήση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης.
2. Οι μεταρρυθμίσεις για την υποστήριξη ενός φιλικού προς το επιχειρείν περιβάλλοντος, περιλαμβανομένων των φορολογικών μεταρρυθμίσεων.
3. Η συνέχιση των ιδιωτικοποιήσεων.
4. Η περαιτέρω ενίσχυση του τραπεζικού συστήματος, της Δικαιοσύνης και της δημόσιας διοίκησης εν γένει.
5. Η μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος.
6. Η μετάβαση σε μια πράσινη και ψηφιακή οικονομία.

Τι πιστεύουν σήμερα οι επιστήμονες για τη μετάδοση του κορονοϊού

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΚΚΑΣ

Τα έως τώρα δεδομένα υποστηρίζουν ότι ο κορονοϊός SARS-CoV-2 μεταδίδεται από μολυσμένα άτομα μέσω σταγονιδίων και μικρών σωματιδίων που περιλαμβάνουν τον ιό, τα οποία εισπνέουν άλλοι άνθρωποι. Τα σταγονίδια αυτά μπορούν να μολύνουν τις επιφάνειες, ενώ όσοι είναι σε απόσταση μικρότερη των δύο μέτρων είναι πιθανότερο να προσβληθούν. Οι ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Πάνος Μαλανδράκης και Θάνος Δημόπουλος (πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα δεδομένα έως τώρα όπως έχουν ανακοινωθεί από το CDC (Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων) στις ΗΠΑ.

Όπως αναφέρουν, η μετάδοση του κορονοϊού είναι πολύ εύκολη από άνθρωπο σε άνθρωπο, πολύ ευκολότερη από τη μετάδοση του ιού της γρίπης, όχι όμως τόσο όσο του ιού της ιλαράς.

Η διάδοση της νόσου Covid-19 γίνεται κυρίως με τρεις τρόπους:

• Με την εισπνοή μικρών σωματιδίων και σταγονιδίων που εκπνέει κάποιος που έχει προσβληθεί.

• Με την ύπαρξη τέτοιων σωματιδίων στα μάτια, στη μύτη ή στο στόμα, όπως απελευθερώνονται με τον βήχα και τον πταρμό.

• Με την επαφή των χεριών που φέρουν σωματίδια του ιού με τα μάτια, τη μύτη ή το στόμα.

Ο καλύτερος τρόπος για να αποφύγετε τη λοίμωξη Covid-19 είναι η αποφυγή της έκθεσης στον ιό. Ακόμα και τα άτομα χωρίς συμπτώματα μπορούν να μεταδίδουν τον ιό. Ως μέτρα πρόληψης εναντίον της λοίμωξης Covid-19 συνιστώνται:

• Ο εμβολιασμός όσο γίνεται πιο γρήγορα.

• Η σωστή χρήση μάσκας που καλύπτει το στόμα και τη μύτη

• Η τήρηση αποστάσεων τουλάχιστον δύο μέτρων απ' όποιον δεν ζείτε μαζί.

• Η αποφυγή συνωστισμού και η βελτίωση του εξαερισμού.

• Η σωστή υγιεινή των χεριών και η αντισηψία.

Τα δεδομένα για τη δεύτερη λοίμωξη Covid-19 σε όσους έχουν νοσήσει είναι λίγα, ωστόσο έχουν αναφερθεί αρκετές τέτοιες περιπτώσεις, χωρίς να είναι γνωστό το πόσο σοβαρή μπορεί να είναι η επαναλοίμωξη.

> Η μετάδοση του SARS-CoV-2 είναι πολύ εύκολη από άνθρωπο σε άνθρωπο, πολύ ευκολότερη από τη μετάδοση του ιού της γρίπης, όχι όμως τόσο όσο του ιού της ιλαράς.

Μη ικανοποιητικό το ποσοστό εμβολιασμού στις μεγαλύτερες ηλικίες

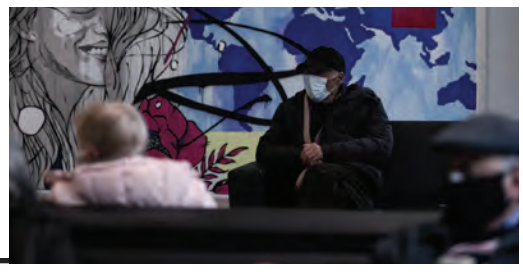

> Αύξηση της εμβολιαστικής κάλυψης σε πολίτες μεγαλύτερης ηλικίας ζητά με παρέμβασή της στις υγειονομικές αρχές η Ένωση Ασθενών Ελλάδας.

Η Ένωση Ασθενών Ελλάδας αναγνωρίζει τα σημαντικά επιτεύγματα της εθνικής προσπάθειας για την ταχεία επίτευξη συλλογικής ανοσίας. Ωστόσο, η πολιτεία οφείλει να επικεντρωθεί πιο στοχευμένα στις μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες, όπου τα ποσοστά εμβολιασμού παραμένουν κατά πολύ χαμηλότερα σε σύγκριση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Σύμφωνα με τα επίσημα δεδομένα του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου Νοσημάτων (ECDC), στην Ελλάδα έχει εμβολιαστεί με τουλάχιστον μία δόση μόλις το 63,1% των πολιτών άνω των 80 ετών και το 64,2% των πολιτών άνω των 70 ετών. Ο αντίστοιχος μέσος όρος στην Ε.Ε. είναι πάνω από 74%, ενώ σε πολλές χώρες, όπως η Πορτογαλία, η Ισπανία, το Βέλγιο, η Δανία, η Φινλανδία και η Μάλτα, ξεπερνά το 90%.

Μια επιπρόσθετη ανησυχητική ένδειξη είναι ότι το ποσοστό των ατόμων άνω των 80 ετών στην Ελλάδα που έχει λάβει τουλάχιστον μία δόση αυξήθηκε μόλις κατά 4 μονάδες τον τελευταίο μήνα (από το 59,2% στις αρχές Απριλίου στο 63,1% στις αρχές Μαΐου).

Το χαμηλό ποσοστό εμβολιαστικής κάλυψης σε μεγαλύτερες ηλικίες αποτυπώνεται και στα δεδομένα των θανάτων από Covid-19. Τις τελευταίες εβδομάδες καταγράφονται κατά μέσο όρο ημερησίως 7 θάνατοι ανά εκατομμύριο κατοίκους στην Ελλάδα. Κατά την ίδια περίοδο ο αντίστοιχος μέσος όρος στην Ε.Ε. φθίνει συνεχώς κάτω των 6 και έχει πλέον αγγίξει τους 3,7.

Στο παραπάνω πλαίσιο, η Ένωση Ασθενών Ελλάδας καλεί την κυβέρνηση να αναλάβει πρωτοβουλία και σε συνεργασία πάντοτε με την επιστημονική κοινότητα και την κοινωνία των πολιτών να αναζητήσουν συστηματικά και από κοινού τις ενδεδειγμένες πολιτικές για την αύξηση του ποσοστού ανοσίας στις πλέον ευπαθείς ηλικιακές ομάδες σε επίπεδα τουλάχιστον άνω του 80%. Σε αυτή την κατεύθυνση, έχει προταθεί ήδη μία στρατηγική σε δύο κύριους πυλώνες:

• Επιμονή στη συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών για την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα των εμβολίων, αξιοποιώντας τα ΜΜΕ, το υγειονομικό σύστημα, την τοπική αυτοδιοίκηση, τους ιατρικούς συλλόγους, τις επιστημονικές εταιρείες και ασφαλώς τους συλλόγους ασθενών και εν γένει την κοινωνία των πολιτών.

• Θέσπιση ηπιότερων κοινωνικών περιορισμών για άτομα που έχουν αναπτύξει ανοσία, ως ένα κίνητρο προς τους πολίτες για να εμβολιαστούν. Μια σειρά από κράτη έχουν ήδη εφαρμόσει σχετικές ρυθμίσεις, με πιο πρόσφατο παράδειγμα τη Γερμανία, όπου η Βουλή ενέκρινε την άρση των περιορισμών συνάθροισης, επίσκεψης σε χώρους αναψυχής και στην αγορά για όσους πολίτες είναι πλήρως εμβολιασμένοι.

Με το άνοιγμα του τουρισμού και την πλήρη επαναφορά των οικονομικών δραστηριοτήτων, η συλλογική ανοσία καθίσταται πλέον όχι μόνο μία αναγκαία συνθήκη για τη διασφάλιση της υγείας των ευπαθών ομάδων και ολόκληρου του πληθυσμού, αλλά επιπλέον ένα κρίσιμο εργαλείο για την ανάκαμψη της οικονομίας και την ανάδειξη της χώρας ως ενός ασφαλούς προορισμού.

Ιουλία Τσέτη: Η πανδημία μάς αφύπνισε και μας έμαθε να λειτουργούμε με σοφία

Την δική της πρόταση για τη μετά την πανδημία μέρα, η οποία συνδέεται με τη διατήρηση όσο το δυνατόν περισσότερων θέσεων εργασίας, αλλά και τη δημιουργία ενός νέου παραγωγικού μοντέλου με άξονες την αυτοδυναμία της παραγωγής πρώτων υλών, την επαρκή χρηματοδότηση της έρευνας και τη βιώσιμη ανάπτυξη, κατέθεσε η CEO του Ομίλου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Τσέτη, μέλος του Δ.Σ. του ΣΕΒ και πρόεδρος του Global Compact Network Hellas, κ. Ιουλία Τσέτη, στο 6ο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών, που πραγματοποιείται από 10 έως 15 Μαΐου στο Ζάππειο Μέγαρο.

Η κ. Τσέτη συμμετείχε σε πάνελ με άλλους εκπροσώπους της φαρμακοβιομηχανίας υπό τον τίτλο «Health Systems of Tomorrow: Pharma Policies for Growth» και είχε την ευκαιρία να μιλήσει τόσο ως επικεφαλής ενός μεγάλου ελληνικού ομίλου –που απαρτίζεται από τις βιομηχανίες Uni-pharma και InterMed, την εμπορική εταιρεία στην Κύπρο Pharmabelle και την πρότυπη βιομηχανία εκχύλισης φαρμακευτικών φυτών UniHerbo– όσο και με τη διπλή της θεσμική ιδιότητα, του μέλους του ΣΕΒ και της προέδρου του GCNH.

Η δήλωση της κ. Τσέτη έχει ως εξής:

«Η πανδημία όντως μας αφύπνισε και μας έμαθε να λειτουργούμε με σοφία, υπευθυνότητα και αλληλεγγύη. Οι επιδράσεις της είναι καταλυτικές σε όλο το φάσμα της κοινωνίας, της οικονομίας, σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής σε όλο τον πλανήτη. Ένα από τα συμπεράσματα της πανδημίας είναι ότι οι κρίσεις απαιτούν συνεργασίες, αλληλεγγύη και κοινωνική συνοχή.

»Η post-pandemic day απαιτεί αμφιδέξιους ηγέτες, με ενσυναίσθηση, ευαισθησία, γνώσεις, νηφαλιότητα και λογική σκέψη. Ηγέτες που εμπνέουν και μετουσιώνουν τους στόχους και τους αριθμούς σε πράξη και ευημερία.

»Το μεγάλο στοίχημα της επανεκκίνησης της οικονομίας παγκοσμίως πρέπει να είναι η διατήρηση των θέσεων εργασίας –εκατομμύρια εκ των οποίων χάθηκαν την τελευταία χρονιά– και η στροφή σε ένα νέο παραγωγικό μοντέλο, με βασικό άξονα τη βιομηχανική παραγωγή, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος.

»Ένα από τα κυρίαρχα θέματα που αναδείχθηκαν κατά τη βίωση αυτής της κρίσης είναι η αυτοδυναμία της παραγωγής πρώτων υλών και τελικών προϊόντων τροφίμων και φαρμάκων.

»Έτσι, η απάντηση της υγειονομικής κρίσης για τον κλάδο της φαρμακοβιομηχανίας είναι η επαρκής χρηματοδότηση της έρευνας για δημιουργία νέων μορίων, η συνεργασία των ερευνητικών ομάδων, η σύνδεση της παραγωγής με την καινοτομία. Και, φυσικά, η ενδυνάμωση και η χρήση της τεχνολογίας, της τηλεϊατρικής και της ψηφιακής μεταρρύθμισης, στην υπηρεσία της ανθρώπινης υγείας και ευημερίας. Είναι επίκαιρο παρά ποτέ να ενισχυθεί η εγχώρια παραγωγή και η παραγωγή στην Ευρώπη να γυρίσει πίσω, από εκεί που ξεκίνησε. Να κερδίσουμε τις θέσεις εργασίας που χάσαμε και την ανάπτυξη που μας πρέπει.

»Παράλληλα με την ψηφιακή επανάσταση υφαίνεται ήδη και μια δεύτερη επανάσταση, αυτή της βιοτεχνολογίας, η οποία μας εκπλήσσει εντυπωσιακά. Και αν υπήρχε ακόμη πιο εντατική και ουσιαστική συνεργασία μεταξύ των ερευνητικών ομάδων παγκοσμίως, θα είχαμε πολύ νωρίτερα θεαματικά αποτελέσματα αναφορικά με καινοτόμες θεραπείες, όχι μόνο κατά της Covid-19 αλλά και γι' άλλες ασθένειες που παραμένουν ακόμη και σήμερα ανίατες».

Στην ερώτηση της δημοσιογράφου Βασιλικής Αγγουρίδη, υπεύθυνης για τον συντονισμό του συγκεκριμένου πάνελ, «πού πρέπει να στηριχτεί η φαρμακοβιομηχανία, πώς πρέπει να σχεδιάσει το μέλλον της και πώς σχολιάζετε τη δήλωση της Άνγκελα Μέρκελ, η οποία πρόσφατα στηλίτευσε την πολιτική της Ευρώπης, δηλώνοντας ότι η Ε.Ε. με τη στρατηγική της ουσιαστικά εξεδίωξε τις φαρμακοβιομηχανίες από το ευρωπαϊκό έδαφος, με αποτέλεσμα να καταστήσει τις ΗΠΑ ίσως την ισχυρότερη φαρμακοβιομηχανία τουλάχιστον στον δυτικό κόσμο» η κ. Τσέτη απάντησε τα κάτωθι:

«Η αυτοκριτική της καγκελαρίου Μέρκελ πρέπει να γίνει βάση για να πράξουμε κι εμείς από την πλευρά μας τη δική μας αυτοκριτική.

»Η αποβιομηχάνιση της Ευρώπης τη δεκαετία του 1970 δεν συντελέστηκε σε μία ημέρα, έγινε σταδιακά, ως απότοκος των κέντρων κόστους, των υψηλών εργατικών, αλλά παράλληλα συνδικαλιστικών και περιβαλλοντικών λόγων. Το τίμημα της εποχής εκείνης ήταν βαρύ και είναι ξεκάθαρο ότι έφτασε μέχρι τις μέρες μας. Διότι όταν χτυπάς την "καρδιά" της οικονομίας, που είναι η παραγωγή, χτυπάς τις κοινωνίες.

»Επομένως, δεν θα πρέπει να επιτρέψουμε να συμβεί ξανά αυτό. Στόχος όλων όσοι ασχολούμαστε με θεσμικούς ρόλους, αλλά και με τη βιομηχανία, είναι να δημιουργηθούν οι κατάλληλες εκείνες συνθήκες που θα μας επιτρέψουν να ενισχύσουμε την παραγωγή στην Ευρώπη –φυσικά και στην Ελλάδα–, ενισχύοντας παράλληλα την καινοτομία και την έρευνα, υπό το πρίσμα της περιβαλλοντικής και βιώσιμης διάστασης».

> «Χρειαζόμαστε ένα νέο παραγωγικό μοντέλο, με αυτοδυναμία παραγωγής πρώτων υλών, επαρκή χρηματοδότηση της έρευνας και βιώσιμη ανάπτυξη».

Κάθε εβδομάδα η Free Sunday, σε συνεργασία με το εξειδικευμένο πάνω στο στοίχημα site www.betarades.gr, σας ενημερώνει διεξοδικά με μοναδικό στόχο το... ταμείο.

ΕΓΚΥΡΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΑΠΟ ΤΟ BETARADES.GR

Με τα γκολ στο ΟΑΚΑ!

Για μία ακόμη φορά το Betarades.gr και η F.S. σάς προσφέρουν τα προγνωστικά τους για τα παιχνίδια του Σαββατοκύριακου. Στην τελική ευθεία έχουν μπει τα περισσότερα πρωταθλήματα ανά την Ευρώπη και σε αρκετά από αυτά οι τελευταίες αγωνιστικές είναι κρίσιμες για την τελική κατάταξη. Έχουμε ξεχωρίσει πέντε δυνατές επιλογές γι' αυτή την Κυριακή, για να σας στείλουμε και πάλι στο ταμείο. Μας απασχολούν αναμετρήσεις από την Ελλάδα, την Αγγλία, την Ιταλία, τη Γερμανία και τη Γαλλία. Δίνουμε επιλογή για αποτέλεσμα, αλλά και για τα τέρματα, στις αναμετρήσεις αυτές. Ας ξεκινήσουμε το στοιχηματικό μας ταξίδι λοιπόν!

Οι προτάσεις Στοιχήματος αρχίζουν την Κυριακή από την ελληνική Super League με το παιχνίδι της τελευταίας αγωνιστικής των playoffs, όπου η ΑΕΚ υποδέχεται στις 19:00 τον Άρη στο ΟΑΚΑ. Με τη νίκη τους (0-1) επί του Παναθηναϊκού οι γηπεδούχοι εξασφάλισαν την έξοδό τους στην Ευρώπη, ενώ προέρχονται από εκτός έδρας ισοπαλία (1-1) με τον Αστέρα Τρίπολης. Δεν έχουν καταφέρει να κρατήσουν ανέπαφη την εστία τους στα πέντε τελευταία εντός έδρας παιχνίδια τους. Ο Άρης έχασε μεγάλη ευκαιρία να πάρει τη νίκη στον εντός έδρας αγώνα με τον Παναθηναϊκό. Ήταν καλύτερος, έχασε πολλές ευκαιρίες, έμεινε, όμως, στο 0-0. Έχει σημειώσει γκολ στα οκτώ από τα δέκα πιο πρόσφατα παιχνίδια του μακριά από το «Κλεάνθης Βικελίδης». Οι δύο ομάδες θέλουν να κατακτήσουν την τρίτη θέση. Έχουν ποιότητα μεσοεπιθετικά και μπορούν να σκοράρουν με ευκολία. Έτσι, θα προτιμήσουμε το Goal/Goal σε απόδοση 2.00.

Σκοράρουν στην Αγγλία

Σειρά έχει η Αγγλία και η Premier League. Σε αναμέτρηση της 36ης αγωνιστικής, η Γουέστ Μπρομ φιλοξενεί τη Λίβερπουλ στις 18:30. Μετά από δύο συνεχόμενες ισοπαλίες, απέναντι στην Άστον Βίλα (2-2) και τη Γουλβς (1-1), οι γηπεδούχοι γνώρισαν την ήττα με 3-1 από την Άρσεναλ. Παραμένουν, ωστόσο, αήττητοι τις τελευταίες τρεις αγωνιστικές στην έδρα τους. Έχουν καταφέρει να σκοράρουν στις πέντε από τις έξι τελευταίες αναμετρήσεις τους. Η Λίβερπουλ «ξόρκισε» το κακό και μετά από δύο συνεχόμενες ισοπαλίες στο πρωτάθλημα, και μάλιστα με το ίδιο σκορ (1-1), απέναντι σε Λιντς και Νιούκαστλ, επέστρεψε στις νίκες, επικρατώντας με 2-0 επί της Σαουθάμπτον. Η άμυνα της ομάδας του Κλοπ, πάντως, δεν εμπνέει ιδιαίτερη εμπιστοσύνη, καθώς έχει δεχτεί γκολ στα τέσσερα από τα έξι τελευταία παιχνίδια της. Γι' αυτό και επιλέγουμε Goal/Goal σε απόδοση 2.00.

Το κίνητρο της Νάπολι

Μεταφερόμαστε στην Ιταλία και τη Serie A, με τη Φιορεντίνα να κοντράρεται εντός έδρας με τη Νάπολι, στα πλαίσια της 37ης αγωνιστικής, στις 13:30. Οι «βιόλα» έχουν «χτίσει» ένα αήττητο σερί πέντε αγώνων, με απολογισμό τρεις

Σερί Tips

* **Τότεναμ - Γουλβς (16/05, 16:05):** Η Τότεναμ δίνει μάχη για να εξασφαλίσει το ευρωπαϊκό εισιτήριο. Μονόπλευρο το ενδιαφέρον στο παιχνίδι με τη Γουλβς. Οι «πετεινοί» είναι πολύ δυνατοί στην έδρα τους και μετρούν επτά νίκες στα τελευταία οκτώ παιχνίδια. Ο άσος πληρώνει 1.52.

* **Ντάρμσταντ - Χάιντενχαϊμ (16/05, 16:30):** Σε εξαιρετική αγωνιστική κατάσταση βρίσκεται η Ντάρμσταντ, που προέρχεται από τρεις συνεχόμενες νίκες. Μπορεί να πετύχει, έστω και δύσκολα, την τέταρτη, απέναντι στη Χάιντενχαϊμ, που μετράει δύο ήττες στα τρία τελευταία παιχνίδια της. Καλοπληρωμένος ο άσος στο 2.95.

* **Λοριάν - Μετς (16/05, 22:00):** Η νίκη αποτελεί μονόδρομο για τη Λοριάν, καθώς απέχει μόλις έναν βαθμό από την επικίνδυνη ζώνη. Έχει επικρατήσει τρεις σερί φορές στην έδρα της και μπορεί να το κάνει και απέναντι στην αδιάφορη Μετς. Λογικό το 1.62 στον άσο.

Goal Tips

* **Σαν Πάουλι - Ανόβερο (16/05, 16:30):** Αναμέτρηση χωρίς βαθμολογικό ενδιαφέρον αυτή ανάμεσα στη Σαν Πάουλι και το Ανόβερο, καθώς οι δύο ομάδες δεν βρίσκονται στο κυνήγι κάποιου στόχου. Αναμένεται να γίνει ένα ανοιχτό παιχνίδι, χωρίς σκοπιμότητες. Το Over 2.5 το εντοπίζουμε στο 1.65.

* **Νυρεμβέργη - Μπόχουμ (16/05, 16:30):** Θέλει να σφραγίσει την άνοδο στην Μπουντεσλίγκα η Μπόχουμ, ενώ η Νυρεμβέργη θέλει να ολοκληρώσει με θετικό πρόσημο τη χρονιά. Στα εννέα από τα δέκα τελευταία παιχνίδια των γηπεδούχων έχουν σκοράρει και οι δύο ομάδες. Λογικό το 1.66 στο Goal/Goal.

* **Βιγιαρεάλ - Σεβίλλη (16/05, 19:30):** Η Βιγιαρεάλ χρειάζεται βαθμούς στην προσπάθειά της να εξασφαλίσει την έξοδο στην Ευρώπη. Οι δύο ομάδες έχουν ποιότητα μεσοεπιθετικά, ενώ σκοράρουν με χαρακτηριστική ευκολία. Έχει αξία το Over 2.5 στο 2.05.

Head 2 Head

* **Ουντινέζε - Σαμπντόρια (16/05, 16:00):** Δίχως βαθμολογικό κίνητρο θα παραταχθούν στη συγκεκριμένη αναμέτρηση οι δύο αντίπαλοι. Περιμένουμε να παίξουν ελεύθερα, ενώ τα τέσσερα τελευταία μεταξύ τους παιχνίδια είχαν πολλά γκολ. Αξίζει το ρίσκο στο Over 2.5 σε απόδοση 2.00.

* **Μίλαν - Κάλιαρι (16/05, 21:45):** Μια εξαιρετική παράδοση «τρέχει» απέναντι στην Κάλιαρι η Μίλαν. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι οι «ροσονέρι» έχουν κερδίσει την αντίπαλό τους στις 15 τελευταίες εντός έδρας αναμετρήσεις τους. Χαμηλός, αλλά δίκαιος ο άσος στο 1.47.

* **Μπορντό - Λανς (16/05, 22:00):** Η Μπορντό χρειάζεται τους βαθμούς για να μείνει εκτός της επικίνδυνης ζώνης της βαθμολογίας και η Λανς για να διεκδικήσει ευρωπαϊκό εισιτήριο. Η λογική λέει ότι θα παίξουν επιθετικά, ενώ στις οκτώ από τις εννέα τελευταίες μεταξύ τους αναμετρήσεις σκόραραν αμφότερες. Το Goal/Goal προσφέρεται στο 1.75.

ισοπαλίες και δύο νίκες, επί των Βερόνα (1-2) και Λάτσιο (2-0). Στην έδρα τους έχουν μόλις μία νίκη στις έξι πιο πρόσφατες αναμετρήσεις τους. Δεν έχουν κάποιο βαθμολογικό κίνητρο, σε αντίθεση με τη Νάπολι, που «καίγεται» για τη νίκη, προκειμένου να μείνει σε θέση ισχύος για την έξοδο στο Champions League. Έχει εξαιρετική συγκομιδή στα εκτός έδρας παιχνίδια της, καθώς μετράει πέντε νίκες στους έξι πιο πρόσφατους αγώνες μακριά από το γήπεδό της. Στους τέσσερις, μάλιστα, εξ αυτών κράτησε και ανέπαφη την εστία της. Οι «παρτενοπέι» αναμένεται να μπουν δυνατά στο ματς, προκειμένου να πάρουν τη νίκη. Με βάση τα δεδομένα αυτά, θα προτιμήσουμε το Νάπολι -1 (ασιατικό) σε απόδοση 1.95.

Συνεχίζουμε με το γαλλικό πρωτάθλημα και την 37η αγωνιστική της Ligue 1, για την οποία η Μονακό υποδέχεται τη Ρεν. Η ήττα (2-3) από τη Λυών αποδείχθηκε απλώς μια κακή παρένθεση για τους Μονεγάσκους, που επέστρεψαν στα θετικά αποτελέσματα, επικρατώντας με 0-1 στην έδρα της Ρεμς. Βρίσκονται στην τρίτη θέση της βαθμολογίας, στο +1 από την τέταρτη Λυών, και χρειάζονται τους βαθμούς για να κάνουν ακόμη ένα βήμα προς τη θέση που οδηγεί στα προκριματικά του Champions League. Οι φιλοξενούμενοι μάχονται κι αυτοί για την έξοδο στο Europa Conference League. Πήραν έναν ανέλπιστο βαθμό την τελευταία αγωνιστική, απέναντι στην Παρί Σεν Ζερμέν (1-1). Η Μονακό είναι σαφώς καλύτερη ομάδα, διαθέτει μονάδες που μπορούν να κάνουν τη διαφορά και είναι σε θέση να πάρει τη νίκη. Επιλογή μας αποτελεί ο άσος σε απόδοση 1.70.

Ολοκληρώνουμε τις στοιχηματικές μας προτάσεις με τη δεύτερη κατηγορία του γερμανικού πρωταθλήματος. Στις 16:30 η Μπραουνσβάιγκ φιλοξενεί τη Βουρτσμπούργκερ Κίκερς για την 33η αγωνιστική. Αγώνας «ζωής και θανάτου» για τους γηπεδούχους, που ψάχνουν τη νίκη, που θα τους διατηρήσει ζωντανούς στη προσπάθεια να εξασφαλίσουν την παραμονή τους στην κατηγορία. Προέρχονται από εκτός έδρας ισοπαλία (2-2) με τη Φορτούνα Ντίσελντορφ. Αντίθετα, οι φιλοξενούμενοι έχουν ήδη υποβιβαστεί στην τρίτη κατηγορία. Στο πιο πρόσφατο παιχνίδι τους ηττήθηκαν με 1-3 από την Όσναμπρικ. Η Μπραουνσβάιγκ θα παραταχθεί αποφασισμένη να πάρει το τρίποντο και μπορεί να τα καταφέρει. Θα πάμε με τον άσο σε απόδοση 1.75.

Αυτές ήταν οι προτάσεις του Betarades.gr για μία ακόμη εβδομάδα. Εσείς μην ξεχνάτε ότι στο κορυφαίο ενημερωτικό site για το Στοίχημα μπορείτε να βρίσκετε επιλογές για live betting καθ' όλη τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου, αλλά και τις υπόλοιπες ημέρες, όταν υπάρχει έντονη στοιχηματική δράση. Καλή τύχη σε ό,τι και αν επιλέξετε!

Κυριακή 16/05

13:30 Φιορεντίνα - Νάπολι	Νάπολι -1 (Ασ.)	1.95
16:30 Μπραουνσβάιγκ - Βουρτσμπούργκερ Κ.	1	1.75
18:30 Γουέστ Μπρομ - Λίβερπουλ	Goal/Goal	2.00
19:00 ΑΕΚ - Άρης	Goal/Goal	2.00
22:00 Μονακό - Ρεν	1	1.70

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ

GETHEALTHIER

ΚΕΝΤΡΟ ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗΣ ΑΠΟΣΥΜΠΙΕΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΕΝΝΗΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Αποσυμπίεση Μεσοσπονδύλιου Δίσκου

Στην Get Healthier, χάρη στις συντονισμένες προσπάθειες μιας ομάδας κορυφαίων ιατρών και μηχανικών ιατρικών οργάνων, εφαρμόζουμε τις τελευταίες εξελίξεις της βιοτεχνολογίας για να προσφέρουμε μη χειρουργική, μη επεμβατική Αποσυμπίεση του Μεσοσπονδύλιου Δίσκου.

Πρόκειται για μια απόλυτα ασφαλή και αποτελεσματική διαδικασία, χωρίς φάρμακα, ενέσεις, χειρουργεία και αναισθησία, η οποία πραγματοποιείται σε ειδικό θεραπευτικό κρεβάτι που ελέγχεται από ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Έτσι, δίνουμε λύσεις σε συχνές επώδυνες παθήσεις όπως οσφυαλγία, ισχιαλγία, κήλη, προβολή δίσκου, αυχενικό σύνδρομο.

GETHEALTHIER

Λ. Κηφισίας 53, Αμπελόκηποι, τηλ. 210-69.93.527
www.gethealthier.gr

ΤΩΡΑ ΠΟΥ
ΜΠΟΡΕΙΣ, ΣΩΣΕ ΖΩΕΣ.

Γιατί σε σένα μόνο στηριζόμαστε.
Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα χρηματοδοτούμαστε 100% από ιδιωτικές δωρεές για να μπορούμε να παρέχουμε ιατρική φροντίδα σε ανθρώπους αποκλεισμένους από την υγειονομική περίθαλψη, σε θύματα βίας, φυσικών καταστροφών ή ενόπλων συγκρούσεων.

ΚΑΝΕ ΤΩΡΑ ΤΗ ΔΩΡΕΑ ΣΟΥ. ΣΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ.

msf.gr/torapouboreis **210 5 200 500**

MEDECINS SANS FRONTIERES
ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

FREE TIME

ΑΛΙΚΑΚΗ-ΨΑΡΡΑΣ ΣΤΟ «ΚΟΥΝΟΥΠΙ»

Το www.iroes.art, μετά την επιτυχημένη πορεία του πρώτου radio play theater «Το Πάτωμα», παρουσιάζει το νέο θεατρικό έργο της Ζέτης Φίτσιου, με τίτλο «Το Κουνούπι». Το έργο θα είναι διαθέσιμο ως ακουστική παράσταση, σε σκηνοθεσία Ανδρέα Φλουράκη, με τους Μυρτώ Αλικάκη και Νίκο Ψαρρά, από τις 21 Μαΐου στο iroes.art.

Σε ένα δωμάτιο που έχει μείνει κλειστό από καιρό ένα ζευγάρι –ένας άνδρας και μια γυναίκα– κοιμάται σε έναν συνεχόμενο ύπνο. Ξαφνικά ένας θόρυβος τους αναγκάζει να ξυπνήσουν. Είναι απλώς ένα κουνούπι και προσπαθούν να το εξαφανίσουν. Όμως το κουνούπι αντεπιτίθεται με τον χειρότερο τρόπο, αναγκάζοντάς τους να σηκωθούν επιτέλους από το κρεβάτι και να ξυπνήσουν μια και καλή.

Συμβολικό έργο, με μαύρο χιούμορ, για τους εγκλωβισμένους στα στενά όρια της καθημερινότητας.

ΤΟ COSMOTE HISTORY HD ΤΙΜΑ ΤΗ ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Το Cosmote History HD υποδέχεται τον Μάιο τιμώντας μέσα από ένα εβδομαδιαίο αφιέρωμα (17-23/05) την επέτειο των 80 χρόνων από τη Μάχη της Κρήτης, το δωδεκαήμερο της αντίστασης του κρητικού λαού που συγκλόνισε την Ευρώπη και επηρέασε σημαντικά την εξέλιξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Στο πλαίσιο του αφιερώματος θα κάνει πρεμιέρα η νέα παραγωγή της Cosmote TV «Επιχείρηση Ερμής – Η Μάχη της Κρήτης», μία λεπτό προς λεπτό καταγραφή των γεγονότων που ξεκίνησαν στις 20/05 του 1941, όταν οι Γερμανοί ξεκίνησαν την αεραπόβαση στην Κρήτη. Κατά τη διάρκεια του αφιερώματος θα προβληθούν επίσης τα ντοκιμαντέρ «Η Μάχη και η Κατοχή της Κρήτης» και «Πέρα από το τάγμα: Η κληρονομιά των Μάορι», καθώς και το τελευταίο επεισόδιο της σειράς «Στρατηγική: Από τον Δούρειο Ίππο στην τεχνητή νοημοσύνη», που είναι επίσης αφιερωμένο στη Μάχη της Κρήτης.

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: «THE END OF THE GAME»

Η αίθουσα τέχνης «ε κ φ ρ α σ η – γιαννα γραμματοπουλου» παρουσιάζει την ατομική έκθεση του Νίκου Παπαδημητρίου με τίτλο «The end of the game» (15/05-12/06). Ο Νίκος Παπαδημητρίου επιστρέφει στην προσφιλή του θεματική, αυτήν των «γηπέδων», και δημιουργεί μια πολλαπλή σύνθεση εικόνων και αναφορών που εστιάζουν στην ανθρώπινη ανταγωνιστική συνθήκη, παρουσιάζοντας κατασκευές υπό κλίμακα, με χρήση διαφόρων μέσων και υλικών (τμήμα ενός γηπέδου μπάσκετ, ένα μονοθέσιο της Formula 1, μέρος ενός επιτοίχιου γηπέδου ποδοσφαίρου, μπάλες του μπάσκετ σε διαφορετικές μορφές, αφαιρετικές ζωγραφικές συνθέσεις, καθώς και μικρά κεραμικά γλυπτά).

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ & ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Ο Λεωνίδας Καβάκος επιστρέφει για πέμπτη χρονιά στο πόντιουμ της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, παρουσιάζοντας το κύκνειο άσμα του Β.Α. Μότσαρτ, την επιβλητική Συμφωνία αρ. 41 σε Ντο μείζονα, Κ. 551 (γνωστή και ως Συμφωνία του Διός), τη μεγαλύτερη σε διάρκεια δημιουργία-κορωνίδα του συμφωνικού του έργου.

Μαγνητοσκοπημένη συναυλία – η παρακολούθηση είναι δωρεάν. Για να παρακολουθήσετε online τη συναυλία, το Σάββατο 15/05 στις 20:30, επισκεφτείτε τη σελίδα https://www.facebook.com/athensstateorchestra/.

Μια Αγκαλιά για τη Λέσβο: Μια ταινία-έκκληση στήριξης

Η πρεμιέρα της ταινίας θα πραγματοποιηθεί στις 17 Μαΐου, ενώ παράλληλα μπορείτε να συνεισφέρετε στον ανοιχτό λογαριασμό.

Τα Αντισώματα*, η Σύμπραξη Φεστιβάλ και 100 μουσικοί από 15 χώρες απευθύνουν έκκληση για στήριξη του αγώνα των συνανθρώπων μας που δοκιμάζονται στο νησί της Λέσβου μέσω της δημιουργίας της ταινίας «Μια Αγκαλιά για τη Λέσβο» και με στόχο η φωνή της τέχνης –και κυρίως της ανθρωπιάς– να φτάσει όσο πιο μακριά γίνεται. Η πρεμιέρα της ταινίας θα πραγματοποιηθεί στις 17 Μαΐου στις 21:30 μέσω του YouTube στο κανάλι των Αντισωμάτων ή της σελίδας τους στο Facebook.

Σε μια εποχή που και ο κόσμος της τέχνης βάλλεται, όπλισαν τη δημιουργικότητά τους προκειμένου να ανοίξουν μια μεγάλη αγκαλιά συμπαράστασης και στήριξης για το νησί της Λέσβου, που το 2015 υπήρξε παγκόσμιο παράδειγμα ανθρωπιάς και αλληλεγγύης και το οποίο τώρα χρειάζεται τη δική μας υποστήριξη, για να μην καταλήξει μια αποθήκη ανθρώπων δίχως αύριο, ένα παράδειγμα τρόμου.

Όλα τα έσοδα από τις προαιρετικές συνεισφορές όσων ανταποκριθούν στην έκκληση θα καταλήξουν απευθείας, χωρίς μεσάζοντες, στον σύλλογο «Συνύπαρξη και Επικοινωνία στο Αιγαίο» (www.siniparxi-epikoinonia.gr), έναν μάχιμο σύλλογο άμισθων εθελοντών που έχει επιδείξει μεγάλη και ουσιαστική δράση από το 1998.

Την ίδια στιγμή στο Facebook οι σελίδες των φεστιβάλ που συμπράττουν αλλά και διαφόρων αλληλέγγυων χώρων σε Ελλάδα και εξωτερικό θα προβάλλουν ταυτόχρονα την ταινία για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διάδοση του μηνύματος. Σε αυτή τη σύμπραξη αλληλεγγύης τα Αντισώματα μοιράζονται την ίδια αγκαλιά με τα φεστιβάλ της Ελλάδας: Cretan Gunners, Immigraniada, Let it Beer, Los Almyros, Music Highway, Street Mode, Vrisi Tirnavou, Under the Sun.

***Τα Αντισώματα δημιουργήθηκαν το 2014 και είναι μια πρωτοβουλία μουσικών που στο μέτρο του δυνατού προσπαθούν να συμβάλλουν στην ενίσχυση ευπαθών ομάδων που πλήττονται άμεσα από τη δύσκολη κατάσταση την οποία βιώνουμε ως κοινωνία και ως άτομα.**

Περισσότερες πληροφορίες:

Facebook Page:
https://www.facebook.com/Antisomata

Instagram Account:
https://www.instagram.com/antisomata

Website: https://www.antisomata.org

Το ERTFLIX στην κουζίνα

Η άνοιξη φέτος θέλει βόλτες χωρίς προορισμό και γεύσεις ταξιδιάρικες. Από τη Νέα Υόρκη στη Λυών και από τον Μαυρίκιο στην Ισλανδία, το ERTFLIX μπαίνει στην... κουζίνα και μας καλεί σε ένα χορταστικό ταξίδι χωρίς σύνορα, μέσα από μια νέα κατηγορία, γεμάτη διαδρομές και πιάτα που θα σας μείνουν αξέχαστα. Τι γεύση έχει ο Μαυρίκιος του Μπρεντ Όουενς; Πόσο ΠΟΠ είναι να μαγειρεύεις τα προϊόντα της ελληνικής φύσης; Πόσα ξέρετε για τις συνταγές των μοναχών του Αγίου Όρους; Χωράει το βρετανικό χιούμορ του Τζέιμς Μάρτιν σε 40 επεισόδια, γεμάτα λιχουδιές, από τις ακτές των ΗΠΑ μέχρι τη Γαλλία; Και πόσο εναλλακτικό μπορεί να είναι ένα ισλανδικό σόου μαγειρικής; Ακολουθήστε τη νέα ειδική κατηγορία «Το ERTFLIX στην κουζίνα» και ετοιμάστε τα τηγάνια και τις κατσαρόλες σας!

Σπιτικό φαγητό με την Έμπα

Ένα ισλανδικό σόου μαγειρικής, εννέα ημίωρων επεισοδίων, για όλη την οικογένεια, που εξερευνά υγιεινές συνταγές που μπορούν να γίνουν για παιδιά και ενήλικες. Το «Homemade by Ebba» εστιάζει επίσης στην υγεία, στη διατροφή και στην ανησυχία για το περιβάλλον. Το πάθος και η αγάπη για το μαγείρεμα της Ebba είναι μεταδοτικό και θα σας ανοίξει την όρεξη να τρέξετε στο ψυγείο.

Ο Μπρεντ Όουενς στον Μαυρίκιο

Ο Αυστραλιανός σεφ Μπρεντ Όουενς ταξιδεύει γεμάτος ενέργεια και ζωντάνια εξερευνώντας την ιστορία του Μαυρίκιου, τις ιδέες και τις σκέψεις των ανθρώπων του. Όλα αυτά, δοκιμάζοντας τοπικά πιάτα και διάφορες γεύσεις απ' όλο το νησί, δείχνοντάς μας μέσα από 10 ημίωρα επεισόδια τα μυστικά ενός επίγειου παραδείσου.

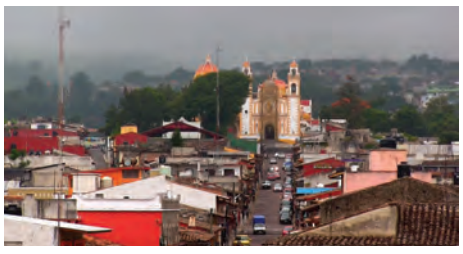

Ένα ταξίδι, μια κουζίνα

Η Μαρίν και ο Λουί διασχίζουν τον κόσμο με την κάμερα ανά χείρας, σε μια λαχταριστή σειρά ντοκιμαντέρ, αναζητώντας γαστριμαργικές συναντήσεις ή απλές γνωριμίες. Ανακαλύπτουν ντόπια πιάτα μέσα από τις περιπλανήσεις τους, στα μέσα μεταφοράς, στις αγορές ή χτυπώντας απευθείας πόρτες. Μαθήματα μαγειρικής, εκπληκτικές γευσιγνωσίες και φυσικά συγκινητικές συναντήσεις που κόβουν την ανάσα.

Πλανήτης Σεφ

Μια νέα γενιά ταλαντούχων σεφ απ' όλες τις γωνιές του πλανήτη αποτυπώνει το νέο πρόσωπο της γαλλικής και διεθνούς κουζίνας. Στα εστιατόριά τους στη Γαλλία, οκτώ νέοι και δημιουργικοί σεφ από τη Βραζιλία, την Αργεντινή, την Ιαπωνία, τη Νότια Αφρική, τον Λίβανο, τη Σουηδία, την Κολομβία και το Μεξικό παρουσιάζουν τη δική τους γαστρονομική ταυτότητα και προσθέτουν νέες γεύσεις στα πιάτα μας, αναδεικνύοντας τα τοπικά προϊόντα της πατρίδας τους.

Όψον και Ψαλμός

Ένας σύγχρονος μοναχός στην κουζίνα του Αγίου Όρους. Μια σειρά ντοκιμαντέρ εύγευστων μαγειρικών συνταγών, με τη φροντίδα του αείμνηστου γέροντα Επιφάνιου, γυρισμένη αποκλειστικά στο Άγιον Όρος από τον κινηματογραφιστή Χρόνη Πελχλιβανίδη. Το φιλόξενο κελί-κάθισμα του μάγειρα γέροντα Επιφάνιου στο Περιβόλι της Παναγιάς θα μας προσφέρει πολλές και αξέχαστες εμπειρίες ανάτασης ψυχής και ταπεινής γαστριμαργικής απόλαυσης. Η ευλογία του Αγίου Όρους περνάει στο πιάτο μας και γεμίζει το ποτήρι μας με οίνο.

ΠΟΠ μαγειρική

Οι γνωστοί σεφ Νικόλας Σακελλαρίου και Μανώλης Παπουτσάκης ανακαλύπτουν τους γαστρονομικούς θησαυρούς της ελληνικής φύσης και μας ανοίγουν την όρεξη με πρωτότυπα πιάτα από πιστοποιημένα ελληνικά προϊόντα. Μαζί τους, παραγωγοί, διατροφολόγοι και εξειδικευμένοι επιστήμονες μας μαθαίνουν τα μυστικά της σωστής διατροφής.

Οι περιπέτειες του Τζέιμς Μάρτιν

Ο γνωστός σεφ με το χαρακτηριστικό βρετανικό χιούμορ μάς καλεί να τον ακολουθήσουμε σε 40 επεισόδια μέσα από «Ταξίδια γαστρονομίας στη Γαλλία» και «Ταξίδια γαστρονομίας στην Αμερική». Ξεκινώντας από το Σεν Εμιλιόν της ΝΔ Γαλλίας και φτάνοντας μέχρι το Παρίσι και τα εστιατόρια παγκόσμιας κλάσης, ο Τζέιμς Μάρτιν περνάει από τη Γαλλία πριν απογειωθεί για τις ακτές των ΗΠΑ, εκεί όπου θα διασχίσει 4.800 χλμ. δοκιμάζοντας τις γεύσεις της αμερικανικής κουζίνας.

Στο τραπέζι του γείτονα

Είκοσι πέντε ημίωρα επεισόδια με γαστρονομικούς θησαυρούς των ανθρώπων που γνωρίζουν το φαγητό καλύτερα: αγρότες, αμπελουργοί, σεφ, νοικοκυρές, ψαράδες και πολλοί άλλοι. Παρακολουθούμε επισκέψεις σε ανθρώπους από διάφορες περιοχές και τους συνοδεύουμε στην καθημερινή τους ζωή. Εκτός από την προετοιμασία των τυπικών τοπικών πιάτων, ρίχνουμε μια ματιά στην παραγωγή ή στην αγορά των συστατικών. Μάθετε τι σημαίνει μαγείρεμα στους διαφορετικούς πολιτισμούς και περιοχές της Ευρώπης και του υπόλοιπου κόσμου.

INFO

Το ERTFLIX είναι διαθέσιμο σε εφαρμογή για Samsung, LG, Android τηλεοράσεις και Android TV boxsets. Είναι επίσης διαθέσιμο στο ertflix.gr, σε όλες τις smart τηλεοράσεις πατώντας το κόκκινο κουμπί, καθώς και σε κινητά και tablets με τις δωρεάν ERTFLIX εφαρμογές για iOS, Android και κινητά Huawei. Επίσης, η δωρεάν ψηφιακή πλατφόρμα της ΕΡΤ είναι προσβάσιμη και για τους συνδρομητές της Cosmote TV.

ΒΙΒΛΙΑ

Νέες κυκλοφορίες από τις εκδόσεις Ψυχογιός

Στο πρώτο εκδοτικό πρόγραμμα του Μαΐου επιστρέφουν δύο μεγάλες κυρίες της ελληνικής λογοτεχνίας.

Η **Λένα Μαντά** έρχεται να μας ταξιδέψει στο παρελθόν με το «Πράσινο Φόρεμα», μια κοινωνική και αισθηματική περιπέτεια τού σήμερα που φλερτάρει με την αισθαντική δεκαετία του '50. Η Ρένα Ρώσση-Ζαΐρη υπογράφει το μυθιστόρημα «Ολίβια». Ένα βιβλίο που πλημμυρίζει τη λέξη «έρωτας» με φως και καταδεικνύει πως τελικά η αγάπη είναι το μοναδικό αληθινό μας ταξίδι.

Το νέο ιστορικό μυθιστόρημα της **Σοφίας Βόικου** «Νυφικό από πορφύρα» θα προκαλέσει αίσθηση. Η ιστορία εκτυλίσσεται στο γραφικό Μελένικο και έρχεται να μας θυμίσει ότι οι άνθρωποι γίνονται ήρωες παρά τη θέλησή τους.

Στην κατηγορία της ξένης λογοτεχνίας έρχεται το ευφυές βιβλίο-φαινόμενο και τρίτο πιο επιτυχημένο όλων των εποχών στη Μεγάλη Βρετανία, η «Λέσχη Φόνων της Πέμπτης» του **Ρίτσαρντ Όσμαν**, σε μετάφραση Αύγουστου Κορτώ.

Στην ξένη λογοτεχνία σάς παρουσιάζονται οι «20.000 λεύγες κάτω από τη θάλασσα» του **Ιουλίου Βερν**, ένα από τα σπουδαιότερα μυθιστορήματα που γράφτηκαν ποτέ, που έρχονται να συμπληρώσουν την κλασική σειρά ξένης λογοτεχνίας των εκδόσεων Ψυχογιός, την οποία διευθύνει ο Ηλίας Μαγκλίνης. Σε αντίθεση με τις περισσότερες εκδόσεις που κυκλοφορούν στην αγορά, η συγκεκριμένη έχει μεταφρασμένο το πλήρες κείμενο και περιλαμβάνει επίμετρο. Αναμφίβολα αποτελεί μια έκδοση που απευθύνεται σε αναγνώστες όλων των ηλικιών.

Οι προτάσεις ενηλίκων συμπληρώνονται με το νέο βιβλίο του **Λεωνίδα Γεωργιάδη** με τίτλο «Ευ Ζην». Ένα βιβλίο που προλογίζεται από τον Peter Economides και θα μας βοηθήσει να ανακτήσουμε τη χαμένη μας αυτοπεποίθηση, φτάνοντας στην ευδαιμονία.

Τέλος, με ένα βιβλίο γενικών γνώσεων με τίτλο «Οι γυναίκες της ψυχής μου» η **Ιζαμπέλ Αλιέντε** μάς προσκαλεί να τη συνοδεύσουμε σε ένα προσωπικό ταξίδι, στο οποίο εξετάζει τόσο τη γυναικεία συνθήκη, όπως εκείνη τη βίωσε, όσο και τη σχέση της ίδιας με το φεμινιστικό κίνημα.

Στο παιδικό εκδοτικό πρόγραμμα ξεχωρίζουν οι δύο νέοι τίτλοι στη σειρά: «Η Φρουτοπαρέα: Πού Είσαι;» από τη **Ράνια Μπουμπουρή**, που καθησυχάζει τα μικρά παιδιά, απαλύνοντας το άγχος αποχωρισμού, και «Τα Φυγοπούλια», μια πρωτότυπη ιστορία για την προσφυγιά από τη **Φανή Κεχαγιά**.

Κυκλοφορεί επίσης η συλλεκτική κασετίνα **Roald Dahl**, που περιέχει τα εννέα βιβλία του συγγραφέα που κυκλοφορούν σε σκληρόδετη έκδοση. Ένα απίθανο δώρο για μικρούς και μεγάλους θαυμαστές του No1 παραμυθά στον κόσμο!

Τέλος, ξεχωρίζουν οι τρεις νέοι τίτλοι με τους αγαπημένους μας ήρωες **LEGO** που περιέχουν συναρπαστικές ιστορίες, απίθανες δραστηριότητες και συλλεκτικές μίνι φιγούρες.

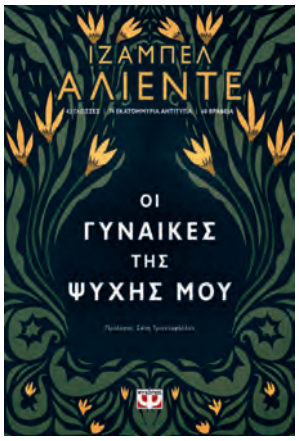

Τα μάτια της πόλης:
Ένα βιβλίο για τη street art και την περίπτωση της Αθήνας

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Εντύποις το βιβλίο του Θανάση Χουλιαρά με τίτλο «Τα μάτια της πόλης – Μία συνολική θεώρηση της street art. Η περίπτωση της Αθήνας». Στο βιβλίο ο Θανάσης Χουλιαράς επιχειρεί μια συνολική θεώρηση του φαινομένου της street art, με στόχο την πιο ολοκληρωμένη κατανόησή της, διεισδύοντας στο εσωτερικό της Αθήνας. Μιας πόλης με μακραίωνο παρελθόν και με πολυπρόσωπο παρόν. Μιας υπαρκτής πόλης.

Το βιβλίο διανύει μια μεγάλη διαδρομή, εκκινώντας από το θεωρητικό κομμάτι και την ιστορική αναδρομή της street art, αναδεικνύοντας τις αισθητικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές πλευρές της. Υποστηρίζει την ένταξή της στο συνεχές της ιστορίας της τέχνης και εντοπίζει τη σημασία της στη διαμόρφωση του σύγχρονου οπτικού πολιτισμού, συνδέοντάς τη με την αστικοποίηση. Εντέλει, μελετά τον τρόπο με τον οποίο η street art επέδρασε στην αλλαγή της πολιτισμικής ταυτότητας της Αθήνας κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης.

Τελικά, Athens is the new Berlin;

Ποιος είναι ο Αθηναίος homo urbnicus;

Η πόλη καθρεφτίζεται στους τοίχους της.

Κοιτάζοντάς τους, κοιτάμε τους εαυτούς μας.

Οι τοίχοι γίνονται τα μάτια της πόλης.

Το βιβλίο προλογίζει η επίκουρη καθηγήτρια του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του ΕΚΠΑ Ευαγγελία Διαμαντοπούλου.

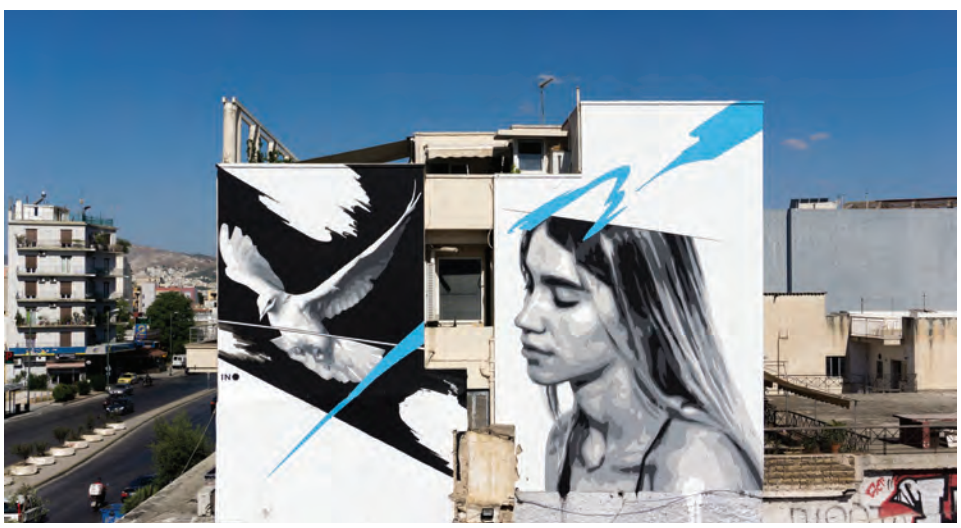

COOK FILES

*Η Abir Wazzan γεννήθηκε στον Λίβανο και μεγάλωσε στη Σαουδική Αραβία και στην Κύπρο. Σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες και Ψυχολογία και ασχολήθηκε με τη μαγειρική στα 25 της, ενώ μέχρι τότε δεν είχε μαγειρέψει ποτέ. Από τότε μέχρι σήμερα ανακατεύει κουζίνες του κόσμου και παρουσιάζει δικές της συνταγές και μενού. Το 2017 ήταν στους 50 του «Master Chef».
Instagram: abirwazzan, Facebook: AbirWazzan

Κέικ φράουλα

ΤΗΣ ABIR WAZZAN*

Υλικά

Για το κέικ:

- 2 αυγά σε θερμοκρασία δωματίου
- 1 φλιτζάνι ζάχαρη
- 1 φλιτζάνι ξινή κρέμα ή στραγγιστό γιαούρτι
- 1/2 φλιτζανιού ηλιέλαιο
- 1 κ.γλ. βανίλια σε υγρή μορφή
- 2 φλιτζάνια αλεύρι
- 2 κ.γλ. baking powder
- 1/4 κ.γλ. αλάτι
- 350 γρ. φράουλες πλυμένες και καθαρισμένες
- 1 κ.σ. ζάχαρη άχνη

Για το σιρόπι φράουλα:

- 450 γρ. φράουλες πλυμένες και καθαρισμένες
- 1/4 φλιτζανιού ζάχαρη

Εκτέλεση

- Βουτυρώνουμε ένα ταψί 22,6 πόντων με βάση που αφαιρείται, την οποία καλύπτουμε με αντικολλητικό χαρτί. Προθερμαίνουμε τον φούρνο στους 190°C.
- Κόβουμε τις μισές φράουλες σε κυβάκια και τις υπόλοιπες στη μέση.
- Σε ένα μεγάλο μπολ βάζουμε τα αυγά και τη ζάχαρη και χτυπάμε με ηλεκτρικό μίξερ σε μεγάλη ταχύτητα για 5 λεπτά ή μέχρι να γίνει το μείγμα παχύ και με ανοιχτό χρώμα.
- Προσθέτουμε στο μπολ την κρέμα ή το γιαούρτι, το λάδι και τη βανίλια. Χτυπάμε σε χαμηλή ταχύτητα μέχρι να ανακατευτούν καλά όλα τα υλικά μαζί.
- Σε ένα μικρό μπολ ανακατεύουμε μαζί το αλεύρι, το baking powder και το αλάτι. Έπειτα ρίχνουμε τα στερεά υλικά στα υγρά σε τρεις δόσεις, ανακατεύοντας κάθε φορά πολύ καλά πριν ρίξουμε την επόμενη δόση (το μίξερ να είναι σε χαμηλή ταχύτητα).
- Ρίχνουμε το μισό μείγμα στο ταψί και από πάνω τις φράουλες που έχουμε κόψει σε κύβους, έπειτα ρίχνουμε το υπόλοιπο μείγμα και καλύπτουμε την επιφάνεια με τις φράουλες που έχουμε κόψει στη μέση, με την κομμένη επιφάνεια να κοιτάζει προς τα κάτω. Ψήνουμε για 45-55 λεπτά ή μέχρι το μαχαίρι να βγαίνει καθαρό όταν το βυθίζουμε στο κέντρο του κέικ.
- Όσο ψήνουμε το κέικ, βάζουμε τα υλικά του σιροπιού σε μπλέντερ και χτυπάμε καλά μέχρι να μη μείνει κανένα κομματάκι μέσα στο σιρόπι.
- Βγάζουμε το κέικ από τον φούρνο και το αφήνουμε στην άκρη για 15-20 λεπτά. Στη συνέχεια ξεκολλάμε με ένα μαχαίρι το κέικ από τα τοιχώματα του ταψιού και το αφήνουμε να φτάσει σε θερμοκρασία δωματίου.
- Μεταφέρουμε το κέικ σε πιατέλα, πασπαλίζουμε με ζάχαρη άχνη και το σιρόπι φράουλα και σερβίρουμε.

Με την ευκαιρία του νέου κλιματικού νόμου, να τιμολογήσουμε πιο δίκαια τα ζωικά και τα φυτικά προϊόντα!

ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΙΚΟ ΡΑΠΤΗ*

Σύμφωνα με την επιστήμη, η κτηνοτροφία ευθύνεται σοβαρά για την κλιματική κρίση. Οι υπολογισμοί για το πώς ακριβώς το κάνει αλλάζουν ανάλογα με τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Πάντως, το μερίδιο της κτηνοτροφίας στην κλιματική ρύπανση είναι τουλάχιστον 20%. Με άλλα λόγια, η κτηνοτροφία και τα ορυκτά καύσιμα είναι οι δύο πυλώνες της κλιματικής κρίσης. Αυτό καθιστά τις διατροφικές μας συνήθειες σημαντικό παράγοντα της περιβαλλοντικής πολιτικής. Όπως λέγεται, «χωρίς φυτοφαγική μετάβαση δεν γίνεται τιθάσευση της κλιματικής κρίσης».

Πριν από λίγες ημέρες ο πρωθυπουργός ανακοίνωσε πως έως τα μέσα Ιουνίου θα έχει τεθεί σε διαβούλευση ένας νέος κλιματικός νόμος, με σκοπό να αποκτήσει η Ελλάδα μια «κλιματικά ουδέτερη οικονομία».

Αυτή η επιλογή του Κυριάκου Μητσοτάκη είναι πολύ σημαντική. Σύμφωνα με τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ, η τιθάσευση της κλιματικής κρίσης είναι «το κορυφαίο πολιτικό καθήκον του 21ου αιώνα». Σύμφωνα με τον αντιπρόεδρο της Κομισιόν, εάν δεν ανταποκριθούμε σε αυτό το καθήκον, «τα παιδιά μας θα κληθούν να πολεμήσουν προκειμένου να αποκτήσουν πρόσβαση σε φαΐ και νερό». Η κλιματική πολιτική δεν είναι αξεσουάρ στα «καυτά θέματα» της ειδησεογραφίας. Μάλλον το ανάποδο συμβαίνει.

Από τη σημερινή τιμολόγηση των προϊόντων και των υπηρεσιών απουσιάζει το «κρυφό» κόστος, της θερμοκηπικής ρύπανσης που προκαλεί η παραγωγή τους. Εάν τιμολογούσαμε τους θερμοκηπικούς ρύπους σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των κρατικών ινστιτούτων περιβάλλοντος της Ε.Ε., θα ανακαλύπταμε ότι σήμερα πληρώνουμε μετά βίας το… 1/4 της «πραγματικής τιμής» του αρνίσιου ή του βοδινού κρέατος. Αυτό σημαίνει πως τον λογαριασμό της μπριζόλας που τρώμε τον πληρώνουν κυρίως εκείνοι που δεν την τρώνε (και μάλιστα οι πιο φτωχοί) και τα παιδιά και τα εγγόνια μας, με τη μορφή των κλιματικών επιπτώσεων.

Η απόδοση της «πραγματικής τιμής» στα προϊόντα και στις υπηρεσίες σήμερα θεωρείται μη βιώσιμη πολιτικά. Αυτό όμως που θα μπορούσε να γίνει –και ο κλιματικός νόμος μάς δίνει μια χρυσή ευκαιρία– είναι να λαμβάνεται υπόψη ένα «κλιματικό κριτήριο» στην κατανομή των επιδοτήσεων και στη φορολόγηση. Ας πούμε πως σήμερα ένα προϊόν Α τιμολογείται «στο ράφι» όσο το 50% της «πραγματικής τιμής» του, ενώ ένα προϊόν Β όσο το 99%. Είναι άδικο –και ρυπογόνο– να φορολογούνται ή να επιδοτούνται και τα δύο το ίδιο. Θα έπρεπε οι φόροι και οι επιδοτήσεις να αυξομειώνονται με βάση το «κλιματικό κριτήριο», ώστε η ψαλίδα μεταξύ της «τιμής στο ράφι» και της «πραγματικής τιμής» να μειώνεται όσο το δυνατόν περισσότερο.

Το «κλιματικό κριτήριο» θα έστελνε σε παραγωγούς και καταναλωτές ένα ισχυρό μήνυμα: η κλιματική κρίση μάς καλεί να αλλάξουμε συνήθειες. Όσο νωρίτερα και οργανωμένα ξεκινήσουμε αυτή την πορεία αλλαγής, τόσο λιγότερο βίαιη και χαοτική θα είναι. Είναι φυσικά λογικό να αρχίσουμε από τα πιο βατά. Αλλά ας αρχίσουμε, επιτέλους!

Ο Νίκος Ράπτης είναι διευθύνων σύμβουλος εκπαιδευτικού οργανισμού, συγγραφέας του βιβλίου «Πολιτική Φιλοζωία» (Μεταίχμιο 2020) και μέλος του Συντονιστικού του ελληνικού Κόμματος για τα Ζώα

Beauty TIPS

Μελισσόχορτο, ένα βότανο με ευεργετικές ιδιότητες

Το γνωστό μας μελισσόχορτο ή μελισσοβότανο (Melissa officianalis) λέγεται και φυτό της μακροζωίας και ανήκει στην οικογένεια της μέντας. Τα φύλλα του αναδίδουν μια έντονη μυρωδιά λεμονιού και χρησιμοποιούνται ιατρικώς για τη θεραπεία μιας ποικιλίας διαταραχών.

Ονομάστηκε έτσι από την ιδιαίτερη αγάπη που του έχουν οι μέλισσες, λόγω της υψηλής περιεκτικότητας των ανθέων του σε νέκταρ.

Το μελισσόχορτο περιέχει, μεταξύ άλλων, πτητικά έλαια (γνωστά για τις χαλαρωτικές τους ιδιότητες), πολυφαινόλες, τανίνες και φλαβονοειδή, ενώ η δράση του στηρίζεται κυρίως στα αιθέρια έλαια που περιέχονται στη σύστασή του (κιτράλη, κιτρονελλάλη, λιναλοόλη, γερανιόλη).

• Το μελισσοβότανο χρησιμοποιείται συχνά στη ζαχαροπλαστική και στη μαγειρική, ως αρωματική ύλη σε παγωτά και αφεψήματα ζεστά ή παγωμένα και σε συνδυασμό, κάποιες φορές, με άλλα βότανα, όπως ο δυόσμος. Επίσης, συχνά συνδυάζεται με πιάτα φρούτων ή στις καραμέλες. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε πιάτα με ψάρι και είναι το βασικό συστατικό στο πέστο από μελισσοβότανο.

• Ψυχρά εμβρέγματα από τα φύλλα του χρησιμεύουν στην κατάβρεξη των κηπευτικών, καθότι προστατεύει από τις ψείρες και τα άλλα μικρά έντομα.

• Τα θρυμματισμένα φύλλα του, όταν τρίβονται στο δέρμα, χρησιμοποιούνται ως απωθητικό κουνουπιών.

Στην αγορά κυκλοφορούν στικ, αλοιφές και συμπυκνωμένα εκχυλίσματα με μελισσόχορτο, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί και το αφέψημα ως εξής: Βράζετε 2-4 κουταλιές μελισσόχορτο και, αφού κρυώσει, βουτάτε σε αυτό βαμβάκι και κατόπιν ταμπονάρετε την πάσχουσα περιοχή. Μπορείτε να το εφαρμόσετε αρκετές φορές την ημέρα.

1. Ο συνδυασμός μελισσόχορτου με λυκίσκο θεωρείται αποτελεσματικός σε περίπτωση δυσπεψίας.

2. Όταν συνδυάζεται με δυόσμο, το μείγμα είναι εξαιρετικά μαλακτικό για το στομάχι.

3. Το μελισσόχορτο, μαζί με τη βαλεριάνα, βοηθά σε περιπτώσεις αϋπνίας και πόνου των νεύρων.

FREESUNDAY.GR

Ενημέρωση με Άποψη

ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΥΓΕΙΑ
ΚΟΣΜΟΣ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ
ΑΠΟΨΕΙΣ ΣΤΗΛΕΣ AUTO

www.freesunday.gr
freesunday.gr
freesunday.gr
@freesunday_gr

DEVELOPED BY softweb

ΣΕ ΠΛΕΥΣΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Διαφήμιση για τη ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ COSTAMARE PARTICIPATIONS PLC ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΗΣ COSTAMARE INC.

Η Costamare Participations Plc, νεοσύστατη Εταιρεία 100% θυγατρική της Costamare Inc., μέλος του Ομίλου Costamare, προχωρά σε έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου ύψους έως €100 εκ. πενταετούς διάρκειας, με την εγγύηση της Costamare Inc., μέσω Δημόσιας Προσφοράς στο επενδυτικό κοινό στην Ελλάδα.

Οι υπό έκδοση Ομολογίες είναι κοινές, ανώνυμες και άυλες και θα είναι διαπραγματεύσιμες και εισηγμένες στην Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Το ελάχιστο ποσό εγγραφής είναι τα €1.000. Η Τιμή Διάθεσης ανά Ομολογία έχει προσδιοριστεί στο ποσό των €1.000. Η απόδοση και το επιτόκιο θα προσδιοριστούν από τους Συντονιστές Κύριους Αναδόχους, με τη διαδικασία του Ηλεκτρονικού Βιβλίου Προσφορών. Αναλυτικές πληροφορίες παρατίθενται στο από 12/05/2021 Ενημερωτικό Δελτίο.

Όμιλος Costamare

47 χρόνια
παρουσίας στην παγκόσμια ναυτιλία

Ποντοπόρος στόλος
82 πλοίων

3ος μεγαλύτερος σε χωρητικότητα
ιδιοκτήτης container πλοίων παγκοσμίως
Non-Operating Owner, δηλαδή εταιρεία που δεν δραστηριοποιείται ως Εταιρεία Τακτικών Γραμμών.

Εισηγμένη στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης με κεφαλαιοποίηση
$1,29 δισ.
Κεφαλαιοποίηση της Costamare Inc. σύμφωνα με το κλείσιμο της 11/5/2021.

ΕΝΑΡΞΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ
19/05/2021

ΛΗΞΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ
21/05/2021

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΕΚΒΑΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ
25/05/2021

ΕΚΔΟΤΡΙΑ
COSTAMARE PARTICIPATIONS PLC

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΚΥΡΙΟΙ ΑΝΑΔΟΧΟΙ & ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ:
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ · ALPHA BANK · EUROXX

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ:
Optima bank

ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΗΣ
COSTAMARE INC.

Το από 12/05/2021 εγκεκριμένο από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Ενημερωτικό Δελτίο, θα είναι διαθέσιμο στο επενδυτικό κοινό, σε ηλεκτρονική μορφή στις ακόλουθες ιστοσελίδες: του Χ.Α. (athexgroup.gr/el/web/guest/companies-new-listings), της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/elib/deltia), της Εταιρείας (https://costamare.cy/prospectus_documents_notes_public_offering_gr_2021/), των Συντονιστών Κύριων Αναδόχων και Συμβούλων Έκδοσης Τράπεζα Πειραιώς (https://www.piraeusholdings.gr/costamare), Alpha Bank (www.alpha.gr/el/idiotes/ependuseis/xrimatistiriakes-upiresies/enimerotika-deltia) και Euroxx Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. (https://www.euroxx.gr/gr/content/article/COSTAMARE PLC) και της Αναδόχου Optima bank (https://www.optimabank.gr/business/investment-banking/enimerotika-pliroforiaka-deltia). Επίσης, κατά τη διάρκεια της Δημόσιας Προσφοράς, το Ενημερωτικό Δελτίο θα είναι διαθέσιμο δωρεάν στο επενδυτικό κοινό και σε έντυπη μορφή, εφόσον ζητηθεί, στο δίκτυο των Συντονιστών Κύριων Αναδόχων Τράπεζα Πειραιώς, Alpha Bank και Euroxx Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ., καθώς και της Αναδόχου Optima bank. Η έγκριση του ενημερωτικού δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν θα πρέπει να νοείται ως ευνοϊκή γνώμη για την Εταιρεία, την Εγγυήτρια, και την ποιότητα των Ομολογιών που αποτελούν αντικείμενο του Ενημερωτικού Δελτίου. Οι επενδυτές θα πρέπει να προβούν σε δική τους εκτίμηση ως προς την καταλληλόλητα της επένδυσης στις Ομολογίες της Εταιρείας και να μελετήσουν το Ενημερωτικό Δελτίο πριν τη λήψη οποιασδήποτε επενδυτικής απόφασης.